

‘తెలుగువారి జీవితంలో
కథావస్తువు
కరువైపోయింది’

సంపుటి : 72 సంచిక : 21 పుటలు : 52

జాగృతి

కలి 5121 - శ్రీ వికారి పాల్గుణ పూర్ణిమ

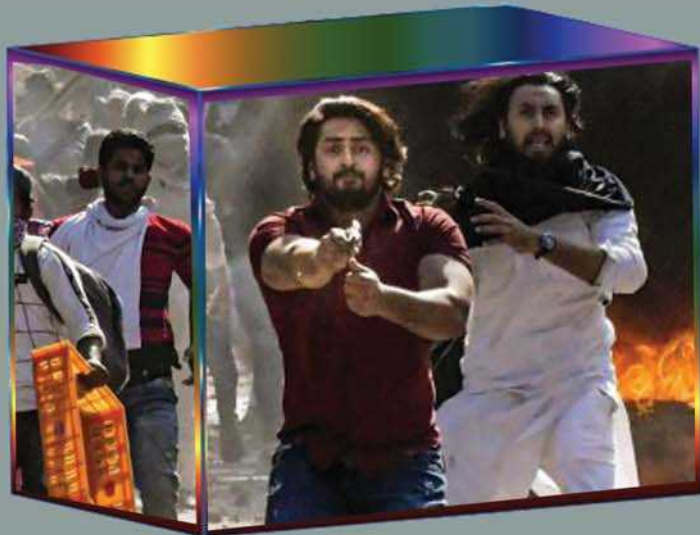
09 - 15 మార్చి 2020

వెల: ₹15/-

16 లో

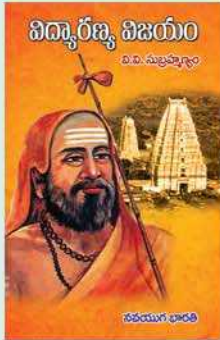
నవ్వచ్చు లేదా పీరికి

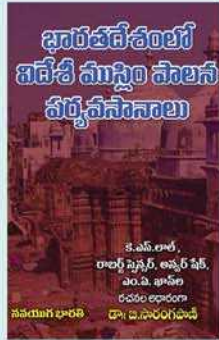
జాగృతి చందాను చెల్లించడానికి పక్కనున్న క్యూఆర్.కోడ్ను మీ మొబైల్‌తో స్కాన్ చేయండి. లేదా <http://payit.cc/S8242> అని బ్రౌజర్‌లో టైప్ చేయండి.

72 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

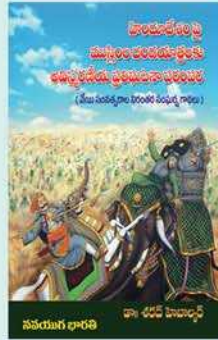
జాతీయ భావాలను మేల్కొల్పే ఉత్తమ సాహిత్యం మీరు తప్పక చదివి, పదిమందిచే చదివించదగిన పుస్తకాలు

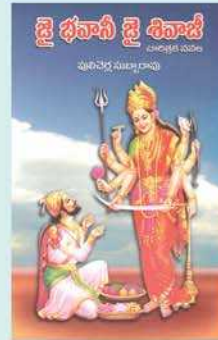
వెల : ₹.200/-

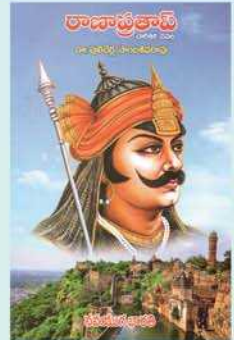
వెల : ₹.250/-

వెల : ₹.250/-

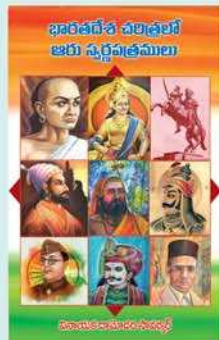
వెల : ₹.200/-

వెల : ₹.120/-

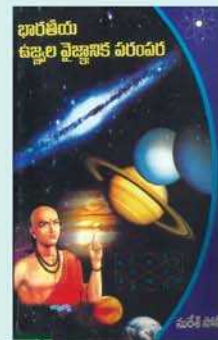
వెల : ₹.250/-

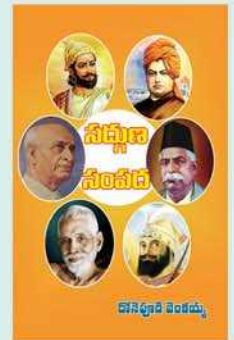
వెల : ₹.250/-

వెల : ₹.90/-

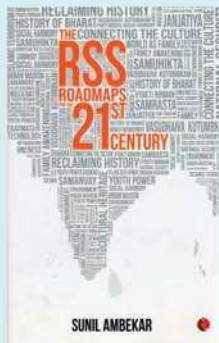
వెల : ₹.200/-

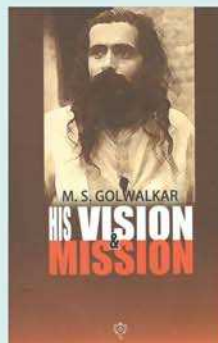
వెల : ₹.200/-

వెల : ₹.300/-

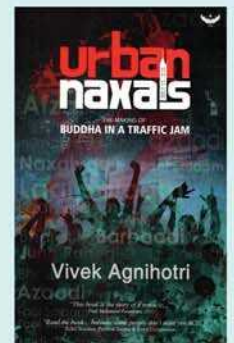
వెల : ₹.495/-

వెల : ₹.400/-

వెల : ₹.499/-

వెల : ₹.399/-

నవయుగ భారతి ప్రచురణలకై సందర్శించండి

సాహిత్య నికేతన్
3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్మత్ పురా, హైదరాబాద్ -27
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్య నికేతన్
ఏలూరురోడ్, గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

సాహిత్య నికేతన్
విశాఖపట్నం
సెల్ : 90000 66776

భారతమాత బుక్ షాప్
తిరుపతి
సెల్ : 92999 01355

కార్టూన్ల పోటీ

జొన్నలగడ్డ లక్ష్మీనారాయణ ఆర్థిక సహకారంతో
జాగృతి తెలుగు వారపత్రిక 'కార్టూన్ల పోటీ-2020' నిర్వహిస్తున్నది.

యువ, కొత్త, సమర్థులైన కార్టూనిస్టులను;

సమాజంలో ఆరోగ్యకరమైన హాస్యాన్ని పెంపొందించే కార్టూన్లను ప్రోత్సహించడమే ఈ పోటీ ముఖ్య ఉద్దేశం.

ప్రథమ బహుమతి : రూ.5 000/-

ద్వితీయ బహుమతి : రూ.3 000/-

తృతీయ బహుమతి : రూ.2000/-

రూ.500 చొప్పున పది ప్రోత్సాహక బహుమతులు

- ✧ కార్టూన్లు ఎవరినీ, ఏ వర్గాన్నీ, భారతీయ కుటుంబ విలువలు, మహిళ, సంస్కృతి సంప్రదాయాలను కించపరచేలా ఉండరాదు.
- ✧ అందరికీ చక్కని హాస్యాన్ని పంచేవిగా ఉండాలి.
- ✧ ఒక కార్టూనిస్టు ఎన్ని కార్టూన్లయినా పంపవచ్చు.
- ✧ కార్టూన్లను స్కాన్ చేసి jagriticompetition@gmail.com కు మెయిల్ చేయాలి. లేదా కార్టూన్ల పోటీ, జాగృతి తెలుగు వారపత్రిక, 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500027 కు పోస్టు చేయాలి.

కార్టూన్లు చేరవలసిన చివరి తేదీ **మార్చి 25, 2020.**

లక్షలాది
ప్రజలకు
నమ్మకమైన
నేస్తం

SUDHAKAR
PIPES AND FITTINGS

SUDHAKAR
uPVC WINDOWS AND DOORS

SUDHAKAR
WIRES AND CABLES

Printed & Published by Nagol Sreenivas Reddy on behalf of Jagriti Prakashan Trust and printed at Kala Jyothi Process Ltd, 1-1-60/5, Musheerabad, RTC 'X' Road, Hyderabad-500 020. And published at Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli, Kachiguda, Hyderabad -500 027.

Editor : Dr. Goparaju Narayana Rao.

సంపాదక మండలితో సంప్రదింపుల కోసం
(ఉ॥11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

కె. దుర్గారెడ్డి	అసోసియేట్ ఎడిటర్	9959310103
కె. హరీష్	సబ్ ఎడిటర్	9959991304
డీఆర్ఎస్ సరేంద్ర	సబ్ ఎడిటర్	9441433188

డిజైన్‌ర్లు : సిహెచ్. కుమార్, జి. తుకారాం

జాగృతి చందా - సూచనలు

5 సం॥ల చందా రూ.3000, సంవత్సర చందా రూ.650, విడి ప్రతి రూ.15

- ◆ అద్రసులో పేరు, ఇంటి నెం., గ్రామం, మండలం, జిల్లా, పిన్‌కోడ్, మొబైల్ నెం. సమగ్రంగా ఉండాలి. లేకుంటే కంప్యూటర్ ఆమోదించదు.
- ◆ తాత్కాలిక రసీదు చేరిన 15 రోజుల తర్వాత చందా నెం., ప్రారంభ తేది వివరాలు మీకు ఎస్.ఎం.ఎస్. చేస్తాము. ఆ వెంటనే సంచిక కూడా అందుతుంది. మీరు చందా నెం. నోట్ చేసుకోవాలి.
- ◆ పత్రిక అందకపోతే వెంటనే సంప్రదించగలరు. చిరునామా మారితే కార్యాలయానికి విధిగా తెలపండి.

చందా కట్టించే వారికి సూచనలు :

- ◆ చందాలు వసూలు చేసి పంపేవారు తమ పూర్తిపేరు, సెల్ నెం. రాయాలి.
- ◆ రశీదుపై చందాదారుని పూర్తి చిరునామా, పిన్‌కోడ్, సెల్ నెం., ఈమెయిల్ ఉండాలి. వివరాలు jagritiweeklysub@gmail.comకు మెయిల్ చేయాలి.
- ◆ బ్యాంకు ఖాతాలో నగదు వేసేవారు చార్జీల కింద మరో రూ.50 పంపాలి. ఆన్‌లైన్/చెక్ ద్వారా చెల్లిస్తే చార్జీలు ఉండవు. డబ్బు పంపాక 040-27561453 9959997013, 9440652115 నంబర్లకు తెలియజేయాలి.
- ◆ మరిన్ని వివరాలకు చందాపుస్తకంలో మొదటి రసీదు వెనుక చూడగలరు.

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

- ◆ 3-4-228/4/1, కాచిగూడ, హైదరాబాద్-500 027.

జాగృతి బ్యాంకు ఖాతా వివరాలు :

- ◆ A/c Name & No. Jagriti Prakashan Trust, 62170399960, SBI, Isamia Bazar Branch, IFSC : SBIN0005895, PAN : AAATJ3829L
- ◆ చెక్కు డిడిపై Jagriti Prakashan Trust అని ఆంగ్లంలో రాయాలి.

మార్కెటింగ్, సర్క్యులేషన్, వ్యాపార ప్రకటనల వివరాల కోసం
(ఉ॥11 నుండి సా॥ 6 గంటల మధ్య)

బి. నాగరాజు సర్క్యులేషన్ మేనేజర్ 040-27561453/9959997013
వి. రామకృష్ణ అడ్వర్టైజింగ్ మేనేజర్ 9440652115

ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో, విపక్షగళం మాటున ఎలాంటి అరాచకమైనా సృష్టించవచ్చు? గాంధీజీ బొమ్మ పెట్టుకుని అహింసాయుత పంథాలో రక్తపాతానికి ప్రేరేపించవచ్చు? రాజ్యాంగ స్ఫూర్తిని నిలుపున పాతరేయడానికి డాక్టర్ అంబేద్కర్ విఠాన్ని ఉపయోగించుకోవచ్చు? సాక్షాత్తు పార్లమెంటులో చేసిన చట్టాన్ని రోడ్ల మీద దొమ్మీ విన్యాసంతో చావగొట్టే యత్నం విఫలమైతే, నేరుగా పార్లమెంటునే వేదికగా చేసుకోవచ్చు? భారత విపక్షాల వరకు ఇదే ప్రజాస్వామ్యం. మార్చి రెండో తేదీన పార్లమెంటు ఉభయ సభలలో జరిగిన ఘటనలు విపక్షం మనసా వాచా నమ్ముతున్న ప్రజాస్వామిక విలువల అందచందాలు ఎలాంటివో రుజువు చేస్తున్నాయి.

ఈశాన్య ఢిల్లీ అల్లర్లకు బాధ్యత వహిస్తూ కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా రాజీనామా చేయాలంటూ విపక్షాలు చేసిన వీరవిహారం జాతి ప్రజలను దిగ్భ్రాంతికి గురిచేసింది. చర్చకు అవకాశం లేదు. రాజీనామా అంటూ రంకెలు, కేకలు తప్ప విపక్షం చెప్పిందేమీ లేదు. అధికారపక్షాన్ని వివరణ ఇమ్మని కోరినదీ లేదు. అందుకు సమయం ఇచ్చినదీ లేదు. హోంమంత్రి రాజీనామా అంటూ పెడబొబ్బలు, తోపులాటల మధ్యనే లోక్‌సభ మూడుసార్లు వాయిదా పడింది. ఏం? హోంమంత్రి నోరు విప్పితే కాంగ్రెస్, దీనినే అంటకాగుతున్న చిల్లర పార్టీల నిర్వాకం జాతికి అర్థమయిపోతుందనా?

అవకాశం దొరికిన ప్రతిసారి బీజేపీ నాయకత్వంలోని ఎన్‌డిపీ ప్రభుత్వం రాజీనామా చేయాలని కోరడం ఒకటి. అవకాశం వారే తెచ్చుకుని మోదీ రాజీనామా చేయాలని గొంతు పగిలేటట్లు అరవడం మరొకటి. ఇది విపక్షం హక్కు అని సరిపెట్టుకున్నా, గతంలో ఈ విపక్షం చేసిన ఘనకార్యం గురించి చెబితే అధికార పక్షం నోరు నొక్కే ప్రయత్నం ఎందుకు? ఎవరు ఎవరి నోరు నొక్కుతున్నట్టు? 1984 నాటి ఢిల్లీ అల్లర్లలో, నాటి సిక్కుల ఊచకోత వేళ శతాధిక ఏళ్ల పార్టీది నెత్తుటి క్రీడ కాక మరేమిటి? అందుకే మూడువేల మంది ఉసురు తీసిన రాక్షసత్వం మీదే కదా అని మంత్రి వ్యాఖ్యానిస్తే అధికారపక్షం మీద దూసుకురావడం ఏం పద్ధతి? పార్లమెంటులో కూడా గూండాగిరికి చట్టబద్ధత కల్పించే ఉద్దేశమా? షాహిన్‌బాగ్‌లో మతోన్మాదులు ఆచరించిన హత విద్యని పార్లమెంటుకు తరలించే యత్నమే విపక్ష చర్యలో

లోవలి వేజీలలో...

ముఖపత్ర కథనం

వీరికి స్వేచ్ఛ లేదా?

6వో

జాతీయం

సమున్నత గౌరవం

12వో

ప్రత్యేక వ్యాసం

కాటమరాయుడు

'కదిలి' నరసింహుడు

22వో

జాగృతి

సంపాదక్రియం

శాలివాహన 1941 శ్రీ వికారి పాల్గుణ పూర్ణిమ

9 మార్చి 2020, సోమవారం

స్పష్టంగా ఉంది.

సీఎవ్ నేపథ్యంలో ఈశాన్య ఢిల్లీలో జరిగిన అల్లర్లలో మృతుల సంఖ్య మార్చి 1వ తేదీ నాటికి 47కు చేరింది. ఇలాంటి ఘోరాలు, ఇంకా ఎన్ని బయట పడతాయో! నాలుగువందల కత్తి పోట్లతో, పేగులు కూడా బయటకు వచ్చి కనిపించిన ఇంటెలిజెన్స్ బ్యూరో ఉద్యోగి అంకిత్ శర్మ భౌతికకాయం వంటివి, తాహిర్ హుస్సేన్ మార్కు అమానుషాలు ఇంకా బయటపడతాయని విపక్షానికి

ఇక పార్లమెంటులోనా?

బెరుకు పుట్టినట్టుగా ఉంది. అయితే ఒకటి, ఎంత గొంతు పగిలేటట్టు అరిచినా, ఎంత మధ్య పెడదామని యత్నించినా ఢిల్లీలో సిక్కుల ఊచకోతను ఈ జాతి మరిచిపోయేటట్టు చేయలేరు. అంతటి హింసాకాండ, అంతటి రక్తదాహం చరిత్రలో మళ్లీ కనిపించదు కూడా. అహ్మద్ షా అబ్దాలీ దురానీ భారతదేశం మీద దాడికి వచ్చిన ఘటనను 'భారతదర్శనం'లో నెహ్రూ రాశారు- అతడు నడిచి వెళ్లిన ప్రతిచోటా శవాల గుట్టలు వెలిశాయి అని. సిక్కుల అల్లర్లలో కాంగ్రెస్ నేతలు ఆ వాక్యానికి అకృతి ఇచ్చారన్నది దాచేస్తే దాగని నిజం.

అసత్య మా సద్గమయ తమసో మా జ్యోతిర్గమయ మృత్యోర్మా అమృతంగమయ

- బృహదారణ్యకోపనిషత్

సీఎవ్ పేరు చెబితేనే పూనకం వచ్చినట్టు ఊగిపోతారు మమతా దీదీ. ఈ కాకలో కొద్దికాలం క్రితం ఆ రాష్ట్రంలో జరిగిన స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల వేళ జరిగిన హింసాకాండ, తృణమూల్ తుంటరులు చేసిన నిర్వాకం ఆమెకు గుర్తుకూర్చు. సీపీఎం నరహంతల రక్తపాతాన్ని మించిపోయిన తృణమూల్ తుంటరుల బీభత్సకాండని జాతి మరిచిపోయేటట్టు చేయడానికి ఢిల్లీ తాజా అల్లర్లను ఉపయోగించుకోవాలని దీదీ ఆరాటపడుతున్నారు. ఎంతయినా కాంగ్రెస్ సంస్కృతి నుంచి వచ్చినవారే కదా!

గత చరిత్రను బట్టి, నడుస్తున్న చరిత్రను హిందూ ముస్లింల ఘర్షణలను అంచనా వేయాలన్న ఇంగిత జ్ఞానం విపక్షానికి లోపించడం అత్యంత హేయం. తాజా పరిస్థితులను బట్టి, సమీప గతంలోకి వెళ్లి చూసినా రెచ్చగొట్టే ఉపన్యాసాలు ఎవరివో అర్థం కావా? పోలీసులు పావు గంట సమయం ఇస్తే మా సత్తా చూపిస్తామన్న ఎంఐఎం నాయకుడి వాచాలతని అప్పుడే మరిచిపోయారా? వారిన్ పరాన్ వాచాలత్వం అలాంటిది కాదని ఎవరైనా అనగలరా? బెంగళూరు సభలో ఒక యువతి పాకిస్తాన్ జిందాబాద్ అంటూ నినాదాలు ఇస్తే పట్టించుకోవలసిన అవసరం లేదన్నట్టు విపక్షాల పెద్దలు వ్యవహరించడం ఏం విజ్ఞత? వీరందరికీ ఒకటే వెర్రి. మైనారిటీ మతోన్మాదం కంటే మెజారిటీ మతోన్మాదం ప్రమాదం. మెజారిటీ ప్రజానీకంలో నిజంగానే మతోన్మాదం కనిపిస్తున్నదా? అదే కనిపిస్తే పార్లమెంటులో ఈరోజు ఈ పార్టీల నాయకులు నిలబడి అలా స్పైర విహారం చేసే అవకాశం ఉండేదేనా?

సీఎవ్ను అడ్డం పెట్టుకుని సాగిద్దామనుకున్న విద్రోహ కుట్ర వీగిపోయే పరిస్థితి కనిపిస్తున్నది. ఢిల్లీ అల్లర్లు, షాహిన్ బాగ్, జుఫ్రాబాద్ కిరాయి ఉద్యమకారుల, ఉద్యమకారిణుల ఆటలకు చెక్ పడడం కూడా ఖరారైనట్టే. ఇక కొత్తగా లోక్ సభను రణరంగం చేయదలిచాయి విపక్షాలు. కొడిగట్టే దీపాన్ని కాపాడుకోవడానికి కాంగ్రెస్ అనే శిథిల సంస్థ చేస్తున్న వ్యర్థ ప్రయత్నం ఫలితమే ఈ అల్లర్లు- రోడ్ల మీదవీ, సభలోవీ కూడా. ఈ పార్టీని అంటకాగితే చాలు అనుకునే అమాంబాపతు పార్టీదీ ఇదే దారి. అల్లర్ల మీద ఏదో చెబుతానని కోర్టు గడువు పెట్టింది. అంతవరకు ఆగలేని విపక్షాల తెంపరితనాన్ని ఈ దేశం గమనించాలి.

మనది జాతీయతే, జాతీయవాదం కాదు (విశ్లేషణ)	- 11
విద్యుత్ ఛార్జీల మోత! (తెలంగాణ)	- 15
తెలుగువారి జీవితంలో కథావస్తువు కరువైపోయింది (వార్త)	- 16
పోడశి రామాయణ రహస్యములు-24 (ఆధ్యాత్మికం)	- 18
రద్దులకేది హద్దు? (ఆంధ్రప్రదేశ్)	- 24
జన జాగృతి	- 29
సంస్కృతిపై విరిసిన ఇంద్రధనుస్సు (ప్రత్యేక వ్యాసం)	- 30
బ్రష్ కింద బ్రహ్మాండం	- 36
ఏ కలానిదైనా ఈ నేల కలే! (సాహిత్యం)	- 40
ఐసీసీ చొరవతో అగ్రతాంబూలం (క్రీడ)	- 43
బాలజాగృతి	- 46
వారఫలాలు	- 48
పదరసం-285	- 49
విశ్వక్లోని కొత్తకోణాన్ని ఆవిష్కరించిన 'హిట్' (సినిమా)	- 50

ధారావాహిక నవల

రాజగురువు - 9

26లో

32లో

కథ

వలసజీవులు

- మంజులభావన

వ్యవసాయం

భరోసా కల్పనతోనే

సేద్యానికి భవిష్యత్తు

38లో

‘ఈశాన్య ఢిల్లీలో జరిగిన హిందూ ముస్లిం ఘర్షణలో జై శ్రీరాం నినాదాల వినిపించాయి. ఇది బీజేపీ నినాదం.’ పౌరసత్వ సవరణ చట్టం (సీపీఎ)కు వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్న అల్లర్లకి పరాకాష్ఠ వంటి ఆ హింసాకాండ గురించి ది న్యూయార్కర్లో (ఫిబ్రవరి 28, 2020) వచ్చిన నివేదికలో ఇదొక వాక్యం. కానీ ‘అల్లాహో అక్బర్’ నినాదాలు వినిపించాయని కూడా బాధితులు చెప్పారు. రతన్ లాల్ అనే కానిస్టేబుల్, ఇంటెలిజెన్స్ బ్యూరో ఉద్యోగి అంకిత్ శర్మ హిందువులే. ఈ విషయం న్యూయార్కర్కు పట్టలేదు. సీపీఎ ముస్లింల హక్కులు హరించడానికి ఉద్దేశించినదేనన్న ప్రచారాన్ని అదేపనిగా పాశ్చాత్య పత్రికలు కొనసాగిస్తున్నాయి. హ్యూమన్ రైట్స్ వాచ్, హ్యూమన్ రైట్స్ వాచ్ డాట్, ఇక చిన్నా చితకా హక్కుల సంఘాలు, సంస్థలు భారతదేశంలో నివసించే ముస్లింల హక్కులకు ఎలాంటి భరోసా లేదని కొన్ని దశాబ్దాలుగా ప్రచారం చేస్తున్నాయి. మనం ఏ పని చేసినా పాశ్చాత్య మీడియా మద్దతుగా వస్తుందంటూ షాహిన్ బాగ్ శిబిరంలో షర్జిల్ ఇమామ్ చేసిన ప్రకటనని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేసుకోవాలి. ఈ దేశంలో తమ హక్కుల కోసం, సమాన అవకాశాల కోసం, మత స్వేచ్ఛ కోసం ముస్లింలు పోరాడుతున్నారని సీపీఎ వ్యతిరేక అల్లర్లకి చాలామంది మేధోపజేవులు పేరు పెడుతున్నారు. నిజానికి ఈ మాట ఇదివరకు కూడా పలుమార్లు వినిపించింది. ఇదెంత వరకు నిజం? ఈ దేశంలో ముస్లింలకు మత స్వేచ్ఛ లేదా? వారికి సమాన అవకాశాలు లేవా?

1947లో బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం భారత్, పాక్లను విభజించే పనిని సిరిల్ రాడ్ క్లిఫ్ అనే ఆంగ్లేయ మేధావి, న్యాయవాదికి అప్పగించింది. కానీ ఆయనకి భారతదేశానికి సంబంధించిన ఏ వాస్తవాలు తెలియవు. ఇక్కడి సామాజిక, మత సమీకరణల గురించి జ్ఞానం శూన్యం. ఇక్కడి తెగల గురించి కానీ, కులాల గురించి కానీ కనీస పరిజ్ఞానం లేదు. ఇక్కడ నివసిస్తున్న వారి మనోభావాలు, వాటిలో ఉండే తేడాల గురించి తెలియదు. కాబట్టి హిందూ ముస్లిం ఘర్షణల చరిత్ర, ముస్లిం ఆధిక్య ధోరణి ఆయనకి తెలిసే అవకాశం కాస్త కూడా లేదు. మొత్తంగా భారత్ గురించి కనీస అవగాహన కూడా లేదు. సరిగ్గా సిరిల్ రాడ్ క్లిఫ్ పోషించిన పాత్రనే నేడు అంతర్జాతీయ హక్కుల సంఘాలు అక్షరం పొల్లు పోకుండా పోషిస్తున్నాయి.

హక్కుల సంస్థల అంతర్జాతీయ అజ్ఞానం

భారత్ విషయంలో, ఈ దేశ సామాజిక, మత అల్లికలో వీటి అజ్ఞానానికి హద్దులు ఉండవు. మొత్తం ప్రపంచాన్నంతటినీ శాసించాలన్న దురహంకారం, తాము మాత్రమే ఈ ప్రపంచ ప్రజానీకానికి పాఠాలు,

వీరికి స్వేచ్ఛ లేదా?

సుద్దులు, నాగరికత నేర్పుగలమని 'చైల్డ్ మ్యాన్ బర్డన్'ను ఇప్పటికీ ఆచరించాలని పాశ్చాత్యులు చూస్తూ ఉంటారు. నాడు మేధావుల అవతారంలో, ఇప్పుడు హక్కుల నేతల రూపంలో అదే చేస్తున్నారు. ఇంతకీ ఈ సంస్థలన్నీ అమెరికా ప్రభుత్వం కనుసన్నలలో నడిచేవే. అన్నీ పేపర్ టైగర్లే. కానీ వీటి నివేదికలకు పెద్ద స్థానం ఇచ్చి ప్రచురించే పత్రికలు ప్రపంచమంతటా ఉన్నాయి. భారత్ లో పత్రికలు మరింత శ్రద్ధగా హక్కుల నివేదికలను ప్రచురిస్తాయి. వాటిని అడ్డం పెట్టుకుని ముస్లిం మతోన్మాదులు, దొంగ మేధావులు రెచ్చిపోతూ ఉంటారు. కానీ, ఈ నివేదికలలో నిజాయితీ ఎంత? నిజమెంత? హాంకాంగ్, తైవాన్ లలో చైనాకు వ్యతిరేకంగా జరుగుతున్న హింసాత్మక ఉద్యమాలకు ఈ హక్కుల సంస్థలే ఊతమిస్తాయని చైనా వీటిని ఈసడించుకుంటూ ఉంటుంది. అయితే చైనాతో సిద్ధాంత బంధుత్వం ఉన్న వారు చైనా అభిప్రాయాలను కీర్తిస్తూ, హక్కుల సంఘాలను తూర్పార పడతారు. కానీ భారత్ లో ప్రభుత్వాన్ని తప్పు పడుతూ, హక్కుల సంఘాల వారిని ఆకాశానికి ఎత్తుతారు. హక్కుల పేరుతో పాశ్చాత్య దేశాలు ఆసియా తదితర దేశాల మీద ఆధిపత్య ధోరణిని ప్రదర్శిస్తున్నాయని చైనా మీడియా కూడా చెబుతూ ఉంటుంది. ఇక సర్వత్రా వినిపించే వాదన ఒకటి ఉంది. ఒక అంశం గురించి తమ నివేదికలో వ్యాఖ్యానించే ముందు ఈ హక్కుల సంస్థలేవీ సరైన పరిశోధన చేయవు. ముందే ఏర్పరుచుకున్న అభిప్రాయాలతో ప్రకటనలు చేస్తాయి.

అంతటా పక్షపాతమే

ఇందుకు తాజా ఉదాహరణ- ఢిల్లీ సీఏఏ వ్యతిరేక అల్లర్లు. కపిలే్ మిశ్రా (ఈయన ఈ మధ్య బీజేపీలో చేరారు. గతంలో ఆప్ ప్రభుత్వంలో మంత్రి) రెచ్చగొట్టిన ప్రసంగం గురించి హక్కుల సంఘాలు ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తాయి. కానీ తాహీర్ అనే ముస్లిం కార్పొరేటర్ ఏం చేశాడో రాయవు. ఖబీ ఉద్యోగి అంకిత్ శర్మ హత్యకు ఇతడే కారణమని మృతుని కుటుంబ సంభ్యులు చెబుతున్నారు. అది కూడా ఈ

గుడ్డి మాలోకాలకి అర్థం కాదు. షారుఖ్ అనే మరొక ముస్లిం గూండా కాల్పులు జరిపిన సంగతిని బీజేపీ అనుకూల, వ్యతిరేక మీడియాలు రెండూ కోడై కూశాయి. అయినా వాటికి వినిపించడం లేదు. షాహిన్ బాగ్ ఉదంతం, జప్రాబాద్ గొడవ వాటికి పట్టదు. షాహిన్ బాగ్ శిబిరంలో గాంధీ, అంబేద్కర్ ఫోటోల మాటున ఏద్రోహ చర్యలకు పాల్పడుతున్న సంగతి, షర్మిష్ట ఇరామ్ అనేవాడు దేశాన్ని విడగొట్టే పథకం గురించి వివరంగా మాట్లాడిన సంగతి హక్కుల సంఘాలకు పట్టలేదు. నిరసన శిబిరంలోకి పిల్లలను తీసుకువచ్చారు. వారికి కూడా నిరసన హక్కు ఉందని సమర్థించుకున్నారు. కోర్టు కూడా హక్కులు, నిరసనలు వాళ్లకెలా తెలుస్తాయని నిలదీసింది. దీని గురించి హక్కుల సంఘాలు ఇంతవరకు వివరణ ఇవ్వలేదు. చిన్నారల చేత మోదీ, అమిత్ షాలను చంపేయాలంటూ మాట్లాడించారు. అలాగే వారిస్ పతాన్ అనే ఎంఐఎం నాయకుడు మీ వందకోట్ల మందికి మేం 15 కోట్ల మంది సమాధానం చెబుతాం అని సవాలు విసిరాడు

(తరువాత ఈ మాటలను ఉపసంహరించుకున్నాడు). ఇవేమీ అంతర్జాతీయ హక్కుల సంఘాలకు తెలియదని అనుకోవాలా?

మెజారిటీల మనోభావాలకు విలువ ఉందా?

మొత్తంగా చూస్తే భారతదేశంలో మైనారిటీలు ఏం చేసినా మెజారిటీ మతస్థులు మిన్నకుండిపోవాలి. ఇదే హక్కుల సంస్థల వైఖరి. మెజారిటీ ప్రజానీకం మనోభావాలను ఎంత గాయపరిచినా మాట్లాడ కూడదు. మైనారిటీ మతోన్మాదం కంటే మెజారిటీ మతోన్మాదం ప్రమాదకరం అనే అత్యంత హేయమైన వాదనను అంతర్జాతీయ హక్కుల దుకాణాలు ఎలుగెత్తి చాటుతూ ఉంటాయి. ఈ తుంటరి వాదన ఎంత ప్రమాదస్థితికి తీసుకుపోయిందో గమనించాలి. కశ్మీర్ లో దాదాపు 67 శాతం ముస్లింలు ఉన్నారు. కానీ భారత్ లో ముస్లింలు మైనారిటీలు కాబట్టి అక్కడ కూడా వారు మైనారిటీలుగానే పాశ్చాత్య హక్కుల తిక్క మేధావులు భావిస్తారు. అందుకే కశ్మీర్ లో పండిత్ వర్గీయులను ఎంత ఊచకోత కోసినా అది కనిపించలేదు. వారు కొన్నివేల మంది. కానీ ఇక్కడ

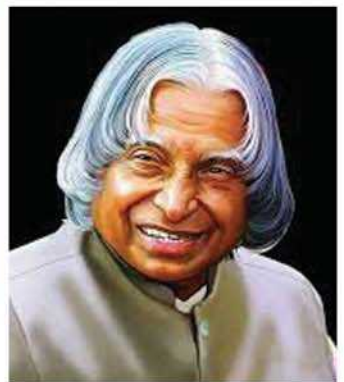
ఎంసీ చాగ్లా

జాకీర్ హుసేన్

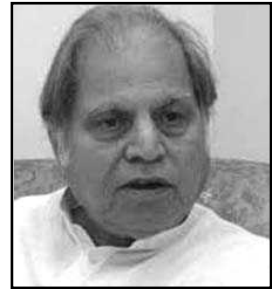

ఫక్రుద్దీన్

అబ్దుల్ కలాం

హ్యూమన్ రైట్స్ వాచ్ 2020 నివేదిక ఇచ్చింది. నిజానికి దీనిని ఆ సంస్థ అంతర్జాతీయ అధ్యక్షుడు కెన్నెత్ రాత్ మొన్న జనవరిలో హాంకాంగ్ లో విడుదల చేయాలని అనుకున్నారు. కానీ చైనా అనుమతించ లేదు. ఇందులో చైనా మీద తీవ్ర విమర్శలు ఉన్నాయి. ఉయ్ఘుర్ ముస్లింల ఊచకోత గురించి ఆ సంస్థ చైనాను తప్పుపడుతున్నది. హ్యూమన్ రైట్స్ వాచ్ డాక్ కూడా 652 పేజీలతో ఈ సంవత్సరంలోనే ఒక నివేదికను విడుదల చేసింది. ఈ రెండూ సీఏపీ వల్ల భారత్ లో ముస్లింల హక్కులు బలహీనపడతాయని అభిప్రాయ పడుతున్నాయి. అప్లానిస్టాన్, పాకిస్థాన్, బంగ్లాలో మత స్వేచ్ఛకు నోచుకోక, అణచివేతకు గురి అవుతున్న హిందువులకు ఈ దేశంలో పౌరసత్వం ఇవ్వడమే ఈ చట్టం ఉద్దేశం.

ఏఆర్ అంతా లే

గోరక్షణ పేరుతో కొన్ని పదుల మందిని కొందరు పిచ్చివాళ్లు చంపితే దానిని మొత్తం హిందూ సమాజపు అధిపత్య ధోరణిగా హక్కుల కార్యకర్తలు ప్రచారం చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఇక్కడ ఎవరికి హక్కులు ఉన్నట్లు?

హక్కుల వాళ్లని తరిమి కొడుతున్న చైనా

హ్యూమన్ రైట్స్ వాచ్ 2020 నివేదిక ఇచ్చింది. నిజానికి దీనిని ఆ సంస్థ అంతర్జాతీయ అధ్యక్షుడు కెన్నెత్ రాత్ మొన్న జనవరిలో హాంకాంగ్ లో విడుదల చేయాలని అనుకున్నారు. కానీ చైనా అనుమతించ లేదు. ఇందులో చైనా మీద తీవ్ర విమర్శలు ఉన్నాయి. ఉయ్ఘుర్ ముస్లింల ఊచకోత గురించి ఆ సంస్థ చైనాను తప్పుపడుతున్నది. హ్యూమన్ రైట్స్ వాచ్ డాక్ కూడా 652 పేజీలతో ఈ సంవత్సరంలోనే ఒక నివేదికను విడుదల చేసింది. ఈ రెండూ సీఏపీ వల్ల భారత్ లో ముస్లింల హక్కులు బలహీనపడతాయని అభిప్రాయపడుతున్నాయి. అప్లానిస్టాన్, పాకిస్థాన్, బంగ్లాలో మత స్వేచ్ఛకు నోచుకోక, అణచివేతకు గురి అవుతున్న హిందువులకు ఈ దేశంలో పౌరసత్వం ఇవ్వడమే ఈ చట్టం ఉద్దేశం. మరి ఇందులో ప్రస్తుతం భారతదేశంలో నివసించే ముస్లింల పౌరసత్వానికి ఏ విధంగా భంగం వాటిల్లుతుంది? ఇప్పటికే ఇక్కడ పౌరులుగా చలామణి అవుతున్న వారికి దీనితో వచ్చిన ముప్పు ఏమిటి? పాకిస్థాన్ లోని అహమ్మద్ యులకు, మైన్ థార్ కు చెందిన రోహింగ్యాలకు ఇక్కడ పౌరసత్వం కల్పించకపోవడమే ఆ అంతర్జాతీయ హక్కుల సంస్థలకు తప్పుగా కనిపిస్తున్నది. ఇలా మతం ఆధారంగా పౌరసత్వ హక్కు కల్పించడం భారత రాజ్యాంగ విరుద్ధమని హ్యూమన్ రైట్స్ వాచ్ డాక్ దక్షిణాసియా నేత మీనాక్షి గంగూలీ విమర్శిస్తున్నారు. ఇది భారత అంతర్గత వ్యవహారమని అమెరికా అధ్యక్షుడే అన్నారు. ఆ దేశంలోనే న్యూయార్క్ కేంద్రంగా, అమెరికా విధానం మేరకు పని చేసే ఈ వాచ్ లు, వాచ్ డాక్ లు ఇంకా సన్నాయి నొక్కులు ఎందుకు నొక్కుతున్నాయో అర్థం కాదు.

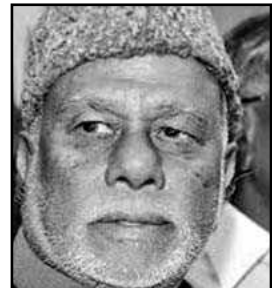
ఈ జనాభా పెరుగుదల ఏం చెబుతుంది?

ఈ దేశంలో ముస్లింల మనోభావాలు, అంతకంటే

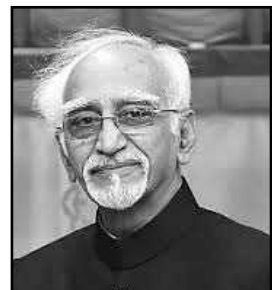
ఎక్కువగా హక్కులు సురక్షితంగా ఉన్నాయని చెప్పడానికి వారి జనాభాను చూస్తే అర్థమవుతుంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత 1951లో జనగణన మన భారత్ అధ్యక్షంలో తొలిసారి జరిగింది. వాటి ప్రకారం 1951 నాటి హిందూ జనాభా 84.1 శాతం. ముస్లిం జనాభా 9.9 శాతం. ముస్లిం జనాభా తరువాత ఎలా పెరిగిందో కూడా చూడాలి. 1961-10.7 శాతం, 1971-11.2 శాతం, 1981-11.4 శాతం, 1991-12.1 శాతం, 2001-13.4 శాతం, 2011-14.2 శాతం. కానీ 2011 నాటి జనగణన ప్రకారం హిందూ జనాభా 79.8 శాతం. ఏ ఒక్క జనగణనలోను ముస్లిం జనాభా తగ్గలేదు. ఇంత ప్రచారం చేసినా క్రైస్తవ జనాభాలో మార్పు లేదు. 1951లో వారి జనాభా శాతం 2.3. 2011 ప్రకారం కూడా అంతే. అయితే ఇదొక చాపకింద నీరు వ్యవహారం. హిందూ పేరు ఉంటుంది. కానీ చాలామంది క్రైస్తవం స్వీకరించినవారై ఉంటారు. నిజానికి కుటుంబంలో ఇద్దరు లేదా ముగ్గురు భారత జనాభా విధానం. దీనిని హిందువులలో మెజారిటీ పాటిస్తారు. ముస్లింలకు అలాంటి వట్టింపు లేదు. ముస్లిం జనాభా పెరుగుదల దాని ఫలితం కాదని ఎవరూ అనలేరు. జాతీయ విధానానికి విరుద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ ముస్లింలలో ఈ ధోరణిని ప్రభుత్వాలు అనుమతిస్తున్నాయి. సర్వ సౌకర్యాలు కల్పిస్తున్నాయి.

సమానావకాశాలు లేవా?

ఈ దేశంలో హిందువులు మెజారిటీ అని, ముస్లింలకు సమానావకాశాలు లేవని నిరంతరం అభిప్రాయాలు వేసే అంతర్జాతీయ హక్కుల సంస్థలు ముస్లింల విషయంలో స్వచ్ఛంద అంధత్వం నటిస్తున్నాయి. జాకీర్ హుస్సేన్, ఫక్రుద్దీన్ అలీ అహ్మద్, ఏషీజ్ అబ్దుల్ కలాం ఈ దేశానికి ప్రథమ పౌరులుగా గౌరవం దక్కించుకున్నారు. మహమ్మద్ హిదైతుల్లా, అజీజ్ ముషట్ఖీర్ అహ్మద్, మీర్జా హమీదుల్లా బేగ్, అల్లమన్ కబీర్ సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తులుగా అవకాశం పొందారు. హమీద్ అన్సారీ ఉపరాష్ట్రపతిగా పనిచేశారు.

జాఫర్ షరీఫ్

హమీద్ అన్సారీ

హిదైతుల్లా

ఎన్ చై ఖరేషి

పాఠకులకు, ఏజెంట్లకు గమనిక

మార్చి 23న వెలువడే జాగృతిని 'ఉగాది ప్రత్యేక సంచిక'గా వెలువరిస్తున్నది. ఆర్ఎస్ఎస్ వ్యవస్థాపకులు డాక్టర్ జీవిత విశేషాలు, వారి పూర్వీకులు నివసించిన త్రివేణి సంగమ తీర్థక్షేత్రం కందకుర్తి గ్రామ చరిత్రతో ఈ సంచిక వెలువడుతున్నది. అదనపు కాపీలు కావలసినవారు మార్చి 16వ తేదీలోపు సర్క్యూలేషన్ మేనేజర్ నాగరాజుని 040-27561453/9959997013 నంబర్లలో సంప్రదించవచ్చు. 25 ప్రతుల వరకు 25%, 26 నుండి 99 వరకు 30%, 100 అపై 33.33% కమిషన్ అందుతుంది. మిగిలిన వివరాలు 4వ పేజీలో... - మేనేజర్

बिस्मिल्ला खाँ

ನಾಥ್

దిలీప్ కుమార్

మధుబాల

మెహమ్మద్

ఎన్ని మసీదులు? ఎన్ని గుడులు?

ఏ మతానికైనా ప్రార్థనా స్థలాలు పవిత్రమైనవే. వాటి సంఖ్యను బట్టి ఆయా మతస్థులకు లభిస్తున్న మత స్వేచ్ఛను అంచనా వేయవచ్చునంటే సత్యదూరం కాదు. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ముస్లింలు అధికంగా నివసించే దేశాలలో రెండో స్థానం భారతదేశానిదే. ఈ దేశంలో వీరి జనాభా ప్రస్తుతం 14.9 శాతం. హిందువులు 79 శాతానికి కొంచెం ఎక్కువ. 1947 జనాభా లెక్కల ప్రకారం చూస్తే హిందువుల జనాభా ఐదు శాతం వరకు తగింది. ముస్లింల జనాభా ఆరు శాతం వరకు పెరిగింది.

ముస్లింల ప్రార్థన స్థలాలని మసీదులు అంటారు. ప్రపంచం మొత్తం మీద ఉన్న మసీదులు ముప్పయ్యే లక్షల ఎనభయ్యే వేలు ఉన్నాయని అంచనా. భారతదేశంలో ఉన్న దాదాపు 15 కోట్ల మంది ముస్లింలకు ఒక అంచనా ప్రకారం మూడు లక్షలకు పైగానే మసీదులు ఉన్నాయి. అంటే ప్రపంచంలో ఉన్న మసీదులలో తొమ్మిది సుంచి పదిశాతం మసీదులు ఇక్కడ ఉన్నాయి. ఈ సంఖ్య చాలా ముస్లిం దేశాలలోని మసీదుల సంఖ్య కంటే ఎక్కువే. అసలు ఆసియా దేశాలలో ఇంత పెద్ద సంఖ్యలు మసీదులు ఉన్న దేశం కూడా మరొకటి లేదు.

ఇవన్నీ 2015 నుంచి 2019 వరకు దొరికిన లెక్కలు. డెల్టాయీజ్, దుబాయ్ ఇస్లామిక్ ఎకనమిక్ డెవలప్మెంట్ సెంటర్ ఇచ్చిన వివరాలే. అల్ బయాన్ అనే దినపత్రిక వీటిని వివరించింది. మసీదుల సంఖ్యను ఇంకా పెంచాలని ముస్లింలు బలంగా కోరుకుంటున్న సంగతిని ఫ్రాన్స్ ఇస్లామిక్ కౌన్సిల్ అధినేత దబీల్ బుబాకర్ బాహ్టంగానే వెల్లడించారు. ఫ్రాన్స్ లో డెబ్బయ్యే లక్షల మంది ముస్లింలు ఉన్నారు. వీరికి ప్రస్తుతం 2200 మసీదులు ఉన్నాయి. ఈ సంఖ్య రెట్టింపయితే తప్ప ఇక్కడి ముస్లింల జనాభాకు తగ్గట్టు మసీదులు ఉన్నట్లు కాదు అన్నారాయన. బ్రిటన్ లో వేయి మసీదులు ఉన్నాయని లెక్క. అక్కడి ముస్లింలు 20 లక్షలు. ఆ దేశ జనాభాలో ముస్లింలు ఐదు శాతం.

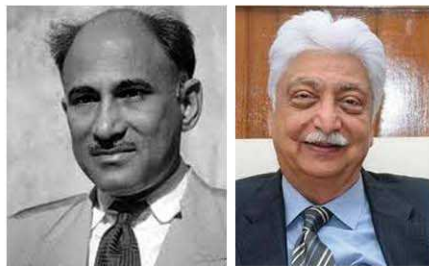
హిందువుల గుడుల గురించి ఏమిటి? వీటిని ఎవరూ సరిగా లెక్కించలేదు. కానీ ఒక అంచనా ప్రకారం లక్షా ఎనభయ్యే వేల గుడుల నుంచి ఆరు లక్షల వరకు ఉండవచ్చునని చెబితారు. పదిహేను కోట్ల మందికి మూడు లక్షల ప్రార్థనా స్థలాలు. ఎనభయ్యే కోట్ల మందికి లక్షా ఎనభయ్యే వేల నుంచి ఆరు లక్షల గుడులు.

పనిచేశారు. పిదయేతుల్లా తాత్కాలిక అధ్యక్షునిగా కూడా పని చేశారు. అంటే రాష్ట్రపతి, ఉపరాష్ట్రపతి, సుప్రీంకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి వంటి దేశ అత్యున్నత పదవులను అలంకరించగలిగారు. సల్మాన్ ఖుర్షీద్ విదేశాంగమంత్రిగా పనిచేశారు. మహమ్మద్ కరీం చాగ్లా విదేశాంగమంత్రిగా, టోంబాయి హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా పదవులను అలంకరించారు. అబిద్ హుసేన్, అలీ యవర్జంగ్, అసఫ్ అలీ దౌత్యవేత్తలు. జాఫర్ సైపుల్లా కేబినెట్ కార్యదర్శి. సల్మాన్ హైదర్ భారత విదేశాంగ కార్యదర్శి. డాక్టర్ ఎన్.వై ఖుర్రీషి ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ గా పనిచేశారు. ఎయిర్ చీఫ్ మార్షల్ పదవికి ఐహెచ్ లతీఫ్ ఎంపికయ్యారు.

ఇక రాజకీయ పార్టీలలో వీరికి దక్కిన స్థానం కూడా తక్కువేమీ కాదు. షేక్ అబ్దుల్లా, ఫరూక్ అబ్దుల్లా, ఓమర్ అబ్దుల్లా, ముష్టి మహమ్మద్ సయీద్, మెహబూబా ముష్టి, సికిందర్ భక్తి, అహ్మద్ హతేల్, సీఎం మహమ్మద్ కోయా, ఏబీఏ ఫుసీఖాన్ చౌధురి, సైఫుద్దీన్ సౌజ్, గులాం నబీ అజాద్, ముక్తార్ అబ్బాస్ నక్వీ, షాన్వాజ్ హుసేన్, సజ్జా హెష్తుల్లా వంటివారు కనిపిస్తారు. బర్తుల్లాఖాన్ (రాజస్తాన్), అబ్దుల్ గఫార్ (బీహార్), అస్వర్ తైమూర్ (అస్సాం), అంతూలే (మహారాష్ట్ర), మహమ్మద్ అలీముద్దీన్ (మణిపూర్) ముఖ్యమంత్రులుగా పనిచేశారు. కర్ణాటకకు చెందిన జాఫర్ షరీఫ్ రైల్వే మంత్రిగా పనిచేశారు.

కళారంగంలో వీరు హిందువులతో సమంగా గౌరవం పొందారు. బిస్మిల్లా ఖాన్ షెహనాయితో భారతరత్న అందుకున్నారు. యూసుఫ్ ఖాన్ (దిలీప్ కుమార్),

మధుబాల, షారుఖ్, ఆమిర్, సల్మాన్ ఖాన్లు, నవాజుద్దీన్ సిద్ధికి, వహీదా రెహమాన్, అంజద్ ఖాన్, పర్వీన్ బాబి, షి రోజ్ ఖాన్, మీనాకుమారి, ప్రేమ్ నజీర్, మమ్మూద్దీ, నర్గీస్, ఇర్ఫాన్ ఖాన్, ఫరీదా జలాల్, అర్జున్ వార్ని, మెహమూద్, ఫరూఖ్ షేక్, తబు తెర మీద ఖ్యాతి పొందారు. మెహబూబ్ ఖాన్, ఖ్వాజా అహ్మద్ అబ్బాస్, కమల్ ఆద్రోహి, కె. ఆసిఫ్, అబ్బాస్-మస్తాన్ వంటివారు తెరవెనుక ఖ్యాతులు. నౌషాద్, సలీం-సులేమాన్, ఏఆర్ రెహమాన్ సంగీత దర్శకులు. షకీల్ బదయాని, షాహిర్ లూథియాన్వి, మజ్రూ సుల్తాన్ పురి విఖ్యాత సినీ కవులు. మహ్మద్ రఫీ, అను మాలిక్, లక్ అలీ,

కేఏ అబ్బాస్ ఆజీమ్ ప్రేమ్జీ

తలాత్ మహ్మద్, షంషద్ బేగం వంటివారు నేపథ్య గాయకులు. జకీర్ హుస్సేన్ తబలాలో ఎంతో పేరు పొందారు. ఇవి కొన్ని ఉదాహరణలు మాత్రమే.

సానియా మీర్జా టెన్నిస్ క్రీడాకారిణి. అజారుద్దీన్, పటోడీ, మన్సూర్ అలీ ఖాన్ భారత్ క్రికెట్ బృందానికి కెప్టెన్లుగా పనిచేశారు. ముస్తక్ అలీ, సయిద్ కిర్మానీ, ఆర్జున్ అయూబ్, కైఫ్, మునాఫ్ హతేల్, జహీర్ ఖాన్, ఇర్ఫాన్ పఠాన్, యూసుఫ్ పఠాన్, వాసిం జఫర్ క్రికెటర్లు. ఆజిం ప్రేమ్జీ, యూసుఫ్ హమీద్ పారిశ్రామిక

వేత్తలు.

జనాభా నిష్పత్తిని బట్టి చూసినా భారతదేశంలో ముస్లింలకు సమానావకాశాలు లేవని అనడం హేతుబద్ధమేనా? చదువులో ముస్లింలు వెనుకబడిన మాట కొద్దికాలం క్రితం వరకు నిజం. కానీ ఇప్పటికీ చాలామంది మదర్సాలలో చదువుతున్నారు. మదర్సాలలో చదువు మతానికి సంబంధించినది. వీరికి ఒక లౌకికవాద ప్రభుత్వంలో ఉద్యోగాలు ఎలా వస్తాయి? వేద పాఠశాలలో చదివిన హిందూ బాలుడికి ప్రభుత్వోద్యోగం రావాలని ఎవరూ కోరడం లేదు. ఈ వాస్తవాలు గమనించాలి. ఈ దేశంలో

మదర్సాలలో చదువు మతానికి సంబంధించి నది. వీరికి ఒక లౌకికవాద ప్రభుత్వంలో ఉద్యోగాలు ఎలా వస్తాయి? వేద పాఠశాలలో చదివిన హిందూ బాలుడికి ప్రభుత్వోద్యోగం రావాలని ఎవరూ కోరడం లేదు.

ముస్లింలలో చాలామందికి మతోన్మాదం ఎంత తలకెక్కిందో చెప్పే తాజా ఉదాహరణ కూడా ఈశాన్య ఢిల్లీ అల్లర్లే ఇస్తున్నాయి. షారుఖ్ అనే యువకుడు అల్లర్లు జరుగుతున్న చోట రివాల్వర్ పట్టుకుని వీరంగం వేస్తూనే నంగతి జాతి మొత్తం గమనించలేదా? అని ప్రశ్నిస్తే, నాలుగు రోజులలో జఫ్రాబాద్ శిబిరం ఖాళీ చేయాలని ఒక బీజేపీ నాయకుడు ఆవేశంగా చెప్పడమూ అంతటి నేరం కాదా? అని దబాయిస్తున్న వారిని చూసి ఈ దేశ కొత్త పాఠాలను నేర్చుకోవలసిందే. మీ వంద కోట్ల మందికి మేం పదిహేను కోట్ల మంది కలసి సమాధానం చెప్పగలం అన్న సవాలును ఏ విధంగా తీసుకోవాలో కూడా ఆలోచించవలసిందే. ★

భారతదేశంలో ఒక రాష్ట్రీయ (జాతీయ) జీవనాన్ని రుపులు తపస్సును ధారబోసి, విశ్వ కల్యాణం కోసం వికసించజేసారు (ఓం భద్రమిశ్రంతి ఋషయః । సర్విధః తపో దీక్షామ్ ముపనిషే దురాగ్రే; తథో రాష్ట్రమ్ బలమోజశ్చ జాతమ్ । తదస్మై దేవా ఉపసన్నమస్తు॥). రాష్ట్రీయ అనే సంస్కృత శబ్దానికి తెలుగులో జాతీయ అనే పదం సమానార్థం కాదు. అంతకంటే మించిన పదం లేదు కాబట్టి అదే వాడుతున్నాం. కానీ రుపులు మానవ కల్యాణం కోసం మాత్రమే కాకుండా చరాచర సృష్టిలోని ప్రాణికోటి సంక్షేమాన్ని కోరారు. అందుకనే ఇక్కడి జీవనం వికసించింది. ఇదే ఈ దేశపు రాష్ట్రీయ జీవనం, హిందూ జీవనం. జాతీయత కూడా. అయితే గడచిన 2000 సంవత్సరాలలో ప్రపంచంలో జాతీయత పేరుతో అనేక దేశాలు శక్తిని పుంజుకొన్నాయి. ప్రపంచాన్ని ఆక్రమించే ప్రయత్నాలు చేశాయి. ఊదాహరణకు హిట్లర్ నాజీయజం, రష్యా, చైనాల కమ్యూనిజం, యూరోప్ దేశాల క్యాపిటలిజం, ఇవన్నీ కూడా తమ శక్తిని ఆధారం చేసుకొని, మరొక దేశాన్ని ఆక్రమించుకొన్నాయి. అక్కడ తమ రాజ్యాధికారాన్ని చెలాయించాయి. భారతదేశాన్ని ఆంగ్లేయులు ఆక్రమించి, రవి అస్తమించని సామ్రాజ్యాన్ని నిర్మించారు. కాబట్టి జాతీయవాదం అనేది ఆ దేశం గొప్పతనం మాత్రమే కాకుండా, ఆయా దేశాల శక్తి ద్వారా మిగతా దేశాన్ని కబళించడమో, ఆక్రమించడమో, ఆధిపత్యం చెలాయించడం ద్వారానే గుర్తింపునకు వచ్చింది. ఇది చారిత్రక సత్యం కాబట్టి ప్రపంచంలో, అనేకమంది మేధావులలో కూడా జాతీయవాదం ప్రమాదకరమన్న ఆలోచన రూపుదిద్దుకుంది. అపోహ ఉంది. అవగాహనా రాహిత్యం కూడా ఉంది.

మనది జాతీయతే, జాతీయవాదం కాదు

భారతదేశ పరిస్థితి అలాంటిది కాదు. ఈ భూమిలో ప్రారంభం నుంచి 'ఓం భద్రం' - విశ్వకల్యాణమనే ఆదర్శాన్ని స్వీకరించింది. ఇక్కడి జీవన విధానంతోనే ప్రజలు సుఖంగా, వైభవంగా జీవించాలన్నది ప్రధానం కావడం దీని ఫలితమే. తమ కృషి, ప్రయత్నం, గుణగణాలు, వనరుల ద్వారా ప్రపంచ మానవాళికి, మిగతా చరాచర సృష్టికి మేలు కలుగజేయాలి. కాబట్టి రాష్ట్రీయత అనే శబ్దం రాష్ట్రీయ జీవనం, రాష్ట్రీయ పరంపర, రాష్ట్రీయ సంస్కృతి, రాష్ట్రీయ చరిత్ర అనేది ఈ దేశంలో వికసించింది. అదే హిందూ రాష్ట్రీయత లేక భారత జాతీయత. లేక ఈ దేశ జాతీయత. ప్రాచీన మూలాలు అన్వేషించినప్పటికీ వాటి గుర్తులు నేటికీ కనిపిస్తున్నాయి. అమెరికాలో ఫినిక్స్ మహానగరం ఉంది. ఫినిక్స్ దగ్గరలో గ్రాండ్ కెనెస్ అనే మూడు పర్వతాలున్నాయి. అవి భూమి లోపల 500 కిలోమీటర్ల పొడవు, 50 కిలోమీటర్ల వెడల్పు కలిగి ఉన్నాయి. వాటిని దర్శనం చేసుకున్నాం. అక్కడి గైడ్ 'ఈ మూడు పర్వతాలను బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులుగా పిలుచుకుంటారు' అని చెప్పగానే

ఆశ్చర్యపోయాం. అప్పుడు గైడ్ 'మీరెందుకు ఆశ్చర్యపోతున్నారు సార్! కొద్ది నిమిషాల తర్వాత మధ్యాహ్నం వేళ అమెరికా ప్రభుత్వం ఒక డాక్యుమెంటరీ ఫిల్మ్ ప్రదర్శిస్తోంది. అది 20 నిమిషాలు ఉంటుంది. అది చూడండి' అన్నాడు. ఆ ఫిల్మ్లో అమెరికన్ ప్రభుత్వం చూపించింది. 'Long back some people were came to here. They taught culture and civilization. They called the three mountains as Brahma, Vishnu and Maheswara' అని వ్యాఖ్యానించింది. ఇప్పుడు ఎవరైనా వెళ్లి చూడవచ్చు. వినవచ్చు. దీనికి కారణం - నేటి భారత ప్రభుత్వం కానీ, రాజకీయ నాయకులు కానీ కాదు. మన పూర్వులు, రుపులు, మేధావులు, విద్యావేత్తలు అక్కడికి వెళ్లారు. అమెరికాలోని మూల నివాస ప్రజలకి స్నేహం, సేవలు అందించారు. కనుకనే పర్వతాలరూపంలో నేటికీ బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులుగా గౌరవించుకుంటున్నారు.

అంటే వేలాది సంవత్సరాలుగా భారతీయులు ఈ దేశం నుంచి అనేక దేశాలకు వెళుతున్నారు.

ముఖ్యంగా దక్షిణ, పూర్వ ఈశాన్య దేశాలకి వెళ్లినట్లు తెలుస్తోంది. ఇండోనేషియా, ఫిలిప్పీన్స్, మంగోలియా లాంటి దేశాల్లో భారతీయుల అడుగుజాడలు కనిపిస్తున్నాయి. అయితే ఆయా దేశాల్లో ఎక్కడా విధ్వంసం సృష్టించినట్లు, ప్రజల ఆస్తులను ధ్వంసం చేసినట్లు కనిపించదు. ప్రపంచవ్యాప్తంగా అనేక దేశాల్లో ఇప్పటికీ గణపతి విగ్రహాలు, భారతీయ సంస్కృతి ఆనవాళ్లు కనిపిస్తున్నాయి.

అందుకే రాష్ట్రీయత అనే భావన భారతదేశంలో రాజకీయపరమైంది కాదన్న సంగతి గుర్తుంచుకోవాలి. ఇక్కడ రాజ్యాలుండేవి. రాజులు ఉండేవారు. ప్రభుత్వాలు ఉన్నాయి. ఇప్పటికీ ప్రభుత్వం ఉంది. 'ఇజం' ఒక రాజకీయమైన దృష్టి. మేము మాత్రమే గొప్పవారమనే అధిపత్యం చెలాయించే గుణం. నిష్క్రియాత్మక ధోరణి (Passive tendency) ఇతరులను కబళించాలనే ఆలోచన, ఇతరుల రాజ్యాలను ఆక్రమించాలనే కోరిక అందులో కనిపిస్తాయి. వ్యవహార సరళి కూడా అందుకు తగ్గట్టే ఉంటుంది. నేడు అనేక దేశాలు సైన్యంతో

(మిగతా 44వ పుటలో..)

సమున్నత గౌరవం

అమెరికాను అగ్రరాజ్యంగా, ప్రపంచ పెద్దన్నగా అభివర్ణిస్తారు. భారత్‌ను ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశంగా కీర్తిస్తారు. కాబట్టి అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ భారత పర్యటనపై ఇరు దేశాల్లోనే కాకుండా ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఆసక్తి ఉండటం సహజం. అహ్మదాబాద్‌లో అపూర్వ స్వాగతం, మొత్తాగా స్టేడియంలో అశేష జనవాహినితో జరిగిన బహిరంగ సభ, ప్రధాని మోదీతో ట్రంప్ జరిపిన ద్వైపాక్షిక చర్చలు ప్రపంచం దృష్టిని విశేషంగా ఆకర్షించాయి. మోదీని చిరకాల మిత్రునిగా అభివర్ణించిన ట్రంప్, ఉగ్రవాదంపై పోరులో ఇరు దేశాలు సమష్టిగా ముందుకు సాగుతాయని సూచించారు. రక్షణ రంగంలో రూ.21,500 కోట్ల ఒప్పందంతో పాటు చమురు, ఆరోగ్య రంగాల్లో పెట్టుబడులపై చర్చించారు. త్వరలో ఇరు దేశాల మధ్య వాణిజ్య ఒప్పందం ఉంటుందని స్పష్టం చేశారు ట్రంప్. అమెరికా అధ్యక్షుడి రెండు రోజుల భారత పర్యటనతో ఇరు దేశాల సంబంధాల్లో నూతన అధ్యాయం మొదలైంది.

‘అమెరికా భారత్‌ను అభిమానిస్తుంది. అమెరికా భారత్‌ను గౌరవిస్తుంది. అమెరికా భారత్‌కు ఎన్నటికీ విశ్వసనీయ మిత్రుడిగా ఉంటుంది. ఈ సందేశాన్ని ఈ దేశ పౌరులకు ఇప్పుడం కోసం నేను, మెలానియా ఎనిమిది వేల మైళ్లు ప్రయాణించి ఇక్కడికి వచ్చాం.’
- డొనాల్డ్ ట్రంప్, అమెరికా అధ్యక్షుడు

‘డొనాల్డ్ ట్రంప్ పర్యటన ఇరు దేశాల సంబంధాల్లో కొత్త అధ్యాయం. ఈ అధ్యాయం భారత్, అమెరికా ప్రజల పురోగతి, సాభాగ్యాలకు తార్కాణంగా నిలుస్తుంది. ఇరు దేశాల మధ్య నమ్మకం, విశ్వాసం అత్యున్నత, చరిత్రాత్మక శిఖరాలకు చేరాయి.’
- సరేంద్ర మోదీ, భారత ప్రధాని

2019 సెప్టెంబరులో భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ అమెరికాను సందర్శించిన ఐదు నెలల తరువాత ఆ దేశ అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ భారత్‌కు వచ్చారు. ఈ ఫిబ్రవరి 24వ తేదీ మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు ట్రంప్, ఆయన భార్య మెలానియా అహ్మదాబాద్‌లోని నర్సార్ వల్లభాయ్ వటేల్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయానికి చేరుకున్నారు. ప్రధాని మోదీ ఆయనకు స్వాగతం పలికారు. అక్కడి నుంచి నేరుగా సబర్మితీ ఆశ్రమానికి బయల్దేరిన ఇద్దరు నాయకులకూ దారి పొడవునా వేలాది మంది ప్రజలు స్వాగతం పలుకుతూ అభివాదం చేశారు. అనంతరం ఇరువురు నేతలు నేరుగా మొతేరా స్టేడియానికి చేరుకొని అక్కడ జరిగిన సభలో ప్రసంగించారు. ఈ సభకు భారీ సంఖ్యలో జనం హాజరయ్యారు. ఆ తర్వాత అహ్మదాబాద్ నుంచి ఆగ్రా చేరుకొని ట్రంప్ తాజ్ మహల్ ను కుటుంబ సమేతంగా సందర్శించారు. రాత్రి ఢిల్లీకి చేరుకున్నారు.

అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ రెండో రోజు (ఫిబ్రవరి 25) పర్యటనలో రాష్ట్రపతి భవన్‌కు వచ్చారు. అనంతరం రాజ్ ఘాట్‌కు చేరుకున్నారు. జాతిపిత మహాత్మాగాంధీకి ఘనంగా నివాళు లర్పించారు ట్రంప్ దంపతులు. గాంధీ స్మారకార్థం అక్కడ ఒక మొక్కను నాటారు. సందర్శకుల పుస్తకంలో ‘మహాత్ముని దార్శనికతకు ప్రతిరూపమైన సార్వభౌమ, అద్భుత భారతదేశానికి బాసటగా అమెరికా ప్రజలు బలంగా నిలుస్తారు. ఇదొక సమున్నత గౌరవం’ అని రాశారు ట్రంప్. దానిపై మెలనియా కూడా సంతకం చేశారు. అక్కడి నుంచి నేరుగా హైదరాబాద్ హోజ్ కు చేరుకున్నారు. అక్కడ ఇరు దేశాల మధ్య ద్వైపాక్షిక చర్చల కోసం ట్రంప్, మోదీ సమావేశమయ్యారు.. ఈ సందర్భంగా భారత పారిశ్రామికవేత్తలతో కూడా ట్రంప్ ప్రత్యేకంగా సమావేశమయ్యారు. ఇదే సమయంలో అమెరికా ప్రథమ మహిళ మెలానియా ట్రంప్ సర్వోదయ కో

ఎడ్ సీనియర్ సెకండరీ స్కూలు సందర్శనకు వెళ్లారు. హ్యాపీ కరిక్యులమ్ గురించి తెలుసుకున్నారు. యోగ తరగతుల గురించి కూడా మెలానియా తెలుసుకున్నారు. అనంతరం సాయంత్రం ఐదుగంటలకు మీడియా సమావేశంలో మాట్లాడిన ట్రంప్, ఆ తర్వాత రాష్ట్రపతి రామ్ నాథ్ కోవింద్ విర్మాటు చేసిన విందుకు హాజరయ్యారు. ఉప రాష్ట్రపతి వెంకయ్య నాయుడు, ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ, కేంద్ర మంత్రులు, వివిధ రాష్ట్రాల ముఖ్యమంత్రులు, వ్యాపార, పారిశ్రామిక వర్గాల ప్రముఖులు, సినీ ప్రముఖులు కూడా ఈ విందులో పాల్గొన్నారు. ఈ విందు సందర్భంగా రాష్ట్రపతి కోవింద్, ట్రంప్ ఇరువురూ ప్రసంగించారు. కార్యక్రమం ముగిసిన తర్వాత ట్రంప్ కుటుంబం అమెరికాకు బయల్దేరి వెళ్లడంతో అమెరికా అధ్యక్షుడి రెండు రోజుల భారత పర్యటన ముగిసింది.

మహాత్మాని ఆశ్రమంలో కాసేపు..

భారత్ కు వచ్చిన అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ తొలి సందర్శన 1917-1930 మధ్య కాలంలో మహాత్మాగాంధీ నివసించిన సబర్మాతీ ఆశ్రమం నుంచి మొదలైంది. విమానాశ్రయం నుంచి నేరుగా సబర్మాతీ ఆశ్రమానికి వచ్చిన ట్రంప్ దంపతులకు భారత ప్రధాని మోదీ స్వయంగా అక్కడి విశేషాలను, విశిష్టతను వివరించారు. గాంధీజీ గది హృదయకంజ్ లోపలికి వారిని తీసుకువెళ్లిన మోదీ, స్వాతంత్ర్య సంగ్రామంలో ఆ మహనీయుని పోరాట స్ఫూర్తి గురించి వివరించారు. ఆశ్రమంలో గాంధీజీ ఉపయోగించిన చరఖాపై నూలు వడికేందుకు ట్రంప్ దంపతులు ప్రయత్నించారు. దాదాపు 15 నిమిషాలు ఆశ్రమంలో గడిపిన ట్రంప్ దంపతులు తిరగి వెళుతున్నప్పుడు సందర్శకుల పుస్తకంలో 'నా గొప్ప స్నేహితుడైన ప్రధానమంత్రి మోదీ.. అద్భుతమైన ఈ పర్యటనకు ధన్యవాదాలు' అని ట్రంప్ తన సందేశాన్ని రాశారు.

ట్రంప్ దంపతులకు 'చెడు వినకు, చెడు కనకు,

చెడు మాట్లాడకు' అన్న గాంధీజీ బోధనని చాటి చెప్పే మూడు కోతుల బొమ్మల్ని మోదీ కానుకగా ఇచ్చారు. ఆశ్రమం తరపున బ్రన్స్టీ కార్తికేయ సారాభాయ్ ట్రంప్ దంపతులను శాలువాతో సత్కరించి మహాత్మాగాంధీ ఆటోబయోగ్రఫీ పుస్తకం, గాంధీజీ, చరఖా పెన్సిల్ డ్రాయింగ్ లను బహూకరించారు. ఆశ్రమంలోకి అడుగుపెట్టగానే ఎనలేని మనశ్శాంతి తనకు కలిగిందని, ఆ ఆశ్రమం ప్రాధాన్యం అర్థమైందని ట్రంప్ తనతో చెప్పారని కార్తికేయ వెల్లడించారు.

ఈ స్వాగతం గొప్పగా ఉంది: ట్రంప్

'నమస్తే.. నమస్తే.. హాలో ఇండియా..' అంటూ అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ పలకరింపుతో ప్రపంచంలోనే అతి పెద్దదైన అహ్మదాబాద్ లోని 'మొతెరా' స్టేడియం పులకరించిపోయింది. ప్రధాని మోదీతో కలిసి దాదాపు లక్షన్నర మందిని ఉద్దేశించి ట్రంప్ ప్రసంగించారు. ట్రంప్ సతీమణి మెలానియా, కేంద్ర హోంమంత్రి అమిత్ షా, గుజరాత్ సీఎం విజయ్ రూపానీ, ట్రంప్ కూతురు ఇవాంకా, అల్లుడు కుప్పర్, ఇతర ప్రముఖులు మొదటి వరుసలో కూర్చుని ట్రంప్, మోదీల ప్రసంగాలను విన్నారు. భారత ప్రధాని మోదీ తనకు నిజమైన స్నేహితుడని, దేశం కోసం అహర్నిశలు కృషి చేస్తున్న ఆ మహోన్నత నేతకు.. తనకీ అవకాశం కల్పించడం పట్ల కృతజ్ఞతలు తెలుపుతున్నానని పేర్కొన్నారు. భారత సాంస్కృతిక వైభవాన్ని, గత 70 ఏళ్లలో భారత్ సాధించిన అద్భుత విజయాలను, అతిపెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశంగా భారత్ పాటిస్తున్న గొప్ప విలువలను, వివిధ రంగాల్లో ఇండియా సాధించిన ఘనతలను ట్రంప్ తన ప్రసంగంలో ప్రస్తావించి అందరినీ ఆకట్టుకున్నారు. స్వామి వివేకానంద ప్రవచించిన వ్యాఖ్యను గుర్తు చేసి, భారత దార్శనికతను ప్రశంసించారు. ఉక్కుమనిషి సర్దార్ వల్లభాయి పటేల్ సామర్థ్యాన్ని తన ప్రసంగంలో గుర్తించారు. భారత్ కు

క్రాంతిదేవ్ మిత్ర

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

సహకరించే విషయంలో అమెరికా ముందుంటుందని, భారత సాయుధ దళాలకు ప్రపంచంలోనే అత్యంత ఆధునిక ఆయుధాలను అందించేందుకు అమెరికా సిద్ధంగా ఉందని ట్రంప్ ప్రకటించారు.

'ఐదు నెలల క్రితం భారత ప్రధానికి అమెరికాలో భారీ ఫుట్ బాల్ స్టేడియంలో స్వాగతం పలికాం. ఇప్పుడు ప్రపంచంలోనే అతిపెద్ద క్రికెట్ స్టేడియంలో నన్ను స్వాగతిస్తున్నారు. ఈ స్వాగతం గొప్పగా ఉంది. ధ్యాంక్యూ. ఈ ఆతిథ్యాన్ని మేమెన్నడూ మర్చిపోం' అని ట్రంప్ తన ప్రసంగంలో వ్యాఖ్యానించారు. హిందువులు, ముస్లింలు, సిక్కులు, జైనులు, బౌద్ధులు, క్రిస్టియన్లు కలిసి మెలిసి జీవిస్తున్న దేశంగా, వ్యక్తిగత స్వేచ్ఛ, న్యాయపాలన, పౌరులందరికీ గౌరవ ప్రదమైన జీవనం కల్పిస్తున్న దేశంగా భారత్ ను ప్రపంచ దేశాలు అభిమానిస్తాయన్నారు. ఒక సామాన్య భారతీయుడు ఏం సాధించగలడనేదానికి భారత ప్రధాని మోదీనే సజీవ తార్కాణమని ప్రశంసించారు. భారత్, అమెరికా వాణిజ్య చర్చలను ప్రస్తావిస్తూ 'మోదీ తమ దేశం తరపున గట్టిగా వాదిస్తారు (టఫ్ నెగోషియేటర్)' అని నవ్వుతూ వ్యాఖ్యానించారు. 'మోదీని ప్రతి ఒక్కరూ ఇష్టపడతారు. కాకపోతే ఆయనతో వ్యవహారాలు నడపడం అంత సులువు కూడా కాదు' అని అన్నారు. 'ప్రధానమంత్రి మోదీ.. మీరు గుజరాత్ కు మాత్రమే గర్వకారణం కాదు. అంకితభావంతో కష్టపడి పని చేస్తే భారతీయులు ఏదైనా సాధించగలరు అనేందుకు సజీవ తార్కాణం' అని ప్రజల హర్షధ్వనాల మధ్య ప్రశంసించారు. 'భారత్ సామర్థ్యం ఆశ్చర్యకరం. అద్భుతం. స్వతంత్ర దేశంగా భారత్ సాధించిన అభివృద్ధి మిగతా దేశాలకు స్ఫూర్తిదాయకం. భారత్ సాధించిన పురోగతి ఈ శతాబ్దంలోనే అసాధారణ విజయం' అని భారత్ పై తన అభిమానాన్ని చాటుకున్నారు.

రాడికల్ ఇస్లామిక్ ఉగ్రవాదం ముప్పు

రాడికల్ ఇస్లామిక్ ఉగ్రవాదం ముప్పు నుంచి తమ పౌరులను కాపాడుకునేందుకు భారత్, అమెరికాలు కృషి చేస్తున్నాయన్నారు ట్రంప్. ఈ ముప్పు కారణంగా తీవ్రంగా నష్టపోయిన దేశాల్లో భారత్, అమెరికాలు ఉన్నాయన్నారు. 'ఉగ్రవాద సంస్థ ఐఎస్ ను సంపూర్ణంగా నాశనం చేశాం. ఐఎస్ స్థావకుడైన అల్ బగ్దాద్ వంటి రాక్షసున్ని

సబర్మాతీ ఆశ్రమంలో

అంతమొందించాం' అని గుర్తు చేశారు. తమ సరిహద్దులను కాపాడుకునే హక్కు ప్రతీ దేశానికి ఉంటుందని, ఉగ్రవాదులను, వారి భావజాలాన్ని నిర్మూలించే దిశగా భారత్, అమెరికా కృషి చేస్తున్నాయని పేర్కొన్నారు. తాను అధ్యక్ష బాధ్యతలను తీసుకున్నప్పటి నుంచి ఉగ్రసంస్థలను, వారి భూభాగంలోని ఉగ్రవాదులను నాశనం చేసే దిశగా పాకిస్తాన్ తో సానుకూలంగా వ్యవహరిస్తున్నానని తెలిపారు ట్రంప్. 'పాక్ తో మా సంబంధాలు బావున్నాయి. అవి మెరుగుపడే దిశగా వెళ్తున్నాయి. దక్షిణాసియా ప్రాంతంలో ఉద్రిక్తతలు తొలగుతాయని, సుస్థిరత నెలకొంటుందని ఆశిస్తున్నా' అన్నారు. ఈ విషయంలో భారత్ కీలక పాత్ర పోషించాల్సి ఉంటుందన్నారు. మైనా పేరును ప్రస్తావించకుండానే.. స్వేచ్ఛాయుత ఇండో పసిఫిక్ ప్రాంతం కోసం భారత్, అమెరికాలు కృషి చేస్తున్నాయన్నారు. భారత్, అమెరికాలు సహజ మిత్ర దేశాలని ట్రంప్ అభివర్ణించారు. అమెరికా విలువలను కాపాడేవారికి

యన్నారు మోదీ. రెండు దేశాల మధ్య సహకారం ఇండో పసిఫిక్ ప్రాంతంలోనే కాదు, ప్రపంచ వ్యాప్తంగా శాంతి, భద్రత, పురోగతి నెలకొనడం లోనూ కీలక పాత్ర పోషిస్తుందని తెలిపారు. ఇరు దేశాల మధ్య సంబంధాలను సాధారణ సంబంధాలుగా తీసిపారేయలేమని, ప్రస్తుతం అవి అత్యున్నత శిఖరాలకు చేరుకున్నాయని చెప్పారు. ట్రంప్ తన కుటుంబంతో భారత్ కు రావడం దీన్నే సృష్టికరిస్తోందన్నారు. ట్రంప్ భారత పర్యటన ఈ దశాబ్దం ప్రారంభంలో చోటు చేసుకున్న అతిపెద్ద కార్యక్రమం అని మోదీ అభివర్ణించారు.

కిక్కిరిసిన మొతెరా

గుజరాత్ సహా పలు ప్రాంతాల నుంచి వచ్చిన లక్షకు పైగా ప్రజలతో మొతెరా స్టేడియం కిక్కిరిసి పోయింది. మోదీ, సర్కార్ పటేల్ ను ప్రశంసిస్తున్న సమయంలో, షోలే, డీడీఎల్ జీ వంటి బాలీవుడ్ సినిమాలు, క్రికెట్లు సచిన్, కోహ్లీలను ప్రస్తావించిన సమయంలోనూ భారీగా చప్పట్లు వినిపించాయి.

ట్రంప్ భారత్ కు ప్రత్యేక స్నేహితుడని అభివర్ణించారు భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ.. ట్రంప్ పర్యటన భారత్, అమెరికా సంబంధాల్లో కొత్త చరిత్ర సృష్టిస్తుందన్నారు. భారత్, అమెరికాలు సహజ మిత్ర దేశాలన్నారు. మొతెరా స్టేడియంలో జరిగిన నమస్తే ట్రంప్ కార్యక్రమంలో తొలుత ట్రంప్ కు స్వాగతం పలికారు.

తమ దేశంలోకి స్వాగతం పలుకుతామని, అదే సమయంలో ఉగ్రవాదాన్ని కానీ, ఏ విధమైన తీవ్రవాదాన్ని కానీ సమర్థించబోమన్నారు.

ట్రంప్ భారత్ స్నేహితుడు : మోదీ

ట్రంప్ భారత్ కు ప్రత్యేక స్నేహితుడని అభివర్ణించారు భారత ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ.. ట్రంప్ పర్యటన భారత్, అమెరికా సంబంధాల్లో కొత్త చరిత్ర సృష్టిస్తుందన్నారు. భారత్, అమెరికాలు సహజ మిత్ర దేశాలన్నారు. మొతెరా స్టేడియంలో జరిగిన నమస్తే ట్రంప్ కార్యక్రమంలో తొలుత ట్రంప్ కు స్వాగతం పలుకుతూ ప్రసంగించిన మోదీ.. ట్రంప్ ప్రసంగం అనంతరం మళ్లీ కాసేపు మాట్లాడారు. ఈ సందర్భంగా అమెరికా అధ్యక్షుడికి కృతజ్ఞతలు తెలిపారు. అతిపెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశానికి స్వాగతమంటూ ట్రంప్ కు మోదీ స్వాగతం పలికారు. 21వ శతాబ్దంలో ప్రపంచ గతిని మార్చడంలో భారత్, అమెరికా సంబంధాలు, వాటి మధ్య నెలకొన్న సహకారం కీలక పాత్ర పోషిస్తుందని, ఈ రెండు దేశాలు సహజసిద్ధ భాగస్వాములని మోదీ వ్యాఖ్యానించారు. భారత్, అమెరికాల మధ్య నెలకొన్న సంబంధాలను ప్రస్తావిస్తూ.. అమెరికా భారత్ కు అతిపెద్ద వాణిజ్య భాగస్వామి అని గుర్తు చేశారు. భారత్ కు రక్షణ ఉత్పత్తులను అత్యధికంగా అందిస్తున్న దేశం అమెరికా అన్నారు. ఈ రెండు దేశాలు సంయుక్తంగా అనేక సైనిక విన్యాసాలు నిర్వహించా

ట్రంప్ మాట తీరు, ఉచ్చారణతో పలుమార్లు స్టేడియంలో నవ్వులు పూశాయి. ప్రపంచం మారు మూలల్లోనూ భారతీయ నృత్యం భాంగ్రాకు, హోలీ, దీపావళి పండగలకు మంచి ఆదరణ ఉందన్నారు. 'ఏడాదికి రెండు వేల సినిమాలు తీసే అత్యద్భుతమైన సృజనాత్మకత ఉన్న బాలీవుడ్ ఉన్న దేశమిది' అంటూ వ్యాఖ్యానించారు.

తాజ్ సందర్శనం

అహ్మదాబాద్ నుంచి ఆగ్రా చేరుకున్న అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్ కు ఆగ్రా ప్రజలు రోడ్డుకు ఇరువైపులా నిల్చిని ఘనంగా స్వాగతం పలికారు. ఖేరియా ఎయిర్ బేస్ లో ట్రంప్ దంపతులకు ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నర్ ఆనందిబెన్ వట్టేల్, ముఖ్యమంత్రి యోగి ఆదిత్యనాథ్ ఘనంగా స్వాగతించారు. ఈ సందర్భంగా స్థానిక కళాకారుల ప్రదర్శనను ఆసక్తిగా తిలకించారు ట్రంప్. తాజ్ ఉద్యానవనంలో కలియతిరుగుతూ ట్రంప్ దంపతులు అలోకికమైన ఆనందానికి లోనయ్యారు.. ఆ తర్వాత ట్రంప్ సందర్శకుల పుస్తకంలో 'తాజ్ మహల్ వాచ్ అనిపించింది. సుసంపన్నమైన, విలక్షణ విభిన్నమైన భారతీయ సంస్కృతికి ఈ కట్టడం కాలాతీతంగా నిలిచిన పవిత్ర శాసనం. ధ్యాంకూ ఇండియా' అని రాశారు.

ఇరు దేశాల మధ్య కుదిరిన వాణిజ్య ఒప్పందాలు వచ్చే సంవత్సరంలో..

'సీఎఫ్ భారత అంతర్గత విషయం'

అమెరికా అధ్యక్షుడు ట్రంప్, ప్రధాని మోదీల మధ్య జరిగిన భేటీలో భారత ప్రభుత్వం ఇటీవల తీసుకువచ్చిన పౌరసత్వ సవరణ చట్టం కూడా ప్రస్తావనకు వచ్చింది. మీడియా సమావేశంలో ట్రంప్ ఈ విషయంలో చేసిన కామెంట్స్ ఆసక్తి కలిగించాయి. 'సీఎఫ్ పై నేను ఏమాత్రం వివాదాస్పదమైనదిని కాదలచుకోలేదు. ఒకే ఒక్క చిన్న సమాధానంతో నా రెండు రోజుల పర్యటన స్ఫూర్తిని దెబ్బ తీసుకోదలచుకోలేదు. చిన్న ప్రశ్న అడిగి దానిని మీరు కొండంతలు చేసి చూపిస్తే ఈ పర్యటన అంతా కొట్టుకుపోతుంది. మీరేమీ అనుకోకపోతే ఈ సమాధానం విషయంలో నేను అత్యంత ఆచితూచి స్పందిస్తా.' అని ట్రంప్ పేర్కొనడం విశేషం. ట్రంప్ పర్యటన సందర్భంగా సీఎఫ్ వ్యతిరేక పక్షాలు ఢిల్లీలో అల్లర్లను రెచ్చగొట్టాయి. ఈ అంశంపై మీడియా వేసిన ప్రశ్నకు 'ఇది భారత్ అంతర్గత విషయమ'ని స్పష్టం చేశారు ట్రంప్. పౌరసత్వ సవరణ చట్టంతో ముడిపడిన అంశాలు పూర్తిగా భారతదేశానికి సంబంధించినవని, ప్రజలకు మత స్వేచ్ఛ ఉండాలని ప్రధాని నరేంద్రమోదీ కోరుకుంటున్నారని అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ స్పష్టం చేశారు. సీఎఫ్ పై భారత ప్రభుత్వం తగిన నిర్ణయం తీసుకుంటుందని, ప్రధాని నరేంద్రమోదీ బలమైన నేత అని ప్రశంసించారు. మత స్వేచ్ఛపై భారత ప్రధానితో సవివరంగా చర్చించినట్లు తెలిపారు. భారత్ లో ముస్లింలపై వివక్ష ఉందన్న ఆరోపణలు ప్రస్తావనకు వచ్చాయా? అనే ప్రశ్నకు సమాధానమిస్తూ- ముస్లింలతో కలిసి పనిచేస్తున్నట్లు మోదీ చెప్పారని వెల్లడించారు. మతస్వేచ్ఛ కోసం భారత్ చాలా కష్టపడిందని చెప్పారు. 'మత స్వేచ్ఛ గురించి అందరి సమక్షంలోనే మాట్లాడాలి. భారత్ లో విద్వేష నేరాల గురించి చర్చించాలి. ముఖ్యంగా ముస్లింలపై జరుగుతున్న నేరాలతో పాటు క్రైస్తవుల విషయాన్నీ చర్చించాలి. దానికి మోదీ నుంచి చాలా బలమైన సమాధానం వచ్చింది.' అని వివరించారు.

విద్యుత్ ఛార్జీల మోత!

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మరో అనూహ్య నిర్ణయానికి రంగం సిద్ధం చేసుకుంది. జనం నెత్తిన ఛార్జీల పడుగు పడబోతోంది. కరెంటు ఛార్జీల పెంపు ముంచుకొస్తోంది. తెలంగాణ అసెంబ్లీ బడ్జెట్ సమావేశాల తర్వాత ఆ బాంబు పేలే అవకాశాలు కనిపిస్తున్నాయి. యాన్యువల్ రెవెన్యూ లిక్షైర్ మెంట్ - ARR సమర్పించే గడువు ఫిబ్రవరి 29న ముగిసినప్పటికీ డిస్కంలు మరో నెలరోజుల గడువును కోరాయి. ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ డిస్కంలకు ఈ మేరకు మార్గనిర్దేశనం చేసినట్లు తెలుస్తోంది.

ఇప్పటికే డిసెంబర్ లో ఆర్టీసీ బస్సు ఛార్జీలను చాపకింద నీరులా పెంచేశారు. అంతకుముందే మధ్యం ధరలు కూడా అమాంతం పెంచేశారు. ప్రభుత్వ డెయిరీ సంస్థ అయిన విజయ పాల ధరలూ పైపైకి ఎగబాకాయి. ఇప్పుడు కరెంటు ఛార్జీల వంతు వచ్చింది. కరెంటు ఛార్జీలను కూడా భారీగా పెంచేందుకు తెలంగాణ సీఎం కేసీఆర్ గ్రీన్ సిగ్నల్ ఇచ్చినట్లు తెలుస్తోంది. అందుకే డిస్కంలు ఈ ఆర్టీసీకి సమర్పించాల్సిన ఏఆర్ఆర్ కు నెలరోజుల గడువు కోరినట్లు చెబుతున్నారు. ఫలితంగా బడ్జెట్ సమావేశాల తర్వాత ఛార్జీల పడుగు నెత్తిమీద పడేయనున్నట్లు అర్థమవుతోంది.

మూడేళ్లుగా విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలు నష్టాలు మూటగట్టుకుంటున్నాయని ఆ వర్గాలు చెబుతున్నాయి. ఈ నేపథ్యంలోనే ఛార్జీల సవరణకు సిద్ధమయ్యాయి. దీనికి సంబంధించి గత ఆర్థిక సంవత్సరంతో పాటు రాబోయే ఆర్థిక సంవత్సరాలకు గానూ ఏఆర్ఆర్ (వార్షిక ఆదాయ అవసరాలు), ఛార్జీల టారిఫ్ ప్రతిపాదనను తెలంగాణ రాష్ట్ర విద్యుత్తు నియంత్రణ మండలికి డిస్కంలు సమర్పించ నున్నాయి. ఏటా నవంబరు 30న ఏఆర్ఆర్ సమర్పించాల్సి ఉన్న నేపథ్యంలో మున్సిపల్ ఎన్నికల వల్ల ఈ పనిని ఇప్పటిదాకా పెండింగ్ లో ఉంచారు. ఇప్పుడు బడ్జెట్ సమావేశాల నేపథ్యంలో మరో నెలరోజుల గడువు అడిగారు.

ఏఆర్ఆర్ సమర్పించాల్సి ఉన్నందున ముఖ్య మంత్రి కేసీఆర్ ఫిబ్రవరి 28న విద్యుత్ శాఖ ఉన్నతాధికారులు, నలహాదారులతో సమీక్ష

నిర్వహించారు. ఈ సమావేశంలో డామెస్టిక్, కమర్షియల్, ఇండస్ట్రియల్.. ఇలా అన్ని కేటగిరీలకు ఛార్జీల పెంపునకు సీఎం కేసీఆర్ ఆమోదం తెలిపినట్లు చెబుతున్నారు. అయితే.. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టు కోసం వాడుతున్న విద్యుత్ విషయంలో మాత్రం వేరే ప్రతిపాదన చేసినట్లు సమాచారం. ప్రజా ప్రయోజనాల కోసమే సాగునీటి ప్రాజెక్టులను వాడుతున్నందున.. కాళేశ్వరం ప్రాజెక్టుకు వాడే విద్యుత్ టారిఫ్ పెంచకుండా పబ్లిక్ యుటిలిటీ కేటగిరీలో చూపించాలని అధికారులకు సూచించి నట్లు చెబుతున్నారు. మిగతా కేటగిరీలన్నింటికీ ఛార్జీలు పెంచుకునేందుకు సీఎం అంగీకరించారని అధికార వర్గాల నుంచి విశ్వసనీయ సమాచారం.

ప్రస్తుతం తెలంగాణలో విద్యుత్ పంపిణీ చేస్తున్న డిస్కంల ఆర్థిక లోటు దాదాపు రూ.11 వేల కోట్ల వరకూ చేరినట్లు అధికారులు చెబుతున్నారు. ఇళ్లకు, పారిశ్రామిక అవసరాలకు సరఫరా చేసే విద్యుత్ లో ప్రతి యూనిట్ కు 19 పైసల చొప్పున డిస్కంలు నష్టపోవాల్సి వస్తోంది. అంతేకాక, రాష్ట్రంలో విద్యుత్ కోతలు లేకుండా ఉండేందుకు వివిధ చోట్ల నుంచి కొన్న కరెంటుకు సంబంధించి అప్పులు కూడా 13వేల 660 కోట్ల రూపాయలకు చేరాయి. విద్యుత్తుకు నానాటికీ డిమాండ్ పెరుగుతుండటంతో బయటి నుంచి కొనుగోళ్లు కూడా అలాగే పెరిగాయి. దాంతో డిస్కంల లోటు ఇంకా పెరుగుతూ వస్తోంది. దీనికి తోడు ప్రభుత్వ సబ్సిడీలు పెరడంతో ఆ రాయితీ డిస్కంల పైనే పడుతోంది. ఆ బకాయిలు రాష్ట్రం సకాలంలో చెల్లించడం లేదు. అంతే కాదు, ప్రభుత్వ

సబ్సిడీతో డిస్కంలు నెట్టుకురాలేవని అధికారులు సీఎంతో సమావేశంలో కుండబద్దలు కొట్టినట్లు తెలుస్తోంది.

2018-19 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.9 వేల కోట్లకు పైగా ఆర్థిక లోటు ఉంటుందని గత ఏడాది డిస్కంలు ఏఆర్ఆర్ ను సమర్పించాయి. విద్యుత్ ఛార్జీలు పెంచి ఆ లోటును భర్తీ చేయాల్సి ఉండగా అందుకు ప్రభుత్వం అంగీకరించలేదు. ఆ మొత్తాన్ని విద్యుత్తు సబ్సిడీ రూపంలో చెల్లించాల్సిన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం.. 4వేల 980 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే చెల్లించింది. ఒక్క ఏడాదే ఏకంగా 3 వేల కోట్ల రూపాయలకు పైగా ఆర్థిక వ్యత్యాసం డిస్కంలను కుప్పకూల్చింది. ఈ క్రమంలోనే ఛార్జీల పెంపు ప్రతిపాదనలను ఇప్పటికే సిద్ధం చేసిన విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలు, ఈ ఆర్టీసీ టారిఫ్ ప్రతిపాదనలను సమర్పించేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నాయి.

తెలంగాణలో దాదాపు ఎన్నికలన్నీ పూర్తయ్యాయి. మరో నాలుగేళ్లదాకా ఎలక్షన్ ఊసు వినిపించదు. ఇటీవలే మున్సిపాలిటీలు, సహకార సంస్థల ఎన్నికలు కూడా పూర్తయ్యాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఈ పరిస్థితులు బాగా అనుకూలించే లాగా కనిపిస్తున్నాయి. ఎందుకంటే.. కరెంటు ఛార్జీల ప్రభావం ప్రతి ఇంట్లోనూ ఉంటుంది. ప్రతి పరిశ్రమ మీదా భారం పడుతుంది. అయినా.. జనం నుంచి ఎదురయ్యే నిరసనల సెగ సర్కారుకు తాకే అవకాశాలు తక్కువ. అసెంబ్లీ బడ్జెట్ సమావేశాల్లో కనీసం ప్రతిపక్షాల నుంచి ఎదురయ్యే విమర్శలకు కూడా తావు లేకుండా.. ఏఆర్ఆర్ కు మరో నెల రోజులు కోరాయి. కాబట్టి ఈ నిర్ణయం కేసీఆర్ రాజకీయ పూహాల్లో ఒకటిగా విశ్లేషకులు భావిస్తున్నారు.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

‘తెలుగువారి జీవితంలో కథావస్తువు కరువైపోయింది!’

సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రి

కథకు వస్తువు దొరకనంతగా తెలుగువాళ్ల జీవితం సంక్లిష్టమైపోయిందని, ఆహార, భయ, మైథునాదులను మరచిపోతున్న ఈ జీవితంలో వాస్తవికతకు చోటెక్కడ మిగిలిందని ప్రముఖ సినీ గేయ రచయిత సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రి ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. సంతానానికి పేర్లు పెట్టడం దగ్గర నుంచి, మనుషుల మధ్య బంధాల వరకు వాతావరణం అంతా కృతకంగా మారిపోయిందని ఆయన అన్నారు. ఉన్నానియా విశ్వవిద్యాలయంలోని ప్రొఫెసర్ రామిరెడ్డి దూరవిద్య విభాగ ఆడిటోరియంలో, మార్చి 1న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక ‘జాగృతి’ నిర్వహించిన కథలు, నవల పోటీ విజేతల బహుమతి ప్రధానోత్సవంలో ఆయన ముఖ్య వక్తగా పాల్గొన్నారు.

మానవ జీవితానికీ, కథకీ విడదీయలేని బంధం ఉందని, కథ మనిషంత పాతది, మనిషంత కొత్తది కూడానని సీతారామశాస్త్రి అన్నారు. మన పురాణాలన్నీ కథల సమాహారాలేనని, చెప్పడం, చెప్పుకోవడం, చెప్పాల్సిరావడం అనే దశలు ఈ ప్రక్రియలో ఉంటాయని, ఒక కథకుడి స్థాయి ఎలాంటిదో ఈ దశలే నిరూపిస్తాయని అన్నారు. 20వ శతాబ్దం తెలుగు కథ మీద పాశ్చాత్య ప్రభావం ఎక్కువేనని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు. ఒక్క ఆంగ్ల పదం కూడా లేకుండా చక్కని తెలుగులో వెలువడిన చందమామ వంటి పత్రిక నిలిచిపోవడం తెలుగు కథకు పెద్ద కుదుపు అని సీతారామశాస్త్రి అభిప్రాయపడ్డారు. రాసేవారందరికీ ఒక కర్తవ్యం

ఉంటుందని అన్నారు. ఒకనాడు కలలు అనుకున్నవి నేడు అవసరాలుగా మారిపోయాయని, దీనితో పెద్ద పెద్ద వైభవాలను కోల్పోవడంతో పాటు, విషాదాలను సైతం పట్టించుకోలేని దుస్థితి ఏర్పడిందని అన్నారు.

ప్రస్తుతం సమాజంలో సకరాత్మక (నెగెటివ్) దృక్పథం పెరిగిందనీ, అందుకే కథ లేదా సాహిత్యం దానినే ప్రతిబింబించవలసి వస్తున్నదని చెప్పారు. కొద్దికాలంగా దైన్యమే కథలలో రాజ్యమేలడం బాధ కలిగిస్తున్నదని అన్నారు. ఇక విద్యావిధానం చూస్తే నేర్చుకున్నది కూడా బడికి వెళ్లిన తరువాత కోల్పోవలసి వస్తున్నదని పేర్కొన్నారు. ఐటీ, రోబోటిక్స్, కృత్రిమ మేధ, అమెరికా యాత్రలు, వాటితో వచ్చిన పర్యవసనాలే ఇప్పుడు కథల నిండా

కనిపిస్తున్నాయని, పెళ్లి, చావు, ఆనందం, విషాదం ఏదీ కూడా మనసులను సహజంగా స్పందింపజేయ లేకపోతున్నాయని అన్నారు. ఒక అనుభవాన్ని కథగా, నవలగా, కవితగా అవిష్కరించాలంటే భాష అవసరమని, కానీ ఇప్పుడు అంతా ఎస్ఎంఎస్ భాషను ఆశ్రయించడం కనిపిస్తోందని అన్నారు. మనసుకు హత్తుకునేటట్టు చేయడంలో కీలకంగా ఉండే భాషకు ఇలాంటి దుర్గతి పట్టిందని అన్నారు. జాతంతా జాగృతావస్థలోనే ఉన్నా సుషుప్తిని నటిస్తున్నదని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు. నవల గురించి మాట్లాడుతూ తెలుగు నవల పరిపూర్ణత సాధించు కోవలసి ఉందని చెప్పారు. తన దృష్టిలో విశ్వనాథ సత్యనారాయణ వేయిపదగలు ఒక్కటే పరిపూర్ణ నవల అని చెప్పారు.

కథ, నవల పోటీ విజేతలకు సత్కారం. వరుసగా : ఆర్.దమయంతి, పాణ్యం దత్తశర్మ, ఆకెళ్ల శివప్రసాద్

సమాజంలో నానాటికీ విలువలు పడిపోతున్నాయని వీటిని కాపాడుకోవలసి బాధ్యత అందరికీ ఉందని ఈ కార్యక్రమంలో ఆత్మీయ అతిథిగా పాల్గొన్న సింహాద్రి సూర్యనారాయణ (చార్టర్డ్ అకౌంటెంట్) అన్నారు. మనం చేసే ఖర్చుకూ, సమాజంలోని పరిస్థితులకు మధ్య ఒక స్వచ్ఛంద అన్వయం ఉండాలని ఆయన చెప్పారు. మనమంతా సమానమేనని, ఈ దేశం, ఈ వనరులు అందరివీ అన్న విశ్వాసం, ఆచరణ అందరిలో ఉండాలని ఆయన కోరారు. మన దేహమే మన సమాజానికి ప్రతిబింబమని, ఇందులో ఏ ఒక్క భాగం నిరాదరణకు గురైన ఫలితాలు వేరుగా ఉంటాయని అన్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రస్తుతం రద్దుల ప్రభుత్వం నడుస్తున్నదని, మాతృభాషను రద్దు చేసి, అదొక ఘనతగా వేదికల మీద చెప్పుకుంటున్న ప్రభుత్వం ఇప్పుడు అక్కడ ఉన్నదని ఏపీ ఎంఎల్ఎస్ పీవీఎన్ మాధవ్ అన్నారు. మాధవ్ కూడా మరొక ఆత్మీయ అతిథిగా పాల్గొన్నారు. తనకు చిన్నతనం నుంచి

సింహాద్రి
సూర్యనారాయణ

పి.వి.ఎన్. మాధవ
ఎమ్మెల్యే, ఏపీ

కార్యక్రమానికి హాజరైన అతిథులు

సిరివెన్నెల సీతారామశాస్త్రికి ఆత్మీయ సత్కారం

జాగృతి పత్రిక అంటే అభిమానమని, ఆ పత్రిక నిర్దేశించిన జాతీయతా స్ఫూర్తితోనే మేమంతా ఎదిగామని ఆయన అన్నారు. వేయి ఉపన్యాసాలు చేయలేని పనిని ఒక కథ, ఒక నవల, ఒక కవిత చేయగలవని ఆయన చెప్పారు. కానీ సమాజం కూడా కొన్ని విషయాలలో అప్రమత్తంగా ఉండాలని, చదివే అలవాటు తగ్గడం ఎంతో విషాదమని ఆయన అన్నారు. గ్రంథాలయాలు కాలగర్భంలోకి పోతున్నాయని, తంజావూరులోని సరస్వతీ మహల్ కు తాము వెళ్లినప్పుడు ఎంతో బాధ కలిగిందని అన్నారు. అక్కడున్న ఆ గొప్ప గ్రంథాలయాన్ని తెలుగువారు అభివృద్ధి చేశారని, కానీ అక్కడున్న 70 లక్షల గ్రంథాలను ఇప్పుడు రాష్ట్రానికి తెచ్చుకునే అవకాశమే కనిపించడం లేదని ఆవేదన వ్యక్తం చేశారు.

తెలుగు కథ, నవల చరిత్ర గురించి జాగృతి సంపాదకుడు డాక్టర్ గోపరాజు నారాయణరావు పరిచయం చేశారు. సభకు జాగృతి ప్రకాశన్ ట్రస్ట్ అధ్యక్షుడు ఆచార్య సి.సంజీవ్ అధ్యక్షత వహించారు. జాగృతి ప్రకాశన్ ట్రస్ట్ కార్యదర్శి సి.రాఘవేంద్ర స్వాగతం పలికి, అతిథులను పరిచయం చేశారు.

వాకాటి పాండురంగారావు దీపావళి కథల పోటీ విజేతలు ముగ్గురికీ, ఎండివై రామమూర్తి స్మారక నవలల పోటీ విజేతలు ఇద్దరికీ బహుమతులు అందచేశారు.

డాక్టర్ వడ్డీ విజయసారథి 'గుమ్మటాలు', పిల్లల పాటల పుస్తకాన్ని ఈ కార్యక్రమంలో సిరివెన్నెల ఆవిష్కరించినప్పటి దృశ్యం.

సిరివెన్నెలతో రామశర్మ

అడవి రామాయణ రహస్యములు

24

ఇట్లు ఇంద్రియపాలకులను స్తుతించుటకు మూలము “శం నో మిత్ర శృం వరుణః శం నో భవత్యర్థమా శం న ఇంద్రో భృహస్పతిః..” ఇత్యాది శాంతి పాఠమే. ఈ శాంతి పాఠమునందు వాయుదేవుడు ప్రత్యేకముగా ధ్యానింపబడును. “నమస్తే వాయో త్వమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మాసి త్వమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మ వదిష్వామి...” అని. ఈ పద్ధతినే ఋషి ఇచట అవలంబించి హనుమచే వాయు దేవునకు ప్రత్యేక నమస్కారము చేయించెను. ఈ శ్లోకమున ఆత్మయోని అనగా జీవుడగు తనకు కారణమగువాడు అని అర్థము “అత్మా జీవే దృతా బుద్ధో న భావే పరమాత్మ” ఇది విశ్వః ఈ ఆత్మ యోనిశబ్దము వాల్మీకి సృష్టించినది కాదని గుర్తించుట అవసరము. ఇది శ్రోతభాష నుండి తెచ్చుకొనబడెను. చూడుడు - “స విశ్వకృ ద్విష్టవిదాత్మ యోనిః జ్ఞః కాలకారో గుణీ సర్వ విద్యః..” ఇత్యాది (శ్వేతాశ్వతరీ యోగవిషత్తు 6 అధ్యాయం, 16 మంత్రము). ఇందలి ఆత్మయోనియే మన వాల్మీకి యొక్క ఆత్మయోని. ఉపనిషత్తు నందు దాని అర్థము - “సురసర తిర్యక్చరీరాణాం ఆత్మనాం యోనిః కారణం, ఆత్మయోనిః”. అనగా బ్రహ్మ పదార్థము. అట్టి ఆత్మయోని త్వమేవ అని వాయువును గూర్చి శాంతిపాఠము చెప్పుచున్నది. కనుక, వాల్మీకి యొక్క “పవనా యాత్మయోనయే” కు మూలమిట్లు కలదు.

గుంటూరు శేషేంద్రశర్మ

“యావదస్మిచ్ఛరీరే ప్రాణో వసతి తావదే వాయుః” అని శ్రుతి. ప్రాణము ఎంతవరకు శరీరము నందుండునో అంతవరకే ఆయువు. కనుక వాయువును శ్రుతి, ప్రత్యక్షం బ్రహ్మయనుట సాధిప్రాయమే. ప్రత్యక్షం బ్రహ్మ యనుటచే పరోక్ష బ్రహ్మ అతడు కాదనుటయు వ్యంజితము. కనుకనే భృగువల్లియందు “తద్విజ్ఞాయ, పునరేవ వరుణం పితర ముపససార, అధిహి భగనో బ్రహ్మేతి, తగ్ం హోవాచ, తవనా బ్రహ్మ విజ్ఞా సస్వ తపో బ్రహ్మేతి..” ఇత్యాది ఘటిల్లెను.

రెండవ శ్లోకమున “గంతుం దక్షిణో దక్షిణాం దిశం” అనబడినది. హనుమ దక్షిణుడట, దక్షిణ దిశగా వెళ్ళుటకు ఉపక్రమించుచున్నాడు. ఈ శ్లోకమున హనుమత్ శబ్దమే వాడబడక తొలి శ్లోకమున శత్రుకర్మణః అని మాత్రమే అనినట్లు ఇచట “దక్షిణః” అనెను. ఈ దక్షిణుడేమిటి? ఈ దక్షిణముగా పోవుటేమిటి? వట్టి ఆశు కవిత్వమేనా? ఏదో వాల్మీకి అను “వాదస్తడు” వేగముగా పురాణము చెప్పుకొనుచూ పోవుచుండగా, యదృచ్ఛికముగా పడిన పదములేనా అవి. అనగా వాల్మీకి ఒక “అర్హంతు కవితా ధురీణు” డనియేనా తాత్పర్యము? “సంప్రయోనిః” అని శ్రుతి చెప్పిన సుషుమ్నా నాడి మూలాధారమునుండి బయలుదేరి హృదయాది స్థానములు దాటి, దక్షిణ తాలువు చేరి అచ్చట నుండి లంబిక అంతట సహస్రారము చేరును. ఇదీ దాని మార్గము. ఈ సుషుమ్నా గుండా ప్రాణవాయువు పోయి మూలాధారగత కుండలిని ఉత్థాపన చేయవలెను. కనుక సుషుమ్నా మార్గము దక్షిణ మార్గము కనుక, దక్షిణముగా పోవుట. యద్వా వామాచార దక్షిణాచారముల నుండి రెండు దేవీ పూజా మార్గములందలి దక్షిణాచారము వైదిక పద్ధతి, కనుక హనుమ దక్షిణుడు, దక్షిణమార్గమున వెళ్ళెను.

ఇట్లు ఇంద్రియ పాలకులను స్తుతించి హనుమ కుండలినీ యోగమున కుపక్రమించుచు అవలం బించిన యోగాసనమును ఎట్లు వాల్మీకి చెప్పెనో ఆ చిత్రము చూడుడు - “బాహు సంస్తంభయామాస మహాపరిఘ సన్నిభౌ ససాద చ కపిః కట్యాం చరణౌ సంఘకోచ చ - సంహృత్య చ భుజౌ శ్రీమాన్ తథైవ చ శిరోధరం తేజస్వత్త్వం తథా వీర్యం అవివేశ స వీర్యవాన్” (1 స- 35,36) అనగా, ఆయన పరిఘములవంటి బాహువులను స్తంభింపచేసెను. కటిమీద కూర్చుండెను. చరణ ములను ముడుచుకొనెను. చేతులను కంఠమును ముడుచు కొనెను. ఇది యోగులు శ్రేష్ఠమని భావించు సిద్ధాసనము కావచ్చును. తత్ప్రకారము - శిశువు మీద ఎడమ మడిమ చేర్చి, దానిపై కుడిమడిమ ఉంచి, కటి పై కూర్చుండి నాసాగ్రమున దృష్టి సారించుట. యద్వా - ఇది పూర్వ తాణువాసనము కావచ్చును. అది - కాలి వ్రేళ్లు మడచి, మడమలు, పిరుదులు చేర్చి తలను చేతులతోను, నడుము మోచేతులతోను అదిమి వట్టుకొని నడుము నిక్కించుట, ఇట్లు ఆసీనుడైన హనుమ నాసాగ్రమున

గుంటూరు శేషేంద్రశర్మ ఇతర పుస్తకాల
వివరాలకు :

Saatyaki S/o Seshendra Sharma ,
saatyaki@gmail.com ,
9441070985 , 7702964402

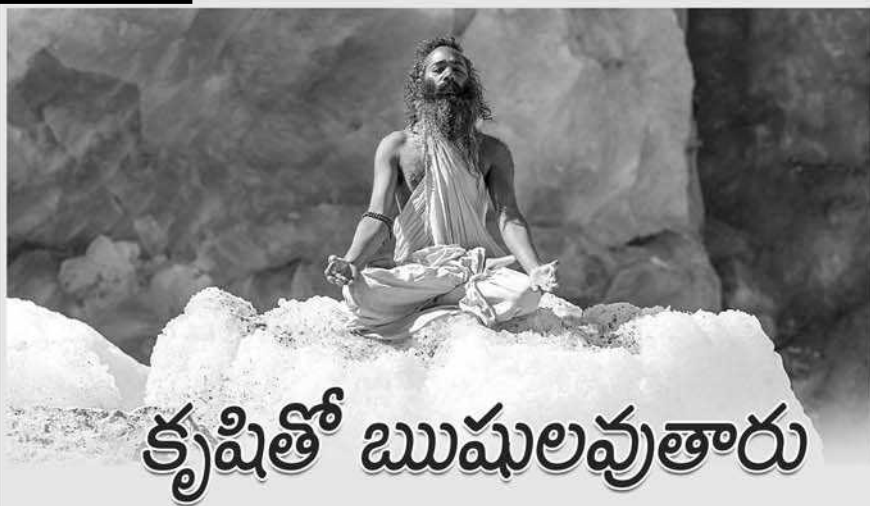
చూపు సారించుట ఋషి ఎట్లు చెప్పినో చూడుడు :
“మార్గమలోకయన్ దూరాదూర్ధ్వం ప్రణిహితేక్షణః
రురోధ హృదయే ప్రాణాన్ ఆకాశమవలోకయన్”
(1-37)

యోగి యోగానుష్ఠాన సమయమున తాను
పరమాత్మనే అని బ్రహ్మభావన చేయవలెను. దానిని
ఋషి - “ఉత్పా తాభ వేగేన వేగవా న విచారయన్”
- సుపర్ణ మివ చాత్మానం మే నే న కపికుంజరః”
అని చెప్పెను. హనుమ తాను సుపర్ణుడననుకొనెనట.
వాచ్యార్థము గరుత్మంతుడని ఆయనను
పరమార్థమున సుపర్ణ శబ్దమునకు పరమాత్మ అని
అర్థము. తైత్తిరీయమున త్రిసుపర్ణ మంత్రములందు
చెప్పిన సుపర్ణుడే ఇచ్చటి సుపర్ణుడు. యజుర్వేదమున
(సం. 6 కా. 1, ప్ర.6 ఆ) ఒక చిత్రమైన కథ
కలదు. అది భారత మందలి వినతా కర్ణువుల కథకు
మూలము. అందు వినత సుపర్ణ అనబడినది. సుపర్ణి
సంతానము ఛందస్సులు, అమృతము సోమము.
గాయత్రీ ఛందము స్వర్గమునకు పోయి, దేవతలను
జయించి సోమమును తెచ్చి సుపర్ణి దాస్యమును
బాసెను. ఈ కథ చేత సుపర్ణులు గలది సుపర్ణి
గాయత్రీ సుపర్ణుడు, తస్మాత్ పరమాత్మ. గాయత్రీ
తత్త్వమాలా మంత్రమున “తం భూతిభిలదేవం తు
సుపర్ణము పధావతాం” అని కలదు. కనుక “సుపర్ణ
ఇతి మేనే” అనగా బ్రహ్మభావన. తైత్తిరీయమునందే

“పయ స్సువర్ణా ఉపసేదు రిద్రం ప్రియమేధా
ఋషయో నాభమానః” అను మంత్రమునందు
సప్తర్షులు సుపర్ణులనబడిరి. ఋషులు మంచి రెక్కలు
గలవా రనియు అర్థము? బ్రహ్మవేత్తలు అనుకొన
వలెను. బ్రహ్మవేత్త బ్రహ్మమే. బ్రహ్మవిద్యుపైవై భవతి
అని తైత్తిరీయము. శ్వేతాశ్వరోపనిషత్తునందు
జీవేశ్వరులు సుపర్ణులనబడిరి. “ద్వా సువర్ణా సయుజా
సఖాయా సమానం వృక్షం పరిషస్పజాతు” (6 అ.
6నం.)

(సశేషం)

కృషితో ఋషులవుతారు

హిందువులకు భక్తి శిఖరాలు హిమాలయాలు. ఆధ్యాత్మిక ప్రపంచం పవిత్రంగా భావించే ఈ
పర్వతశ్రేణుల్లో వందల సంఖ్యలో ఆధ్యాత్మిక క్షేత్రాలు ఉన్నాయి. ఈ వెండి కొండలు సాధుసంతుల
పాలిటి కల్పతరువులు. ఇక్కడ కనిపించే సిద్ధపురుషులు వందేళ్లకు పైగా వయసున్న వాళ్లే. ప్రతికూల
వాతావరణంలో, నియమిత ఆహారం లేని చోట కనీసం 150 ఏళ్లు, 250 ఏళ్ల పాటు జీవించిన
వాళ్ళూ ఉన్నారు. మంచు కొండల మధ్యన ఆశ్రమాల్లో సాధు సంతలు, నిస్సంగులు, గడ్డ కట్టే చలిలో
ఆవాసాలు. దొరికితేనే తిండి, దొరక్కపోతే గాలి భోజనం. బట్టలూ అంతంత మాత్రమే. దిగంబరులకైతే
ఆ వస్త్రాల బాధా లేదు. చావును జయించిన ఈ సాధువులు ఈశ్వరోపాసనలో తలమునకలై కనిపిస్తారు.
భక్తులు వస్తే ఆశీర్వాదిస్తారు. విభూతి ఇస్తారు. లోకాన్ని పట్టించుకోరు. తమనూ పట్టించుకోరు. శరీరంపై
మమకారం లేదు. కోరికలు లేని జీవన విధానం. ఉపాసనలోనే జీవితం. అందులోనే ఆనందం
అనుభవిస్తారు. సాధారణంగా కనిపించే సాధువులు అందరితోనూ మమేకమవుతారు. మంచి చెడులు
చెప్తారు. ఆశీర్వాదిస్తారు. కానీ, ఈ పర్వత శ్రేణుల్లోనే ఎవరికీ పట్టని సాధుపురుషులు ఉన్నారు. వీళ్ళకు
లోకం పట్టదు. లోకానికి వీళ్ళు పట్టరు. వీళ్ళు ఎవరినీ తమ దగ్గరకు రానివ్వరు. వీళ్ళ దగ్గరకు వెళ్లేందుకు
అంతా భయపడతారు. హిమాలయాల్లో అత్యంత ఎక్కువ కాలం జీవించే సిద్ధ పురుషులు వీళ్లే. తమ
వయసు గురించి అవసరం లేనట్లే ఉంటారు. మంచు కరిగిన స్వచ్ఛమైన నీటిని తాగుతారు. ఒంటి
నిండా విభూతే అలంకారం. కుంభమేళాలు జరిగినప్పుడు బయటి ప్రపంచంలోకి వస్తారు. పవిత్రస్నానాలు
చేసి మౌనంగా తిరిగి వెళ్లిపోతారు. మనిషి తలచుకుంటే సాధించలేనిది ఏమీ లేదు. తాము
కోరుకున్నప్పుడు మృత్యువు దరి చేరే సామర్థ్యాన్ని సాధించవచ్చని నిరూపించారు ఈ సాధువులు.
అందుకే ఎన్నేళ్లయినా వారి శరీరం క్షీణించదు. రోగాలు దగ్గరకు రావు. సాధువుల దీర్ఘాయుష్షుకు
వారు పాటించే కఠోరమైన నియమాలే కాదు. చెక్కు చెదరని ఆత్మవిశ్వాసం కారణం. సృష్టికర్తపై
అమితమైన విశ్వాసం కలిగి ఉంటారు. ఈ లోకాన్ని సృష్టించింది. నడిపిస్తున్నది, నాశనం చేస్తున్నది
ఈశ్వరుడేనని బలంగా నమ్ముతారు. దేవుడు తప్ప మిగతా లోకమంతా మిథ్య అని భావిస్తారు. తాము
భగవంతుడితో సన్నిహితంగా ఉన్నట్లుగా అనుభూతి చెందుతారు. తమ ఆయుష్షుపై నమ్మకం ఉండటం
రెండో కారణం. తాము కోరుకుంటే జీవిత కాలాన్ని పెంచుకోగలమని గట్టిగా నమ్ముతారు. జీవితంపై
సానుకూల దృక్పథంతో ఉంటారు. చాలామంది అంతా అయిపోయినట్లు విరక్తితో మాట్లాడటం
మామూలే. కానీ, సాధువులు సృష్టికర్త ఇచ్చిన ఈ శరీరం, జీవితం ఆయనకు మాత్రమే చెందిందని
భావిస్తారు. జీవితాన్ని ముగించాలనుకోవటం, ముగించటం వంటి వాక్కు తమకు లేదని విశ్వసిస్తారు.
ఆహారం, వ్యాయామాలకంటే అంతగత శక్తి మనిషిని అన్ని రోగాల నుంచి దూరం చేస్తుంది. శరీరంలోని
అన్ని రకాల శక్తికేంద్రాలను సాధువులు క్రియాశీలంగా ఉంచుతారు. అందుకోసం నిరంతరం ధ్యానం
చేస్తారు. కొన్ని గంటలపాటు సమాధిస్థితిలోకి వెళ్లి శరీరాన్ని స్వాధీనంలోకి తీసుకుంటారు. యోగా
మనిషి శరీరంలోని కుండలీనీ శక్తిని చైతన్యం చేస్తోంది. భారతీయ యోగశాస్త్రంలో చెప్పిన విధానాలు,
ఆసనాలు సాధుసంతుల నిత్యకృత్యాలు. ఈ సాధనే వారిని మృత్యుంజయులుగా మారుస్తోంది. ఉపాసన,
సాధనల ద్వారా హిమాలయాల్లో సాధువులు ఇచ్చామరణాన్ని సాధించారు. నియమిత పద్ధతిలో ప్రకృతి
సహజసిద్ధమైన జీవితాన్ని అనుసరించి కోరుకున్నన్ని రోజులు జీవించవచ్చు. తమపై తమకు పూర్తి
అనుకూలత అనేది ఎంత బలాన్నిస్తుందనేది హిమాలయ సాధువులను చూసి తెలుసుకోవచ్చు. ★

అసలు నిజం

హారతిలోని అర్థం

ఇంట్రో, పూజా గదిలోనే కాదు, గుడిలోనూ, శుభకార్యాలప్పుడు, పిల్లల పుట్టిన రోజుల వేడుకల్లోనూ, క్రొత్త పెళ్లికూతురు గృహంలోకి ప్రవేశించేటప్పుడూ హారతి ఇస్తుంటారు. హారతి పట్టడంలో ఆరోగ్య సూత్రం ఉంది. శుభకార్యాల్లో ఎంతోమంది ఒకేచోట చేరుతారు. అలాగే దేవాలయాల్లో అనేక మంది భక్తులు దేవుడిని దర్శిస్తుంటారు. దానివల్ల పరిసర ప్రాంతాల్లో గాలి అపరిశుభ్రం అవుతుంది. అనేక క్రిములు చేరతాయి. కర్పూరం వెలిగించడం ద్వారా అనేక సూక్ష్మక్రిములు ఆ పొగకు నశిస్తాయి. ముక్కుకు సంబంధించిన వ్యాధులూ, అంటువ్యాధులూ ప్రబలకుండా ఉంటాయి.

భగవంతునికి అందించిన హారతిని కళ్లకు అడ్డుకోనే ప్రక్రియతో కళ్లకి చలువ చేస్తోంది. మూలవిరాట్టుని నేరుగా తాకలేం కాబట్టి, హారతి ద్వారా ఆయనను స్పర్శించుకుంటున్నామన్న తృప్తి కలుగుతుంది. కర్పూరానికి రెండు సుగుణాలు ఉన్నాయి. ఒకటి ఎలాంటి అవశేషమూ మిగలకుండా దహించుకు పోవడం. రెండు - సుగంధాన్ని, ప్రకాశాన్ని వెదజల్లడం. మనిషి జీవితం ఇలాగే సాగాలన్నది పెద్దల అభిలాష. భక్తుడు ఎలాంటి కర్మ ఫలమూ మిగలకుండా, మోక్షం వైపుగా సాగిపోవాలనీ, జీవించినంతకాలం జ్ఞానమనే ప్రకాశాన్నీ, సద్గుణాలూ అనే సుగంధాలనీ వెదజల్లుతూ ఉండాలి. కర్పూర హారతి ఎలాగైతే క్షీణించిపోతుందో, అలాగే మనిషి సమసిపోవాలని కోరుకుంటూ హారతిని కళ్ళకడ్డుకోవటమే అసలైన ఆధ్యాత్మిక అర్థం, పరమార్థం.

సుందీపన

నిజమైన ధనవంతులు

జీవితంలో ప్రతి ఒక్కరికీ ఆశ ఉంటుంది. ఆశ లేకపోతే ఎవరూ ఏ పని చేయరు. ఏ రంగంలోనూ అభివృద్ధి సాధించలేరు. కనుక ఎవరికైనా ఆశ ఉండడం సహజం. ఆశ ఉండొచ్చు కానీ అది అత్యాశగా మారకూడదు. ఆశ అంటే సాఫీ జీవనానికి కాస్త డబ్బు ఉండాలి అన్నది ఆశ. ఇంకా కావాలి. ఎలాగైనా అందరిలోకీ నాకే ఎక్కువ డబ్బు ఉండాలి అనేది అత్యాశ. ఆశ కఠిన శ్రమకి, కార్యసిద్ధికి దారితీస్తుంది. అదే అత్యాశ మనశ్శాంతిని దూరం చేస్తుంది. ఆశ వలన ఆనందం, దురాశ వలన దుఃఖం కలుగుతుంది. అందువలన అత్యాశ వీడాలని పెద్దలు చెబుతుంటారు. ఒక వస్తువు సాధించుకున్న తరువాత మళ్లీ అంతకన్నా గొప్పది కావాలనిపిస్తుంది. అలాగే కొంత కూడబెట్టిన తరువాత అది రెట్టింపు చేయాలనే అత్యాశ కలుగుతుంది. అందుకోసం విశ్రాంతి లేకుండా శ్రమిస్తారు. ఈ ప్రయత్నంలో అనుబంధాలు, ఆత్మీయతలు మరచిపోతారు. తమకి తెలియకుండానే ఆనందానికి దూరమవుతారు. అనారోగ్యం పాలవుతారు. నానా బాధలు పడుతుంటారు. అత్యాశ మనిషిని దరిద్రుడిని చేస్తుంది. సంతృప్తి నిజమైన ధనవంతుడుగా నిలబెడుతుంది.

సంప్రదాయం - శాస్త్రీయత

చందనం అభివందనం

శుభకార్యాల్లో, పూజలలో గంధం ఉపయోగిస్తారు. చందన చర్చ భోగ ప్రదమూ, శుభప్రదమూ, ఆరోగ్య ప్రదమూ, ఆహ్లాదకరమూ, ఆధ్యాత్మికమూ కూడా. ఈ చందన చర్చ భారతీయులకే చెందిన ఒక వైభవం. ఎవరినైనా గౌరవించటానికి చందన చర్చ చేయటం సనాతన సంప్రదాయంలో అంతర్భాగం. పెళ్లిళ్లలో పేరంటాలలో అతిథులను గౌరవించటానికి చందనమద్దుతారు. వచ్చిన వారందరికీ చందనంతో స్వాగతం పలుకుతారు. స్త్రీలకి మెడ భాగానికి, పురుషులకి అర చేతుల వెనుక గంధం పూయటం ఈ నాటికీ నిలిచి ఉన్న ఆచారం. శుభలేఖలో “మదర్మిత చందన తాంబూలాలను స్వీకరించి” మమ్మానందిపచేయ ప్రార్థన అని ఉంటుంది. అంటే నేను చేసే అతిథి మర్యాదలు స్వీకరించమని అర్థం. ఎవరినైనా సత్కరించాలన్నా, సన్మానించాలన్నా గంధం పూస్తారు. ఒకప్పుడు ఇంటికి వచ్చిన అతిథులకు చందనం ఇవ్వకుండా పంపేవారు కాదు. పోదశోపచార పూజలో చందనం సమర్పించటం ఒక ఉపచారం. లఘువుగా పంచోపచారాలు చేసినా అందులో గంధం ఉంటుంది. అన్ని సుగంధ ద్రవ్యాలు సమర్పించ లేక పోయినా మంచి గంధం ఒక్కటి సమర్పిస్తే చాలున్న మాట. శివుడి అభిషేక ద్రవ్యాలలో గంధం ఒకటి.

సింహాచలంలోని శ్రీ వరాహలక్ష్మి నృసింహ స్వామి ఎప్పుడూ చందనపు పూతతో దర్శనమిస్తూ ఉంటారు. అమ్మవారికి చందనం అంటే ఎంతో ఇష్టం. కనుకనే లలితా దేవి నామాలలో “చందన ద్రవ దిగ్దాంగి” అని ఉంది. శరీరమంతా చందన ద్రవంతో ముంచెత్తినది అని అర్థం. అలంకార ప్రియుడైన విష్ణుమూర్తికి చందనం లేనిదే ఏ పూజ కార్యక్రమం పూర్తి కాదు.

చందనం అంటే గంధపు చెక్కుని అరగదీస్తే వచ్చే కలికం. దానికి కాలానుగుణంగా మరెన్నో పరిమళ ద్రవ్యాలు చేరుతున్నాయి. చందనం అమూల్యమైన మూలిక. ఆహ్లాద కరమైన వాసన కలిగిఉంటుంది. దుర్గంధాన్ని పోగొడుతుంది. రక్త దోషాన్ని, పైత్యాన్ని తగ్గిస్తుంది. ఇది విషాన్ని హరిస్తుంది. క్రిమిహరం కూడా! చల్లదనాన్ని కలిగిస్తుంది. చందనం అంతస్సాపాన్ని కూడా హరిస్తుంది. ఆ కారణంగానే చందనాన్ని ఆయుర్వేద వైద్యంలో విరివిగా ఉపయోగిస్తారు. చందనాది వటి, చందనాసవం మొదలైన ఔషధాలు తయారు చేస్తారు. చాందినీ అత్తరు, సబ్బులు మొదలైన సౌందర్య సాధనాలకి మూలం చందనం. చందన తైలం శరీరానికి చలవ చేస్తుంది. జ్వరం చాలా ఎక్కువగా ఉంటే అధిక ఉష్ణోగ్రతని తగ్గించటానికి కణతలకు గంధం రాస్తారు. వేసవి కాలంలో ఒళ్లు పేలకుండా ఉండటానికి గంధం పూత తోడ్పడుతుంది. ఎన్నో చర్మ వ్యాధులకు, కీళ్ల వాపులకు, జుట్టు రాలటానికి, మరెన్నో వ్యాధులకు ఉపశమనం కలిగిస్తుంది. చందనాన్ని చాలా మంది ఆచార పరాయణులు, సుదుటికీ, ఛాతీ మీద, జబ్బులకు రాసుకుంటారు. సుదుటిమీద రాసుకుంటే తలలో వేడి చేరకుండా తలనొప్పి రాకుండా రక్షణ నిస్తుంది. గుండెలపై రాసుకోవటం వల్ల హృదయానికి మేలు చేసి, గుండె జబ్బులు రాకుండా చూస్తుంది. ఆడ వారు సాధారణంగా గంధాన్ని మెడకి, కొన్ని ప్రాంతాలలో దవడలకి రాసుకుంటారు. సాధారణంగా చెమట పట్టి చికాకు కలిగించే ప్రాంతాలు ఇవే. కంఠం ముడి ఉండే ప్రదేశంలో విశుద్ధి చక్రం ఉంటుంది. రెండు వేళ్లతో ఆ ప్రాంతంలో గంధం పూయటం వల్ల విశుద్ధి చక్రానికి కాపుడల ఉంటుంది. దీని కారణంగా మహిళలు శుభకార్యాల్లో చికాకు లేకుండా గడుపుతారని అనుభవజ్ఞుల అభిప్రాయం. సనాతన ధర్మంలో ఏ ఆచారమైనా సంప్రదాయమైనా ఆనందాన్ని, ఆహ్లాదాన్ని, ఆరోగ్యాన్ని, ఆధ్యాత్మికతని ఇస్తోంది. అందుకే విలువలు నేర్పేది విజ్ఞానదాయకమైంది హిందూ సంస్కృతి.

ధర్మమార్గం వీడొద్దు!

కృష్ణుడు, కర్ణుడు మధ్యన ఒక చర్చ జరిగింది. కర్ణుడు కృష్ణుడిని అడిగాడు. నేను పుట్టివుట్టగానే నన్ను నా తల్లి వదిలేసింది. నేను క్షత్రియుని కాను అన్న కారణంతో ద్రోణాచార్యులు నాకు విద్య నేర్పేందుకు నిరాకరించారు. పరశురాముడు నాకు విద్యనైతే నేర్పారు. కానీ నేను క్షత్రియుడిగా గుర్తింపబడేవరకూ ఆ విద్యనంతా మరిచిపోయేలా శాపం పెట్టారు. పొరపాటున నా బాణం ఒక అవుకి తగిలితే ఆ అవు యజమాని నా తప్పు లేకున్నా నన్ను నిందించారు. ద్రౌపదీ స్వయంవరంలో నాకు పరాభవం జరిగింది. ఈనాడు కుంతీమాత వచ్చి నేను తన పుత్రుడిని అని నిజం చెప్పడానికి కారణం పొందవలను కాపాడుకోవటం కోసమే. నేనంటూ ఏదన్నా పొందానంటే అది దుర్యోధనుని దయాధర్మం వల్లనే. అలాంటప్పుడు నేను దుర్యోధనుని వక్షాన ఉండటం తప్పేలా అవుతుంది అని కర్ణుడు చెప్పాడు.

కృష్ణుడు సమాధానంగా కర్ణునితో అన్నాడు. నేను కారాగారంలో ఉన్నాను. నేను పుట్టటం కంటే ముందే నా చావు నాకోసం కాచుకుని కూర్చుంది. కన్న తల్లితండ్రులకు దూరమయ్యాను. చిన్నతనంలో నువ్వు కత్తులు, రథాలు, బాణాలు, గుర్రాల శబ్దాల మధ్య పెరిగావు. నేను గోపాలన చేస్తూ, గోవుల మధ్యన జీవించాను. చిన్ననాటి

నన్ను చంపేందుకు ఎన్నో యత్నాలు జరిగాయి. అప్పటికి నాకు నడిచే వయసు కూడా రాలేదు. నాచుట్టూ ఉన్న వారు ఈ సమస్యలకు నేనే కారణం అని నన్ను నిందించేవారు. నాకు సైన్యం లేదు, విద్య కూడా లేదు. మీరందరూ మీ విద్యాభ్యాసం పూర్తి చేసుకుని మీ ప్రతిభలకు మీ గురువుల నుంచీ అభినందనలు పొందే వయసుకి నేను విద్య నేర్చుకునేందుకు నోచుకోలేదు. సాందీప్ మహర్షి వద్ద నా పదహారో ఏట విద్యాభ్యాసం ప్రారంభమైంది. నువ్వు నీకు ఇష్టమైన అమ్మాయిని వివాహం చేసుకోన్నావు. నేను నాకిష్టమైన అమ్మాయిని చేసుకోలేకపోయాను. పైగా నన్ను వివాహం చేసుకొన్నవారు. నేను రాక్షసుల నుండి కాపాడబడిన వారు, నన్ను కోరుకుని కొందరు ఉన్నారు. జరాసంధుని బారి నుంచీ కాపాడుకోవటానికి గోకులాన్నంతా నేను యమున ఒడ్డునుంచీ దూరంగా తీసుకెళ్లాను. అప్పుడు పిరికివాడుగా, పారిపోయానన్న చెడ్డపేరు నాకొచ్చింది. సరే ఇంతకీ దుర్యోధనుడు ఈ యుద్ధం గెలిచాడే అనుకోనీకు మంచిపేరు వస్తుంది. అదే ధర్మరాజు గెలిస్తే నాకేమీ రాదు. పైగా ఈ యుద్ధానికి సంబంధించిన సమస్యలకూ నేనే

కారణం అన్న నింద వేస్తారు. ఒకటి గుర్తుంచుకో కర్ణా! జీవితంలో సమస్యలు, సవాళ్లు అందరికీ ఉంటాయి. జీవితం ఏ ఒక్కరికీ పూలబాట కాదు. అన్నివేళలా అంతా నవ్వంగానే ఉండదు. దుర్యోధనుడు గానీ, యుధిష్ఠరుడు గానీ అందరూ జీవితపు దెబ్బలు రుచి చూసినవారే. ఏది సరైనదో, ఏది ధర్మమో నీ మనసుకి నీ బుద్ధికి తెలుసు. మనకు ఎంత అన్యాయం జరిగినా, ఎన్ని పరాభవాలు జరిగినా, రావల్సినది అందకపోయినా, మనం ఆయా సమయాల్లో ఎలా ప్రవర్తిస్తామో అదే మన వ్యక్తిత్వం. అదే చాలా ముఖ్యమైనది.

జీవితంలో ఆటుపోట్లు భరించామని, మనకు చెడు అనుభవాలు ఎదురయ్యాయనే కారణాలతో అధర్మమార్గంలో ప్రయాణించేందుకు పూనుకోరాదు. మనం బాధపడ్డామని జీవితాన్ని చెడు మార్గంలోకి నడిపించడం భావ్యం కాదు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ధర్మాన్ని వీడరాదని కర్ణునికి కృష్ణుడు బోధించాడు. ★

‘జీవుడికో దేవుడికో అడ్డం’

అహంకారం కంటే వేరొక శత్రువు లేదని

‘మహాపనిషత్తు’ చెబుతోంది. అహంకారం వల్లనే ఆపదలు, చెడు ఆలోచనలు, కోరికలు, చెడు ప్రయత్నాలు జరుగుతుంటాయి. అందరిలో ఉన్న ‘నేను’ ఒకటే అయినప్పటికీ దేహభిమానంతో భేదాలు పాటిస్తూ, దేహమే ‘నేను’ అని భావించడం అహంకారమవుతుంది. అంతఃకరణలో మనో, బుద్ధి, చిత్త, అహంకారాలనే నాలుగు వృత్తులున్నాయి. అహంకారం వల్ల ఆత్మశక్తి నిరుపయోగం అవుతుంది. రాహువు పూర్ణచంద్రుని కప్పి కనబడకుండా చేసినట్లు, అహంకారం జీవుని ఆత్మస్వరూపాన్ని కప్పివేస్తుంది. అహంకారం, అభిమానం, దంబం, కామం, క్రోధాలను వదిలినవాడు. సంగ్రహ బుద్ధి లేనివాడు. మమకార రహితుడు, శాంతుడు అయిన మానవుడు బ్రహ్మస్వరూపాన్ని పొందడానికి సమర్థుడని కృష్ణపరమాత్మ భగవద్గీతలోని మోక్షసన్యాసయోగంలో చెప్పాడు.

ఒకసారి సముద్రుడికి పెద్ద సందేహం వచ్చింది. గంగానదిని ఇలా అడిగాడు. నువ్వు నా దగ్గరకు పెద్ద పెద్ద చెట్లను మోసుకొస్తుంటావు కదా! గడ్డి పరకల్ని ఎందుకు తీసుకురావు. అప్పుడు గంగానది ఇలా సమాధానం చెప్పింది. చెట్లు వంగవు. అవి కఠినంగా ఉంటాయి. అందుకే వాటిని వేళ్ళతో సహా పెళ్లగిస్తూ ఉంటాను. గడ్డిపరకలు వేరు. వాటికి అణుకువ తెలుసు. నేను మహోద్భూతంగా ప్రవహిస్తున్నప్పుడు నా వేగానికి, బలానికి అవి వినయంగా తలవంచుతాయి. అప్పుడు నా వేగమూ, శక్తి ఓడిపోతాయి. నా వరద తగ్గిన వెంటనే గడ్డిపరకలు మళ్ళీ తలెత్తతాయి. అలాగే ఇతరులతో సర్దుకోవడం చేతకాక అహంకారంతో, అతిశయంతో మిడిసిపడేవారు తమకంటే బలమైన శక్తులకు ఓడిపోయి నశిస్తారు. వినయంతో, ఇతరులతో సామరస్యభావనతో జీవించేవారు ఎటువంటి ప్రతికూల పరిస్థితులనైనా తట్టుకొంటారు. పదికాలాల పాటు పదిలంగా జీవిస్తారు అని గంగానది చెప్పింది.

జీవుడికి దేవుడికి అడ్డగా ఉన్న తెర అహంకారం. అది తొలగితే జీవుడే దేవుడు. ఒకసారి భోజమహారాజు తన ఆస్థానంలో ఉన్న పండితులనుద్దేశించి.. ‘మీలో మోక్షానికి ఎవరు పోతారో చెప్పండి’ అని ప్రశ్నించాడట. కాళిదాసు లేచి “నేను” పోతే పోవచ్చును” అన్నాడు. తక్కిన పండితులంతా కాళిదాసుని మోక్షానికి ఎట్లా పోతాడో వివరంగా చెప్పుమన్నారు. అప్పుడు కాళిదాసు “నేను” అనే అహంకారం పోతే ఎవరైనా మోక్షానికి పోవచ్చు” అని వివరించాడు. మన చేతనలో నుంచి అహంని ఎప్పుడైతే వదలిపెట్టి, భగవంతునితో జీవించడం సాగిస్తామో అప్పుడు మనకు అపారమైన శక్తి లభిస్తుంది. ఎల్లప్పుడూ దైవసన్నిధిలోనే జీవనం కొనసాగిస్తున్నప్పుడు అహం తన శక్తిని కోల్పోతుంది.

కాటమరా 'కదిరి' నర

నవ నారసింహ ఆలయాల్లో ప్రధానమైంది కదిరి క్షేత్రం. ఆ దేవుడు కాటమరాయుడు. ఆయనే కదిరి నరసింహుడు. భక్తుల చేత వసంత వల్లభుడిగా, ప్రహ్లాద వరద లక్ష్మీ నరసింహుడిగా పూజలు అందు కుంటున్న శ్రీ ఖాద్రీ లక్ష్మీ నారసింహుడి దివ్య క్షేత్రం అనంతపురం జిల్లా కదిరిలో ఉంది. ప్రతి నెలలో స్వాతిసక్తతం రోజున మూలవిరాట్కు అభిషేకం చేస్తారు. నిత్య వైభవంతో కళకళలాడే ఈ క్షేత్రం మార్చి 4 నుంచి పక్షం రోజుల పాటు జరిగే వార్షిక బ్రహ్మోత్సవాలతో భక్తులతో కిటకిటలాడనుంది. జై నారసింహ ధ్యానాలతో మార్చిగ నుంది. బ్రహ్మగరుడ సేవ, అత్యంత ప్రధానంగా జరిగే బ్రహ్మ రథోత్సవం (తేరు) అతి వైభవంగా జరుగుతాయి. వీటిని దర్శించేందుకు కదిరి చుట్టుపక్కల జిల్లాల ప్రజలే కాక కర్ణాటక, తమిళనాడు ప్రజలు పెద్ద సంఖ్యలో హాజరవుతారు. తేరు రోజున కదిరి జనసంద్రంను తలపిస్తుంది. భక్త ప్రహ్లాదుని సహిత నారసింహుని క్షేత్రం భారత దేశంలో మరెక్కడా లేదు. ఒక్క కదిరిలోనే ఉంది. అది తెలుగువారికే సొంతమైన మరో విశేషం. కదిరి మల్లెపూలు, కనకాంబరాలుకు ప్రసిద్ధిగాంచింది. కదిరి కుంకుమ అంధ్ర, కర్ణాటకలో విరివిగా ఉపయోగిస్తారు. వీటిని స్వామివారికి సమర్పించడం ఆనవాయితీ.

శ్రీ మహావిష్ణువు దానవుడైన హిరణ్యకశిపుని శిక్షించేందుకు, భక్తుడైన ప్రహ్లాదుని రక్షణకు నరసింహుని అవతారంలో స్తంభం నుంచి ఉద్భవించాడు. హిరణ్యకశిపుడిని సంహరించిన తర్వాత ఆ ఉగ్రరూపంలోనే కదిరి సమీపంలోని కొండపై సంచరించసాగాడు. స్వామి అలాగే ఉండటం సరికాదని ఆయనను శాంతింప చేయాలని దేవతలు, మహర్షులు భావించారు. దేవతలు ఆ కొండపైకి చేరి నరసింహుణ్ణి స్తోత్రిస్తూ నెమ్మదిగా శాంతింప చేశారు. అలా ఆ కొండకు 'సోత్రాద్రి' అని పేరు వచ్చింది. దీనికి గుర్తుగా ఆ కొండపై కదిరికొండ లక్ష్మీ నరసింహ దేవస్థానం ఉంది. అదే కొండపై భక్తులకు విష్ణుపాదాలు కూడా కనిపిస్తాయి. 'ఖ' అంటే విష్ణు

పాదమని, అద్రి అంటే కొండ అని విష్ణుపాదాలు ఉన్న కొండ కనుక ఈ ప్రాంతానికి ఖాద్రీ అనే పేరు వచ్చిందని అంటారు.

ఖాద్రీ చెట్ల నుంచి...

కదిరి పక్కన ఉన్న కొండపై పూర్వం ఖదిర వృక్షాలు (చంద్ర చెట్లు లేదా మడుగు దామర లేదా ఇండియన్ మల్బరీ) ఎక్కువగా ఉండేవి. ఈ చెట్ల దగ్గర ఉన్న పుట్టలోనే నారసింహస్వామి స్వయం భువుగా వెలిశాడు కనుక ఈ నారసింహుణ్ణి ఖాద్రీ లక్ష్మీ నరసింహుడు అన్నారుని మరో కథనం. స్వామి స్వయంభువుగా వెలిశాడనేదానికి గుర్తుగా అభిషేకం చేశాక హృదయ భాగం నుంచి స్వేద బిందువులు కనిపిస్తాయని ఇది స్వామి వారి మహిమ అని భక్తులు భావిస్తారు.

పాలెగాడి గోవులు...

పదవ శతాబ్దంలో రంగనాయకులు అనే పాలెగాడి గోవులు రోజూ కదిరి కొండపైకి వెళ్లి అక్కడ ఖాద్రీ వృక్షాల కింద గల పుట్టలో ఉన్న నరసింహ స్వామికి పాలు ఇచ్చి వచ్చేవి. దాని కారణంగా రంగ

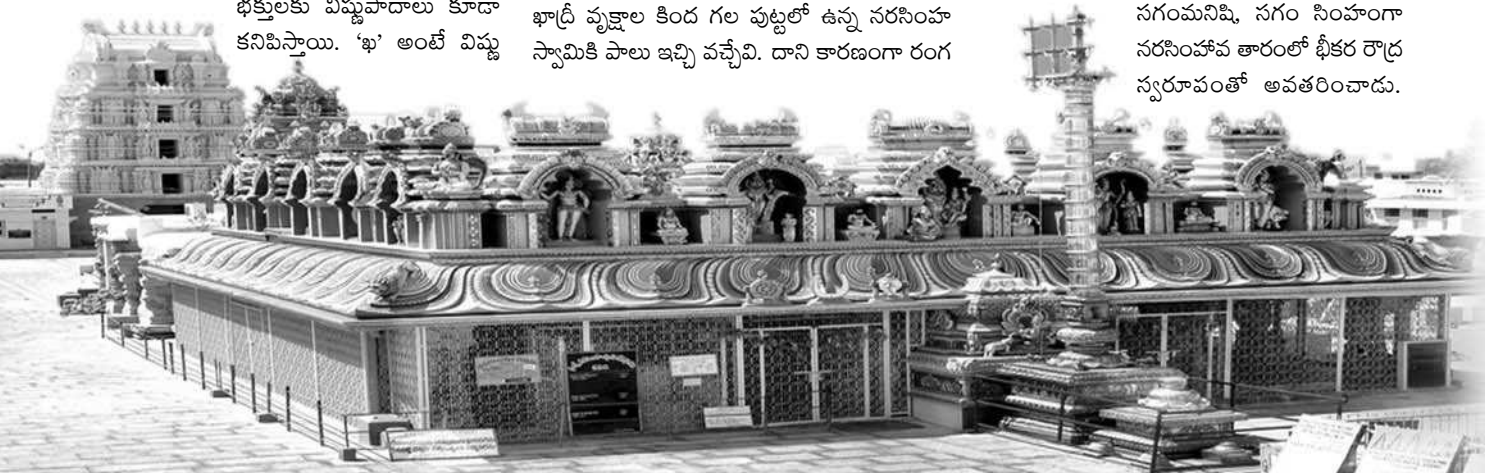
నాయకులు శ్రీమంతుడు అయ్యాడని భక్తుల కథనం. చివరకు ఒకరోజు స్వామి రంగనాయకులకు కలలో కనిపించి తాను స్వయంభువుగా వెలిశానని చెప్పాడు. తన విగ్రహానికి గుడి కట్టించమని ఆదేశించాడని తత్ఫలితంగా రంగనాయకులు గుడి నిర్మించాడని ప్రతీతి. అయితే అనాటి మూలవిరాట్టు కాలగతిలో అదృశ్యమైంది. బుక్కరాయల కాలంలో ఆ తర్వాత హరిహరరాయల కాలంలో చివరిగా శ్రీ కృష్ణదేవరాయల కాలంలో ఈ గుడి సంపూర్ణ నిర్మాణం పూర్తి చేసుకున్నట్టు చారిత్రక ఆధారాల ద్వారా తెలుస్తోంది.

భృగు మహర్షి తపోస్థలం...

విష్ణువు అనుగ్రహం కోసం భృగు మహర్షి ఈ ప్రాంతంలో తపస్సు చేశాడు. ఈ తపస్సుకు మెచ్చిన విష్ణువు తాను కోనేటిలో వెలిసి ఉన్నానని, తన విగ్రహాలను వెల్లడి చేసి పూజాదికాలు నిర్వహించమని కోరినట్టు కథనం. భృగువు కోనేరు నుంచి నారసింహుని విగ్రహాలను బయటకు వెల్లడి చేసింది వసంత మాసంలో కనుక ఈ స్వామిని వసంత వల్లభుడు అని కూడా అంటారు. విగ్రహాలు వెల్లడైన కోనేటిని 'భృగు తీర్థం' అని పిలుస్తున్నారు. ప్రస్తుతం భృగు మహర్షి కాలం నాటి ఈ విగ్రహాలను ఉత్సవ విగ్రహాలుగా ఉపయోగిస్తున్నారు. ఇవి దివ్యతేజస్సుతో వెలుగొందుతున్నాయి. ఇలా ఉత్సవ విగ్రహాలు ఇంత తేజస్సుతో ఉండటం దేశంలోని వేరే ఏ ఇతర ఆలయంలోనూ చూడలేదని భక్తులు అంటారు.

కంభాల రాయుడు, కాటమరాయుడు

దుష్ట శిక్షణ, శిష్టరక్షణ కోసం శ్రీ మహావిష్ణువు సగంమనిషి, సగం సింహంగా నరసింహవ తారంలో భీకర రౌద్ర స్వరూపంతో అవతరించాడు.

యుడు సింహుడు

హిరణ్య కశిపుడి సభామంటవంటలోని స్తంభం (కంబం) నుంచి స్వామి ఆవిర్భవించాడు. కనుక శ్రీవారిని కంబాలరాయుడని భక్తులు పిలుచు కుంటారు. అలాగే ఈ స్వామికి కాటమరాయుడు, భీట్రాయస్వామి.. అనే పేర్లు కూడా ఉన్నాయి. అన్న మాచార్యులు తన కీర్తనల్లో సైతం శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహ స్వామిని కాటమరాయుడా.. అని కీర్తించారు. కాటమ రాయుడు అనే పేరు ఎలా వచ్చిందంటే కదిరి పరిధిలోని గాండ్లవెంట మండలం గొడ్డువెలగల సమీపంలోని కొండపై చంద్రవృక్షపు కొయ్య స్తంభం నుంచి నరసింహ స్వామి వెలసినట్లు భక్తుల విశ్వాసం. ఆ కొండను అనుకొని 'కాటం' అనే కుగ్రామం ఉండటంతో స్వామిని కాటమరాయుడిగా పిలుస్తున్నారు. ఈ ప్రాంతాన్ని ఒకప్పుడు పాలేగాళ్లు పాలించారు. ప్రతి ఏటా బ్రహ్మోత్సవాల సమయంలో పాలేగాళ్ల వారసులు పాల్గొంటారు. పాల్గొని శుద్ధ పౌర్ణమినాడు ఉపవాసంతో గొడ్డువెలగల నుండి నృసింహాలయానికి ఆనవాయితీగా ఇప్పటికీ జ్యోతిని తీసుకొస్తున్నారు.

బేట్రాయి స్వామి దేవుడా

కదిరి శ్రీ లక్ష్మీ నరసింహస్వామి ఆలయానికి తెలుగు ప్రాంతం కంటే కర్ణాటక ప్రాంత భక్తులు విశేష సంఖ్యలో తరలి వస్తుంటారు. ప్రతి సంవత్సరం సంక్రాంతి వందగ సందర్భంగా స్వామి ఉత్సవాలు జరుగుతాయి. ఈ ఉత్సవాల్లో 'పారు వేట' ఒక ముఖ్య కార్యక్రమం. శ్రీదేవి, భూదేవిలతో వసంతవల్లభుడు క్రూరమృగాలను వేటాడటానికి కదిరి కొండకు వస్తాడనడానికి సంకేతంగా అర్చకులు ఈ 'పారువేట'ను నిర్వహిస్తారు. ఈ పారువేట వల్ల 'వేట రాయడు' కాస్త కన్నడభాష వల్ల 'బేట్రాయుడు' అయ్యాడు. మృగాల నుంచి ప్రజలను రక్షించడం పాలకుడి ధర్మం. మనసులో సంవరించే దుష్ట ఆలోచనలనే క్రూరమృగాలను స్వామి సంహరిస్తాడన్న

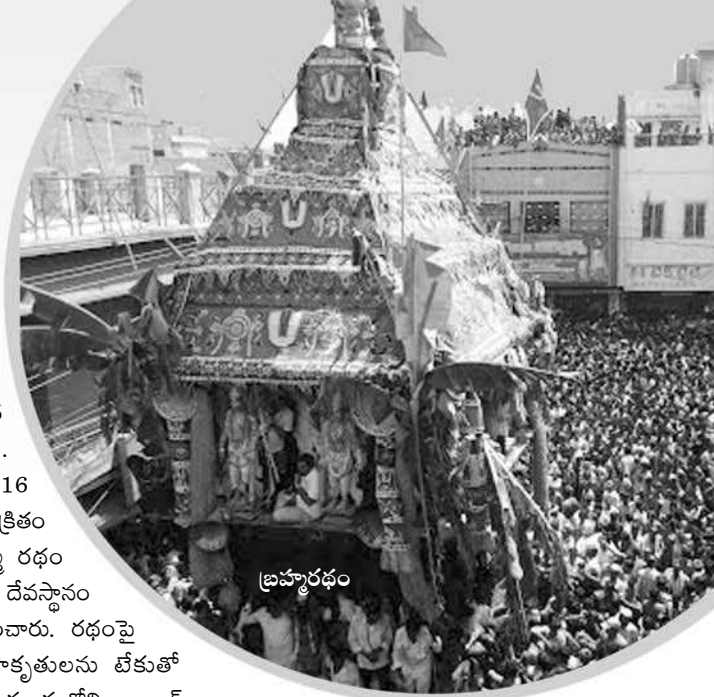
వేసింతాచార్కులు

దానికి సంకేతంగా కూడా పారు వేటను చెప్పుకోవచ్చు. **దేశంలోనే 3వ అతి పెద్ద తేరు**

బ్రహ్మోత్సవాల్లో భాగంగా ఖాద్రీ లక్ష్మీనార సింహుడు బ్రహ్మరథంపై దర్శనమిస్తాడు. ఈ రథం సుమారు 540 టన్నుల బరువు, 37.5 అడుగుల ఎత్తు ఉంది. రథంలోని పీఠం వెడల్పు 16 అడుగులు ఉంది. 130 ఏళ్ల క్రితం తయారు చేసిన ఈ బ్రహ్మ రథం చక్రాలకు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు మరమ్మతులు చేయించారు. రథంపై సుమారు 256 శిల్ప కళాకృతులను టేకుతో అందంగా తీర్చిదిద్దారు. తమిళనాడులోని అండాల్ అమ్మవారి శ్రీవల్లి పుత్తూరు రథం, తంజావూరు జిల్లాలోని తిరువార్ రథం తర్వాత 3వ అతిపెద్దది ఈ ఖాద్రీ నృసింహుని రథం. ఎక్కడా లేని విధంగా ఇక్కడ రథోత్సవం సమయంలో భక్తులు రథంపై దవణం, పండ్లు, ముఖ్యంగా మిరియాలు చల్లుతారు. క్రింద వడిన వీటిని ప్రసాదంగా భావిస్తారు. వీటిని ఏరుకొని తింటే సర్వ రోగాలు నయమవుతాయని భక్తుల నమ్మకం. బ్రహ్మోత్సవాలలో భాగంగా ఐదో రోజు పాల్గొని బహుళ పౌర్ణమిని కదిరి పున్నమిగా జరుపుతారు. ఈ రోజు భక్తులు ఉపవాసం ఉంటారు. ప్రతి ఏటా కదిరి ఆలయంలో నృసింహ జయంతిని, వైశాఖ శుద్ధ చతుర్దశి, మల్లెపూల తిరుణాళ్లను వైశాఖ శుద్ధ పౌర్ణమి, చింతపూల తిరుణాళ్లను, అషాఢ పౌర్ణమి, ఉట్ల తిరుణాళ్లను, శ్రావణ బహుళ నవమి, దసరా వేడుకల్ని, వైకుంఠ ఏకాదశి రోజుల్లో జరుపుతారు. దుష్ట శిక్షణ, శిష్ట రక్షణకై తన భక్తుడైన ప్రహ్లాదుని కాపాడేందుకు అవతరించిన ఉగ్రమూర్తి నరసింహుడు. ఆయన భక్తుల పాలిట కరుణా మయుడు. కదిరిలో వెలసి కాటమరాయుడుగా, కంభాల రాయుడు, బేట్రాయి స్వామి దేవుడు, వసంతవల్లభుడు, ప్రహ్లాదవరద లక్ష్మీనరసింహుడిగా పూజలందుకుంటున్నాడు.

'ఉగ్రవీరం మహావిష్ణుం జ్వలంతం సర్వతోముఖమ్ నృసింహం భీషణం భద్రం మృత్యోర్ మృత్యుం సమామృతం'

బ్రహ్మోత్సవాల్లో భాగంగా ఖాద్రీ లక్ష్మీనార సింహుడు బ్రహ్మరథంపై దర్శనమిస్తాడు. ఈ రథం సుమారు 540 టన్నుల బరువు, 37.5 అడుగుల ఎత్తు ఉంది. రథంలోని పీఠం వెడల్పు 16 అడుగులు ఉంది. 130 ఏళ్ల క్రితం తయారు చేసిన ఈ బ్రహ్మ రథం చక్రాలకు తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారు మరమ్మతులు చేయించారు. రథంపై సుమారు 256 శిల్ప కళాకృతులను టేకుతో అందంగా తీర్చిదిద్దారు. తమిళనాడులోని అండాల్ అమ్మవారి శ్రీవల్లి పుత్తూరు రథం, తంజావూరు జిల్లాలోని తిరువార్ రథం తర్వాత 3వ అతిపెద్దది ఈ ఖాద్రీ నృసింహుని రథం.

బ్రహ్మరథం

కదిరికి ఇలా చేరుకోవాలి

ఖాద్రీ క్షేత్రాన్ని చేరుకోవడానికి అనంతపురం ఆర్టీసీ బస్టాండ్ నుండి ప్రతి 10 నిమిషాలకు ఒక బస్సు ఉంది. అక్కడి నుంచి ఈ క్షేత్రం 90 కి.మీ. పుట్టపర్తి నుంచి కేవలం 40 కి.మీ దూరం. అక్కడి నుండి గోరంట్ల మీదుగా లేదంటే నల్లమాడ మీదుగా రోడ్డుమార్గం ద్వారా చేరుకోవచ్చు. తిరుపతి నుండి మదనపల్లి మీదుగా రావచ్చు. **పరిసర ప్రాంతాల్లో చూడదగ్గ ప్రదేశాలు:** కదిరి లక్ష్మీ నారసింహుని దర్శించుకున్న తర్వాత కదిరి, రాయచోటి రోడ్డు మార్గంలో కేవలం 12 కి.మీ దూరంలో గాండ్లవెంట మండలం కటారుపల్లిలో యోగి వేమన సమాధిని చూడవచ్చు. తర్వాత అదే మార్గంలో మరో 15 కి.మీ దూరంలో ఎన్ పీ కుంట మండలం గూటిబెలు గ్రామంలో ఉన్న ప్రపంచ స్రస్తి గాంచిన తిమ్మమ్మ మర్రిమాను సందర్శించ వచ్చు. ఇది ఏడున్నర ఎకరాల స్థలంలో విస్తరించి, 1100 ఊడలతో ఉంది. దీని వయస్సు సుమారు ఆరు వందల సంవత్సరాలు ఉంటుందని నమ్మకం. ఇది గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డ్స్ స్థానం సంపాదించు కుంది. వీటిని చూసేందుకు కదిరి ఆర్టీసీ బస్టాండ్ నుండి బస్సు సౌకర్యం ఉంది. దగ్గరలోని శ్రీ సత్యసాయి ప్రశాంతి నిలయం - పుట్టపర్తిని దర్శించుకోవచ్చు.

అంటూ నృసింహస్వామి మంత్రాన్ని పఠిస్తే చాలు మృత్యువు సైతం ఆమడదూరంలో నిలిచిపోతుందని నమ్మకం. అది నమ్మకం కాదు వాస్తవం అంటూ లక్షలాది ప్రజలు స్వామివారిని ప్రతి ఏటా దర్శించు కొంటున్నారు. స్వామివారిని భక్తి ప్రవత్తులో పూజిస్తున్నారు.

ఫోటోలతో క్రైస్తవీకరణ ప్రచార కార్యక్రమాలు ఊరూర దర్శనమిస్తున్నాయి. హిందూ దేవాలయాలపై దాడులు, దేవాలయాల ఆదాయాలను అన్యమత ప్రచారానికి వినియోగించడం, ఇంకా అనేకానేక అకృత్యాలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి. మరోచెపు సీఏఏని బూచిగా చూపించి ముస్లింలను రెచ్చ గొడుతున్న హిందూ వ్యతిరేక లౌకికవాదశక్తుల ఆగడాలు ప్రభుత్వ ప్రోత్సాహక కార్యక్రమాలుగా యథేచ్ఛగా సాగిపోతూనే ఉన్నాయి. అయినా జగన్ ప్రభుత్వంలో చలనం లేదు. ఇటీవల నెల్లూరులో భజరంగదళ్ నాయకుడు శశికుమార్ ఇంటిపై వంద మందికి పైగా ముస్లింలు దాడి చేశారు. సీఏఏని సమర్థించడం, పుల్వామా అమరవీరులకు నివాళులు అర్పించడం, భారత్ మాతకి జై అని నినదించడం.. ఆయన చేసిన నేరాలు. ఈ నేరాలకు శిక్షగా ఆయన

దృష్టికి తీసుకెళ్లినట్లు చెప్పారు.

జగన్ ప్రభుత్వానికి ఇదొక పార్శ్వం అయితే, రెండోది రద్దులు. గత ప్రభుత్వం చేపట్టిన పథకాలు, అమలు చేసిన విధానాలను, చేసుకున్న ఒప్పందాలను కూడా రద్దు చూసుకుంటూ పోతున్నారు. ప్రభుత్వం అనేది ఒక నిరంతర ప్రక్రియ, అందుకే కేంద్రంలో గానీ, రాష్ట్రాలలో గానీ రాజకీయ అధికారం చేతులు మారినా, గతం మొత్తాన్ని గంపగుత్తగా చాపమట్టడం అనేది సహజంగా జరగదు. కానీ, జగన్ రద్దుల పద్ధతినే పరిపాలకు శ్రీకారం చుట్టారు. అధికారం చేపట్టిన వెంటనే గత ప్రభుత్వం అత్యంత ప్రతిష్టాంతకంగా భావించిన (అమలు చేయడంలో అత్యంత అప్రతిష్టను కొని తెచ్చుకున్నది.) రైతు రుణమాఫీని రద్దు చేస్తున్నట్లు ప్రకటించారు. అదేవిధంగా చంద్రబాబు ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన

రద్దులకేది హద్దు?

‘జాగృతి’ దీపావళి కథలు, నవలల పోటీ విజేతల బహుమతి ప్రధానోత్సవ సభలో ఆంధ్రప్రదేశ్ పెద్దల సభ సభ్యుడు, ఎమ్మెల్సీ పి.వి.ఎన్ మాధవ ఒకే ఒక్క చిన్న రాజకీయ వ్యాఖ్య చేశారు. నిజానికి మాధవ తన ఉపన్యాసంలో ఎక్కడా రాజకీయాల ప్రస్తావన లేకుండా సభా వేదిక మర్యాదను చక్కగా పాటించారు. జాగృతి పత్రికతో తమ కుటుంబానికి, వ్యక్తిగతంగా తమకు ఉన్న అనుబంధం గురించి, తెలుగు భాషను రక్షించుకోవలసిన అవసరం గురించి మాత్రమే ప్రసంగించారు. అయితే, తెలుగు భాష పరిరక్షణ ఉద్యమ అవసరాన్ని ప్రస్తావిస్తూ, యాదృచ్ఛికంగానే కావచ్చు. ‘ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్లో రద్దుల ప్రభుత్వం నడుస్తోంది. శాసనమండలి సహా ఇతర వ్యవస్థలను రద్దు చేస్తున్నారు’ అని ఒక చిన్న పాసింగ్ కామెంట్ చేశారు.

‘మా’ధవ చేసింది పాసింగ్ కామెంట్ అయినా అందులో చాలా నిజం ఉంది. వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చి, జగన్మోహన్రెడ్డి ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాణ స్వీకారం చేసింది మొదలు రెండు, మూడు అంశాల్లో ఆయన ‘ప్రత్యేకత’ను చక్కగా ప్రదర్శించుకుంటున్నారు. ఓ వైపు రాష్ట్ర ప్రజలకు కొత్త దేవుడు పాలనను రుచి చూపిస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రి, ముఖ్యమంత్రి కుటుంబ సభ్యుల

ఇంటిపై ముస్లింలు మూకదాడి చేసి ఆయన్ని గాయ పరిచారు. ఇది మొదటి సారి కాదు, గతంలోనూ ఇలాంటి సంఘటనలు జరిగాయి. ఒక్క నెల్లూరులోనే కాదు, పిఠాపురం, గుంటూరు తదితర ప్రాంతాల్లోనూ ఇలాంటి దాడులు జరిగాయి, జరుగుతున్నాయి. నిజంగా జగన్ మనసులో హిందూమతాన్ని, హిందూధర్మాన్ని తుడిచేసే ఆలోచన ఉందో లేదో గానీ, సంకేతాలు మాత్రం అదే సూచిస్తున్నాయి. వైసీపీ ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తర్వాత క్రైస్తవ సంస్థలు హిందూధర్మంపై చేస్తున్న ప్రత్యక్ష, పరోక్ష దాడులను, ప్రభుత్వ పరంగా తీసుకుంటున్న నిర్ణయాలను గమనిస్తే రాష్ట్రాన్ని క్రైస్తవ రాష్ట్రంగా మార్చే ప్రయత్నాలు జోరుగా సాగుతున్నాయన్న అనుమానాలు బలపడుతున్నాయి. ఇదే అభిప్రాయాన్ని రాజకీయ పార్టీలు కూడా వ్యక్తపరుస్తున్నాయి. కొద్దిరోజుల క్రితం బీజేపీ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కన్నా లక్ష్మీనారాయణ సారధ్యంలో పార్టీ ప్రతినిధి బృందం గవర్నర్ బిశ్వభూషన్ హరిచందన్ ను కలిసి ఇదే విషయంగా వినతిపత్రం సమర్పించింది. ‘వైఎస్ జగన్మోహన్రెడ్డి ముఖ్యమంత్రి అయినప్పటి నుంచి రాష్ట్రంలో హిందూధర్మంపై, దేవాలయాలపై దాడులు జరుగు తున్నాయి. ఓ మతాన్ని ప్రోత్సహిస్తూ.. హిందూ మతాన్ని అవమానిస్తున్నారు’ అని బీజేపీ బృందం గవర్నర్ దృష్టికి తీసుకెళ్లింది. ఈ సందర్భంగా మీడియాతో మాట్లాడిన కన్నా లక్ష్మీనారాయణ నెల్లూరులో రథం తగలబెట్టడం, పిఠాపురంలో దేవాలయాలను కూల్చివేసిన ఘటనలను గవర్నర్

పండగ కానుకలు మొదలు మహాప్రస్థానం, దివ్య దర్శనం వరకు చాలా పథకాలను రద్దు చేశారు, అమలును ఆపేశారు. చివరకు సౌరవిద్యుత్ ఉత్పత్తికి సంబంధించి విదేశీ సంస్థలతో చేసుకున్న పీపీఎలను కూడా రద్దు చేశారు. అలాగని, గత ప్రభుత్వం అమలు చేసిన పథకాలన్నీ అడ్డుతాలని కాదు. అన్నింటినీ యథాతథంగా అమలు చేయాలనే లేదు. అయినా మంచి చెడూ ఆలోచించకుండా, గత ప్రభుత్వం చేసింది అంతా తప్పు, కాబట్టి రద్దు చేస్తామని కత్తిరకు పని చెప్పడం మంచిది కాదు. ఇది సమంజసం, సహేతుకం, ప్రజాస్వామ్య సంస్కారం అనిపించుకోదు కూడా.

నిజమే, గత ప్రభుత్వం సంక్షేమం, అభివృద్ధి పేరిట ప్రజాధనాన్ని పెద్ద ఎత్తున దుర్వినియోగం చేసింది. అందులో వేరే అభిప్రాయం లేదు. ఆ పథకాలను సమీక్షించడం సక్రమంగా అమలయ్యేలా చర్యలు తీసుకోవడం ఇప్పటి ప్రభుత్వం బాధ్యత. కానీ రద్దులు చేసుకుంటూ పోవడం అంటే అజ్ఞానం, కాదంటే అహంకారం అనిపించుకుంటుంది. పోనీ, ప్రభుత్వ విధానాలలో ఏమైనా మార్పు ఉందా? అంటే అదీ లేదు. విధానాలు మారకుండా కేవలం ‘ఎడమ చేయి తీసి పుర్ర చెయ్యి పెట్టు’ అన్నట్లుగా ఉన్న పథకాలు, కార్యక్రమాలను రద్దు చేసి అదే స్వభావం, అదే నైజం ఉన్న పథకాలను కొత్త పేర్లతో అమలు చేయడం వలన ప్రయోజనం ఉండకపోగా ప్రజలలో సందేహాలకు తావిస్తుంది.

కేంద్రంలో 2014కు ముందు అధికారంలో ఉన్న

యూపీఏ ప్రభుత్వం చాలా ఆర్థికంగా మహాత్మా గాంధీ పేరున జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టింది. ఒక విధంగా ఆ పథకాన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీ 2009 సార్వత్రిక ఎన్నికలలో ప్రచార అస్త్రంగానూ ఉపయోగించుకుంది. ప్రయోజనమూ పొందింది. అయితే, ఆ పథకం అమలులో ఎన్ని అవకతవకలు జరిగాయో, ఎంత అవినీతి చోటు చేసుకుందో ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. 2014 ఎన్నికల్లో కాంగ్రెస్ పార్టీకి 'చారిత్రక' ఓటమిని ప్రసాదించడంలో ఈ పథకం పాత్ర కూడా గణనీయంగానే ఉంది. ఈ నేపథ్యంలో కేంద్రంలో ప్రభుత్వం మారి, బీజేపీ సారధ్యంలో ఎన్డీఏ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తర్వాత ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ ప్రభుత్వం గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకంలో మార్పులు సూచించింది. ఆ సమయంలో, కాంగ్రెస్ పార్టీ పార్లమెంట్ లోపలా వెలుపలా మోదీ ప్రభుత్వం గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని రద్దు చేస్తోందని గగ్గోలు పెట్టింది. అయితే, కేంద్రం పథకాన్ని రద్దు చేయలేదు. సంస్కరించారు. అదే సమయంలో యూపీఏ ప్రభుత్వ హయాంలో ఈ పథకాన్ని ఎలా భ్రష్టు పట్టించారో మోదీ సభాముఖంగానే వివరించారు.

ఇక మళ్ళీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం విషయానికి వస్తే, ముఖ్యమంత్రి జగన్మోహన్ రెడ్డి అధికారంలోకి రాగానే రైతులకు చెల్లించవలసిన బకాయిలను చెల్లించలేమని తెగేసి చెప్పారు. అలాగే, గత ప్రభుత్వం అమలు చేసిన 'అన్న క్యాంపేన్' వంటి ఒకటి, రెండు మంచి పథకాలకు కూడా మంగళం పాడేశారు. సరే, రద్దుచేసిన పథకాల స్థానంలో మరింత ప్రయోజనకర సంక్షేమ పథకాలను ప్రవేశ పెట్టారా? అంటే, లేదు. ముఖ్యమంత్రి కొడుకు ముఖ్యమంత్రి అయినట్లుగా పేదవాడి కొడుకును పేదవాడిగా వర్ణిస్తున్న దీనించే ఉచిత పథకాలే గాని, పేదవాడు పైకొచ్చేందుకు, సమాజ అభివృద్ధి ఫలాలను అందుకునేందుకు అవసరమైన ఊతమిచ్చే ఊసే(ఆలోచనే)లేదు. పథకాల లక్ష్యం ఓట్లు.. ఓట్ల కోసమే పథకాలు' అనే ఆలోచన ధోరణిలో మార్పు లేదు. ఆ మార్పు రానంతవరకు 'ఏ రాయి అయితేనేమి పక్కాడ కొట్టుకోవడానికి' అన్నట్లు ప్రయోజనం అందని ద్రాక్షగానే మిగిలిపోతుంది. అందుకే, చంద్రబాబు పాలనకు, జగన్ పాలనకు మధ్య వ్యత్యాసం కనిపించడం లేదు.

ఇక అంతర్జాతీయ ఒప్పందాలకు రాజకీయ రంగు పులిమి, రాష్ట్ర ప్రయోజనాలనే కాదు, దేశ ప్రతిష్ఠను పలచన చేసే విధంగా, గత ప్రభుత్వం విద్యుత్ రంగంలో చేసుకున్న పీపీఏలను జగన్ ప్రభుత్వం పునఃసమీక్ష పేరుతో రద్దుల పద్ధతిలో చేర్చింది. ఇందుకు సంబంధించి కేంద్ర ప్రభుత్వం చేసిన సూచనలను కూడా రాష్ట్ర గాలికి వదిలేసింది. ఈ నేపథ్యంలోనే ఇటీవల కేంద్ర మంత్రులు పీయూష్

గోయల్, ఆర్.కె. సింగ్ తీవ్ర అసంతృప్తిని వ్యక్తం చేశారు. 'ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం పీపీఏల పునఃసమీక్ష నిర్ణయం వలన దేశం పరువు పోయింది' అని పీయూష్ వ్యాఖ్యానించారు. దావోస్ లో జరిగిన సదస్సులో అయిన రాష్ట్రం పేరు చెప్పుకుండా దక్షిణాదిలో ఓ రాష్ట్రం పీపీఏల పునఃసమీక్షకు ప్రయత్నం చేసిందంటూ పరోక్షంగా ఏపీ గురించి వ్యాఖ్యలు చేశారు. పరిష్కారం కనుగొనేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నామని చెప్పారు. తాజాగా, కేంద్ర విద్యుత్ శాఖ మంత్రి ఆర్.కె. సింగ్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పీపీఏలను తప్పక అమలు చేయాలని, లేదంటే కేంద్రం క్రిడిట్ నిలిపివేతతో సహా తమ పరిధిలోని అధికారాలన్నీ ఉపయోగించు కుంటుందని చెప్పినట్లు వార్తలొచ్చాయి.

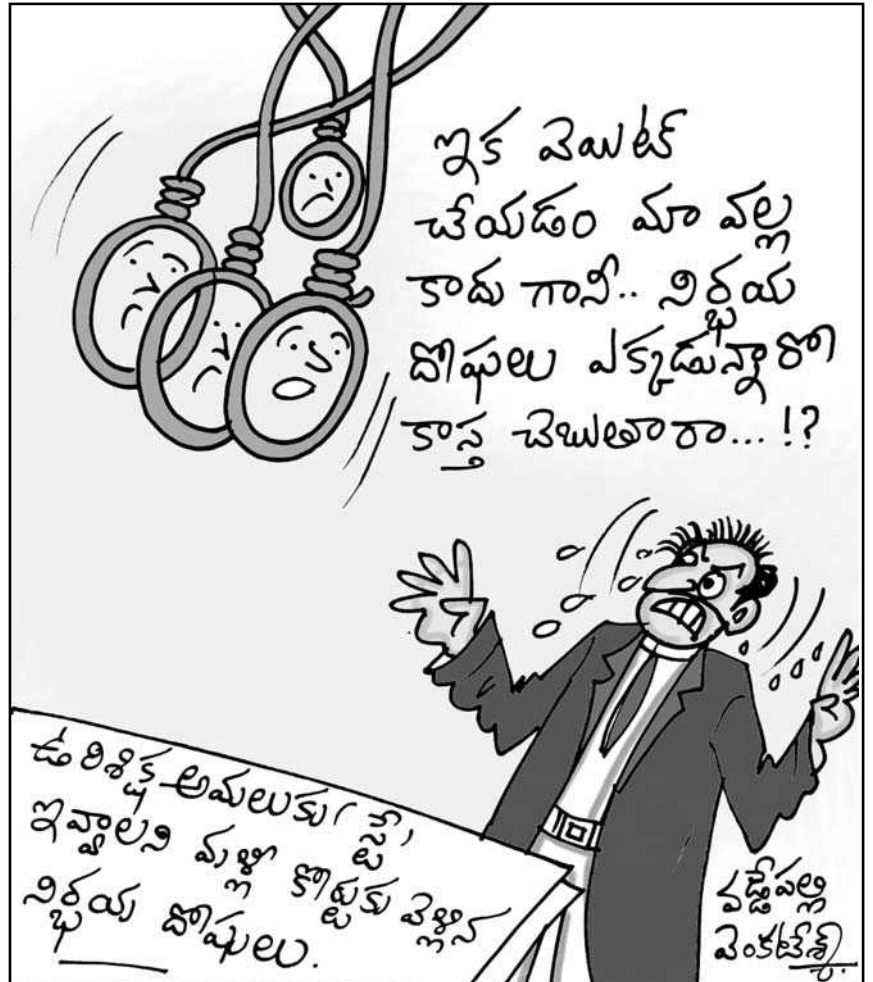
ఇక రాజధాని రద్దు, పోలవరం టెండర్ల రద్దు వంటి నిర్ణయాల వలన రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే పాత ప్రభుత్వం చేసిన తప్పులకు కొత్త తప్పులు తోడయ్యాయే గానీ కొత్త ప్రయోజనాలు జరగలేదు. అవే ఉచితాలు.. అవే ఉపన్యాసాలు.. అవే అప్పులు.. అవే చిక్కులు.. ప్రభుత్వం మారినా, పథకాల పేర్లు మారినా రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి అధ్వాన్నంగానే ఉంది.

రాజనాల బాలకృష్ణ

వివరకు సంక్షేమ పథకాల అమలుకు నిధులు ఇవ్వాలని 15 ఆర్థిక సంఘాన్ని, ఇళ్ల నిర్మాణం కోసం హడ్కో రుణం ఇప్పించమని కేంద్రాన్ని రాష్ట్రం కోరుతోంది. అలాగని రాష్ట్రం కేంద్ర సహాయం కోరడం తప్పని కాదు. కానీ, ఆర్థిక క్రమశిక్షణ గాలికి వదిలి, సామాజిక అశాంతికి అజ్ఞం పోస్తూ అన్నిటిని మించి రాజకీయ ప్రయోజనాల కోసం ప్రత్యర్థులను దెబ్బతీయడమే లక్ష్యంగా దేశ ప్రతిష్ఠను సైతం పణంగా పెట్టి రద్దుల దండకం వల్లించడం ఎంత వరకు నబబు? అసలు ముందు ఆదాయం తరిగి, ఖర్చులు పెరిగి రాష్ట్రం అప్పుల ఊబిలో ఎందుకు కూరుకుపోతోందో అన్న విషయం ప్రభుత్వం గ్రహిస్తే మంచిది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

రాజగురువు

9వ భాగం

చాణక్యుడి పిలుపును

అందుకుని వచ్చినవాళ్లలో యువకులే కాదు, ఒక వృద్ధుడు కూడా ఉన్నాడు. 'పేరు సుశేణుడు. డెబ్బయ్యే ఏళ్ల వృద్ధుడు. అతడు కూడా తక్షణిల విశ్వవిద్యాలయంలో ఆచార్యుడే. ధాతువాద పండితుడు. ధాతువాదం అంటే- ఇనుము నుండి బంగారం తయారు చేసే ప్రక్రియ. అతన్ని చాణక్యుడు అదే పనిగా ఇక్కడకు పిలిపించాడు. వయసులో పెద్దవాడయినా, సుశేణుడు చాణక్యుడి భావాలకు ప్రభావితమయ్యాడు. అందుకే ఆయన ఏది చెబితే అది చేయటానికి సిద్ధమయ్యాడు. ప్రస్తుతం ఇద్దరు కలిసి బయలుదేరారు.

వాళ్లు ఉన్నదే హిమవత్సూటంలో. అక్కడకి కొద్దిదూరంలోనే హిమాలయ పర్వతశ్రేణులు ఉన్నాయి. వారి పయనం ఆ పర్వతాల వైపు సాగింది.

“సుశేణా! నీ ధాతువాదం కచ్చితంగా పని చేస్తుందంటావా?” అన్నాడు చాణక్యుడు.

“ఇన్ని సంవత్సరాలుగా గ్రంథాలలో ఉన్నదానిని విద్యార్థులకు బోధించటమే తప్ప, అది నిజంగా జరుగుతుందో, లేదో నాకు మాత్రం ఏమీ తెలుసు?”

“మరి నీ విద్య నిజమో, కాదో తెలియకుండానే విద్యార్థులకు బోధించటం తప్పు కదూ!”

పుట్టగంటి గోపీకృష్ణ

సృష్టించడం మొదలు పెడితే, బంగారానికి విలువ లేని పరిస్థితి వస్తుంది. అందుకే విద్యను బ్రతికించి ఉంచటం కోసం అభ్యసించటమే తప్ప, నిజంగా ఎప్పుడూ దానిని ప్రయోగించింది లేదు.”

“సుశేణా! నువ్వు ప్రయత్నించి చూడలేదు సరే. నీ దగ్గర విద్య నేర్చుకున్న విద్యార్థులు ప్రయత్నించరని ఏమిటే నమ్మకం?”

“ఈ విద్య పనిచేయాలంటే, ఒక మూలిక కావాలి. అది కేవలం హిమాలయాల్లో దొరుకుతుంది. అది పొందటం కడు దుర్లభం. పైగా ఆ మూలిక ఎలా ఉంటుందో ఎవరికీ చెప్పలేదు.”

“కనీసం ఆ మూలిక ఎలా ఉంటుందో నీకయినా తెలుసా?” నవ్వుతూ అడిగాడు చాణక్యుడు.

“నిజం చెప్పాలంటే నాకూ తెలియదు.” నిజం ఒప్పుకున్నాడు సుశేణుడు.

చాణక్యుడు, సుశేణుడు దాదాపు నెల రోజులు వారికి కావలసిన మూలిక కోసం వెతికారు. వారికి మూలిక దొరకలేదు కానీ, వెతగ్గా వెతగ్గా ఒక సాధువు దొరికాడు. అతనికి వినప్రంగా చేతులు జోడించి తమకు కావలసిన మూలిక గురించి చెప్పారు.

“దానితో ఏం చేయదలచుకున్నారు?” అడిగాడు ఆ సాధువు.

“ధాతువాద విద్యతో బంగారం తయారు చేయాలనుకుంటున్నాం స్వామీ!” ఏ మాత్రం సంశయించ కుండా నిజం చెప్పాడు సుశేణుడు.

“మీరిద్దరు భౌతికసుఖాలను త్యజించిన వారిలా ఉన్నారు. మీకు బంగారం ఎందుకు?”

“దేశ సౌభాగ్యం కోసం స్వామీ! శత్రుసేనలు సరిహద్దుల్లో కాచుకు కూర్చుని ఉన్నాయి. మన రాజులు తమలో తాము కలహించుకుంటూ దిక్కులు చూస్తున్నారు. అందరినీ ఏకం చేసి భారతావనిని అఖండ రాజ్యంగా నిర్మించాలన్నదే నా కల. అందుకు

వినియోగించటానికే ఈ బంగారం” చెప్పాడు చాణక్యుడు. ఒకసారి వారివైపు సూటిగా చూశాడు సాధువు. వారి కళ్లలో అతనికి ఏమి కనిపించిందో కానీ సహాయం చేయటానికి అంగీకరించాడు.

ఆ సాధువు సాయంతో మామూలు మానవులకు దుస్సాధ్యమైన కొండ కోనల్లోకి వెళ్లగలిగారు వారు. అన్నేషణ కూడా ఫలించింది. వారికి కావలసింది దొరికింది.

“ఇదే, ఇదే!” అన్నాడు సుశేణుడు ఆనందంగా ఆ మూలికను చేతిలోకి తీసుకుని.

“వెళ్లి రండి. విద్యని కానీ, మూలికని కానీ దురుపయోగం చేయకండి!” అని హెచ్చరించి ఆ సాధువు తన దారిన వెళ్లిపోయాడు.

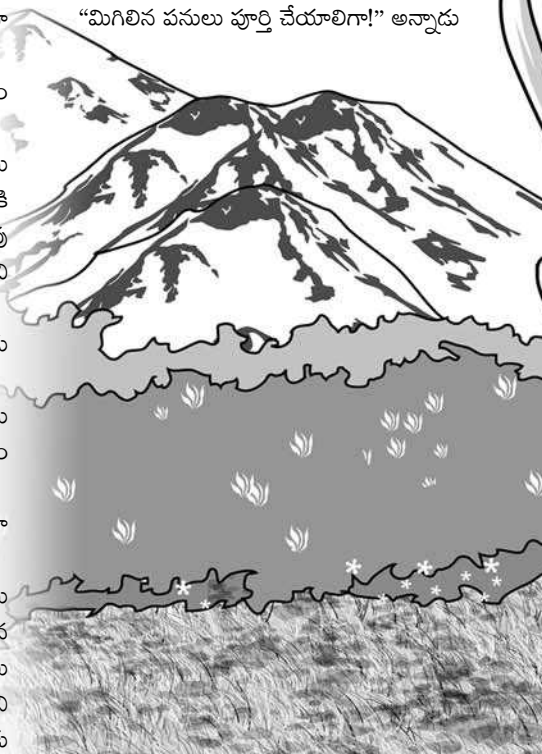
తిరిగి మైదాన ప్రాంతంలోకి వచ్చారు వారు.

ఇనుము నుండి బంగారం చేయటానికి అవసరమయిన విధివిధానాలన్నీ పూర్తి చేసి పుటం పెట్టాడు సుశేణుడు. “రెండు నెలల్లో బంగారం బయట పడుతుంది.” పుటాన్ని భూమిలో పాతి పెడుతూ చెప్పాడు.

“మీరు ఈ పరిసరాల్లోనే ఉండి ఆ పని చూడండి!” అన్నాడు చాణక్యుడు.

“మరి మీరు?”

“మిగిలిన పనులు పూర్తి చేయాలిగా!” అన్నాడు

చాణక్యుడు. అతనికి ఒకసారి కైలాశచంద్రుడు, చంద్ర గుప్తుడు ఎలా అభ్యసిస్తున్నారో చూడాలనిపించింది. కానీ ఆలోచించి చూస్తే ఆ పని అంత మంచిది కాదని పించింది. అందుకే, ఆ ప్రయత్నాన్ని విరమించుకున్నాడు. ఆలోచించి, తాను అక్కడకు వెళ్లే బదులు తను నియమించిన ఆచార్యుల నుండి నివేదిక తెప్పించుకున్నాడు.

యుద్ధవిద్యలో ఇద్దరూ సమంగా పురోగమిస్తున్నారని సమాచారం ఇచ్చాడు ఇంద్రదేవుడు. అర్థశాస్త్రం, నీతిశాస్త్రం నేర్చుకోవటంలో మాత్రం కైలాశచంద్రుడు వెనకపడ్డాడనీ, చంద్రగుప్తుడు అతడిని అధిగమిస్తున్నాడనీ కూడా నివేదించారు మిగిలిన ఇద్దరు ఆచార్యులు. ముగ్గురూ ఏకాభిప్రాయంతో తేల్చింది ఏమంటే చంద్రగుప్తుడు ఇద్దరిలో సూక్ష్మబుద్ధి అని.

మిగిలిన విషయాలలో కూడా వారు తమ విద్యార్థుల ప్రవర్తన గురించి వివరంగా చెప్పారు. 'చంద్రగుప్తుడు తన భావాలు ఎదుటి వారితో పంచుకోవటానికి అంతగా ఇష్ట పడడు. ముఖ్యమయిన విషయాలను అసలు ఎవరితోనూ పంచుకోడు. పెద్దవి దాటిన మాట పుట్టి దాటుతుందన్నది అతని భావన. అదే కైలాశ చంద్రుడిలో తొందరపాటు ఎక్కువ. అవసరానికి మించి మాట్లాడతాడు. ఏదైనా ఒక పని చేయవలసి వస్తే ప్రతిబంధకాల గురించి ఆలోచిస్తాడు. లక్ష్యం గురించి తప్పు మరో విషయం ఆలోచించడు చంద్రగుప్తుడు' అంటూ సాగింది వారి నివేదిక.

ఆ నివేదిక అంతా చదివిన తరువాత చాణక్యుడి సమన్య మరింత పెద్దదయింది. వారిద్దరిలో చంద్రగుప్తుడి ఆధిక్యం స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నా. కైలాశ చంద్రుడిని పక్కన పెట్టి అతడిని భావి చక్రవర్తిగా నిర్ణయించటం అంత సులువు కాబోదు. వారిద్దరిలో ఎవరిని ఎన్నుకోవాలన్నది తనకు ఎదురుకాబోతున్న పెద్ద పరీక్ష అనుకున్నాడు చాణక్యుడు.

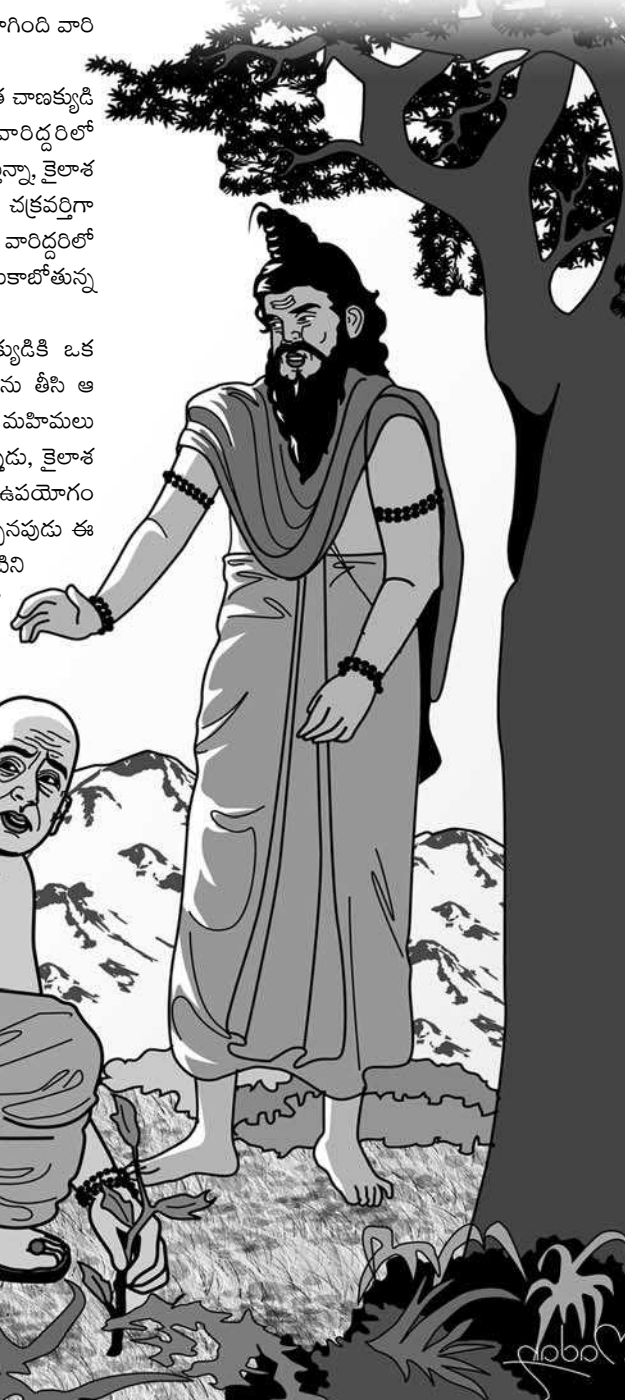
కొన్నిక్షణాలు ఆలోచించిన చాణక్యుడికి ఒక ఆలోచన వచ్చింది. రెండు తాయత్తులను తీసి ఆ ఆచార్యులకు పంపాడు. "ఇవి విశేష మహిమలు కలిగిన తాయత్తులు. వీటిని చంద్రగుప్తుడు, కైలాశ చంద్రుడు ఇరువురు ధరించటం వలన ఉపయోగం ఉంటుందని చెప్పండి. తిరిగి నేను వచ్చినప్పుడు ఈ తాయత్తుల గురించి అడుగుతాననీ, వాటిని జాగ్రత్తగా సంరక్షించుకోమనీ చెప్పండి." అని తన సూచనలు కూడా పంపాడు.

ఇక ఇక్కడ తన పని పూర్తయింది కాబట్టి బాహ్లిక రాజ్యం వెళ్లాలని

నిర్ణయించుకున్నాడు చాణక్యుడు. బాహ్లిక రాజు విప్లవయోధులకు సహకరించటానికి సంసిద్ధుడై ఉన్నాడని చాణక్యునికి సమాచారం వచ్చింది.

అలా బయలుదేరాడో లేదో వినయడు పంపిన పావురం ఎగురుకుంటూ వచ్చింది.

అలగ్నాందర్ ఏం చేస్తున్నాడో తెలుసుకోవటం అత్యంత అవసరం కాబట్టి తన ప్రయాణాన్ని కాసేపు వాయిదా వేసి, ఆత్రుతగా ఆ లేఖను తెరిచాడు చాణక్యుడు.

అతి పెద్ద లేఖ అది.

ఇంత ఉత్తరం రాశాడంటే చెప్పవలసింది ఎంతో ఉండి ఉంటుంది అనుకుంటూ చదవటం మొదలు పెట్టాడు చాణక్యుడు.

* * *

వ్యాస, రీులమ్ నదుల మధ్య ఉంది పాంచాల రాజ్యం. దాని రాజు పురుషోత్తముడు. మహా పరాక్రమవంతుడు. ఒకరికి లొంగి ఉండటానికి ఇష్టపడని వాడు. తరతరాలుగా అటు పర్షియా సామ్రాజ్యం, ఇటు మగధ సామ్రాజ్యపు ఒత్తిళ్లకు లొంగకుండా తన స్వాతంత్ర్యాన్ని నిలుపు కుంటు న్నాడు. అతనికి తన పొరుగు గాంధారరాజ్యం నుండి ఎప్పుడూ ముప్పే. గాంధారరాజు అంభి తన ఈర్ష్యా ద్వేషాలతో వీలయినప్పుడల్లా పురుషోత్తముడికి చిక్కులు కల్పిస్తూనే ఉన్నాడు. సరాసరి పురుషోత్త ముడిని ఎదుర్కొనే ధైర్యం లేని అంభి, కుట్రలు కుతంత్రాలతోనయినా పురుషోత్తముడిని నాశనం చేయాలని పన్నాగాలు పన్నుతూనే ఉన్నాడు.

వీటన్నిటితో పాటు, ఇప్పుడు అలగ్జాండర్ అనే కొత్త ముప్పు వచ్చింది. అలగ్జాండర్ వచ్చి సరాసరి పాంచాల సరిహద్దుల్లో కూర్చున్నాడు. లొంగిపోతావా, యుద్ధం చేస్తావా? అని పురుషోత్తముడికి సందేశం పంపాడు. ఎట్టి పరిస్థితుల్లో లొంగేది లేదని, యుద్ధానికి తయారుగా ఉన్నామని ప్రత్యుత్తరం పంపాడు పురుషోత్తముడు.

తన చిరకాల శత్రువయిన అంభి వ్యూహాత్మకం గానే కాక, సైనిక పరంగా కూడా అలగ్జాండర్ కి సాయం చేస్తున్నాడని తెలిసి చీదరించుకున్నాడు తప్ప, తను లొంగటానికి సిద్ధపడలేదు పురుషోత్తముడు.

రీులమ్ నది ఒడ్డున ఇరు సైన్యాలు మోహరించాయి. నదికి ఉత్తరపు ఒడ్డున అలగ్జాండర్, దక్షిణ దిక్కున పురుషోత్తముడు మోహరించారు. వానా కాలం కావటంతో నది పొంగి పొర్లుతోంది. నది దాటి దాడి చేయాలన్నది అలగ్జాండర్ ప్రయత్నం.

**అలగ్జాండర్ ముందే సూచించినట్లు
అతని సైన్యాధికారులు చిన్న చిన్న
బృందాలుగా విడిపోయి అనేక ప్రదేశాల్లో
నదిని దాటే ప్రయత్నం చేశారు.
ఎక్కడెక్కడ నది దాటే ప్రయత్నం
జరుగుతుంటే అక్కడకు
చేరుకుంటున్నాడు పురుషోత్తముడు. నది
దాటే ప్రయత్నాన్ని వమ్ము చేస్తున్నాడు.**

ఎట్టి పరిస్థితుల్లో శత్రువులను నది దాటకుండా నిలువరించాలని పురుషోత్తముడి పట్టుదల.

“వానాకాలం, నది పొంగు మీద ఉన్నప్పుడు నది దాటాలనుకోవటం ఆత్మహత్యా నదృశ్యమని అంటున్నారు.” మరోసారి హెచ్చరించాడు సెల్యుకస్ అలగ్జాండర్ ను.

సెల్యుకస్ అభిప్రాయంతో ఏకీభవించాడు అంభి. అలగ్జాండర్ కు సాయం చేయటం కోసం అతను తన సైన్యంతో వచ్చి ఉన్నాడు.

నవ్వి ఊరుకున్నాడు అలగ్జాండర్. అతని వ్యూహాలు ఎదుటివారికి ఎప్పుడూ అర్థం కావు.

ఆ తరువాత నదిని దాటే ప్రయత్నాలు మొదలు పెట్టాడు అలగ్జాండర్. అయితే అతని ప్రయత్నాలు సఫలం కాలేదు. అతని పడవలు నది ప్రవాహ ఉధృతిని తట్టుకోలేక పోతున్నాయి. కష్టపడి నది మధ్య వరకు చేరినా, పురుషోత్తముడి విలుకాళ్ల పడునయిన బాణపు దెబ్బలకు అలగ్జాండర్ సైనికులు గాయాల పాలు అవుతున్నారు.

రోజులు గడచిపోతున్నాయి.

పురుషోత్తముడిలో విజయ గర్వం మొదలయింది. ఎత్తయిన ఏనుగు అంబారీ మీద కూర్చుని అవతలి ఒడ్డువైపు నిశితం చూశాడు, పురుషోత్తముడు.

వరదనీటి బురదలో నడుస్తున్న గుర్రం మీద

నిరుత్సాహంగా కూర్చుని కనిపించిందొక రూపం. ఇంకాస్త నిశితంగా చూశాడు పురుషోత్తముడు. ఔను, అతడే అలగ్జాండర్. ఆ వేషధారణ కచ్చితంగా చెబుతోంది.

దిక్కుతోచనట్లు ఆ గుర్రం అవతలి గట్టు ఒండ్రు బురదలో బరువుగా అడుగులేస్తూ తిరుగుతోంది గుర్రం. మధ్య మధ్య ఆ గుర్రం మీద ఉన్న అలెగ్జాండర్ ఏదో అరుస్తున్నాడు. ఆ చేతలలో, కదలికలలో అసహనం, నిస్సహాయత.

గర్వంతో పురుషోత్తముడి మీసం వెనుక చిరునవ్వు విరిసింది.

అక్కడ బురద నేలలో గుర్రం నడుస్తూనే ఉంది. చీకట్లు కమ్ముకుంటున్నాయి.

కొద్దిసేపటి తరువాత పురుషోత్తముని ఏనుగు ఆయన శిబిరం వైపు అడుగులు వేసింది. హాయిగా ఊపిరి వీల్చుకున్నాడాయన. అంతే ధీమాలో ఉండిపోయింది ఆయన సైన్యం. నిశ్చింతగా ఉంది.

రీులం వరదలో హోరు పెరిగింది. అది ఏదో చెబుతున్నట్టే ఉంది.

* * *

ఆ చీకట్లలోనే దాదాపు పదిన్నర క్రోసులు నదికి ఎగువకు సాగాడు అలెగ్జాండర్. ఒంటరి ప్రయాణం.

నక్షత్రాల వెలుగులో కనిపించిందొక చిన్న ద్వీపం. సరిగ్గా నది మధ్యలో ఉంది. దాని మీదంతా దట్టంగా వృక్షాలు.

తటాల్ని ఆలోచన వచ్చింది. నమస్యకం పరిష్కారం ఇస్తున్న ఆలోచన.

ఔను, ఈ ప్రదేశంలో అయితే నదిని ఒక్కసారిగా దాటే అవసరం లేదు. మధ్యలో ఆగవచ్చు. అన్ని రకాలుగా ఆలోచించి ఆ ప్రదేశాన్ని మనసులో స్థిరపరచుకున్న అలగ్జాండర్ వెనక్కి తిరిగాడు.

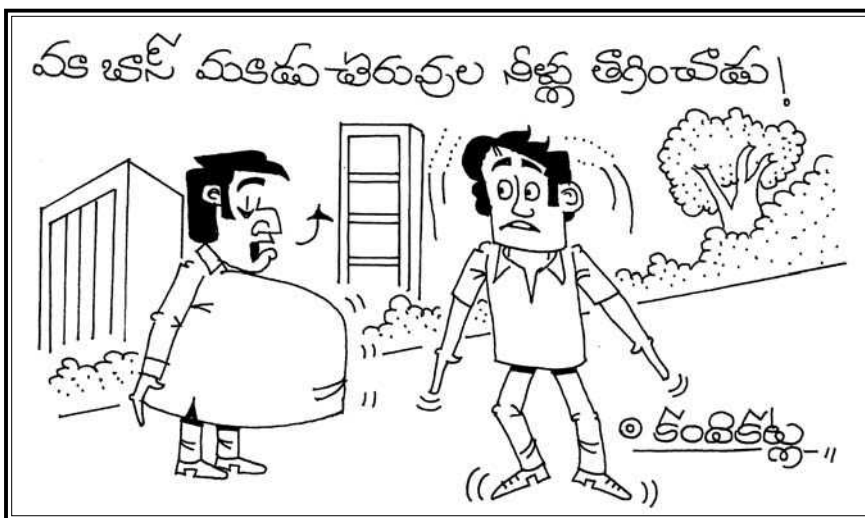
ఇతడే నిజమైన అలెగ్జాండర్.

మధ్యాహ్నం అచ్చు తనలానే ఉన్న ఒక నకిలీ మనిషిని తన వేషధారణలో, పురుషోత్తముడికి కనిపించేలా నిలిపి, సైన్యాన్ని అజమాంషీ చేస్తున్నట్లు నటించేవాడు. అది చూసిన పురుషోత్తముడు తన వ్యూహానికి చిత్తయిన అలగ్జాండర్ తన ఎదురుగా నది అవతల ఉన్నాడనుకున్నాడు. నెమ్మదిగా తన అసలు వ్యూహాన్ని అమలు పరిచాడు అలగ్జాండర్.

ఒడ్డు మీద ప్రయాణిస్తే పురుషోత్తముడి గూఢ చారులకు కనపడతాడు కాబట్టి, ఒడ్డుకు దూరంగా ప్రయాణిస్తూ, నది దాటటానికి అనువయిన ప్రదేశాన్ని అన్వేషిస్తూ ముందుకు సాగాడు.

అర్ధరాత్రి తన సైన్యాధిపతులతో సమావేశం ఏర్పాటు చేశాడు. తన సైన్యంలో అతి చిన్న విభాగాన్ని తీసుకుని తాను నదిని ఆ ద్వీపం దగ్గర దాటుతానని తన వ్యూహం సంగతి చెప్పాడు.

“ఎదుటి సైన్యం ఎక్కువగా ఉంది. అతి తక్కువ సైన్యంతో మీరు నది దాటి వారి మీద దాడి చేయటం

అత్యంత ప్రమాదకరం” అని వాళ్లంతా ఏకగ్రీవంగా వ్యతిరేకించారు.

ఎవరి మాటలూ వినలేదు. తన వ్యూహానికి కట్టుబడి ఉన్నాడు. సైన్యానికి ముందు ఉండి నాయకత్వం వహించే తన ఆనవాలుతీని కొనసాగించాడు అలగ్జాండర్.

తను ఒకసారి నది దాటాక ఇటు పక్క ఎవరు ఏం చేయాలో సెల్యూకస్ తో, అంభితో సుదీర్ఘంగా చర్చించాడు. మెలియగర్, అట్టలస్, గోర్గియాస్ అనే ముగ్గురు సైన్యాధిపతులను పిలిచి, వారికి కొంత సైన్యాన్ని ఇచ్చి, ఆ తెల్లవారుజామున వారిని కూడా ఒకే ప్రదేశంలో కాకుండా వేరు వేరు ప్రదేశాల్లో నదిని దాటమని ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు.

ఆ రాత్రికి 6000 కాల్బలంతో, 8000 అశ్వదళంతో ఎవరికీ కనపడకుండా నదికి కొంత దూరంగా భూమార్గం ద్వారా తను నదిని దాట దలచుకున్న ప్రదేశానికి పయనమయ్యాడు.

హఠాత్తుగా మొదలయింది వాన. జోరున పడుతున్న ఆ వానలో బుద్ధి ఉన్నవాడెవడూ బయటకే రావటానికి ఇష్టపడడు. కానీ అలగ్జాండర్ వెనుకడుగు వేయలేదు. ముందుకే సాగుతూ ఇది కూడా మన మంచికే అన్నాడు.

అలగ్జాండర్ ముందే సూచించినట్లు అతని సైన్యాధికారులు చిన్న చిన్న బృందాలుగా విడిపోయి అనేక ప్రదేశాల్లో నదిని దాటే ప్రయత్నం చేశారు. ఎక్కడెక్కడ నది దాటే ప్రయత్నం జరుగుతుంటే అక్కడకు చేరుకుంటున్నాడు పురుషోత్తముడు. నది దాటే ప్రయత్నాన్ని వమ్ము చేస్తున్నాడు.

ఈ ప్రయత్నాల్లో అసలు శత్రువు అలగ్జాండర్ ప్రయత్నాన్ని కనిపెట్టలేక పోయాడతను. అలగ్జాండర్ నది దాటటం మొదలు పెట్టాక ఆ విషయం వేగుల ద్వారా అతనికి తెలిసింది. విశాల యవన సైన్యం ఎదురుగానే కనిపిస్తోంది. మరి సైన్యాస్త్రంతా ఇక్కడ పెట్టుకుని అలగ్జాండర్ కొద్దిపాటి సైన్యంతో నది దాటి ఏమి సాధిస్తాడని నవ్వుకున్నాడు పురుషోత్తముడు. ఇది తనను పక్కదారి పట్టించే ప్రయత్నం అని నమ్మాడు పురుషోత్తముడు.

అప్పటికీ అలగ్జాండరును నిలువరించటానికి తన ఇద్దరు కొడుకులను పంపాడు. వారికి తన రథబలంలో అధిక భాగాన్ని ఇచ్చి పంపాడు.

పురుషోత్తముని కొడుకులు అలగ్జాండర్ నది దాటుతున్న ప్రదేశం చేరుకునేటప్పటికీ అతని సైన్యంలో అధికభాగం నది దాటేశారు. అలగ్జాండర్ కూడా సురక్షితంగా దాటాడు. అతని 8000 అశ్వదళం నది దాటింది. కొన్నే అయినా రథాలు అవతలి ఒడ్డుకు చేరాయి.

ఎదురుగా వస్తున్న పురుషోత్తముని సైన్యాన్ని చూసి బుసిఫిలస్ మీదకు ఎగిరి దూకాడు అలగ్జాండర్.

(సశేషం)

ఆధ్యాత్మిక పరిమళాల వేదిక!

ఫిబ్రవరి 17-23 సంవిక బాగుంది. మహా శివరాత్రి పర్వదినాన్ని పురస్కరించుకొని ప్రచురించిన వ్యాసం భక్తి భావనలో ముంచెత్తివేసింది. ఆధ్యాత్మికం శీర్షిక బాగుంటోంది. ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానయోగి రామకృష్ణ పరమహంస జయంతి సందర్భంగా సంక్షిప్తంగా ఇచ్చిన వివరాలు సైతం ఆకట్టుకున్నాయి. ‘బాల జాగృతి’ అంశాలైతే అదరహో! ఇటువంటి చక్కని విషయాలు పాఠకులకు అందిస్తున్న జాగృతి సంపాదక వర్గానికి అభినందనలు.

- కరణం శివానందరావు,
బెంగళూరు

దిగజారుడు రాజకీయాలు మానుకోవాలి!

కాంగ్రెస్ అధినేత్రి సోనియా ఢిల్లీ, ఈశాన్య రాష్ట్రాలలో మత కలహాలను, తద్వారా జరిగిన మారణహోమాలను నియంత్రించడంలో విఫలమైన హోంమంత్రి అమిత్ షా రాజీనామా చేయాలని వ్యాఖ్యలు చేశారు. 1984వ సంవత్సరంలో సోనియా భర్త, రాజీవ్ గాంధీ దేశానికి ప్రధానమంత్రి. ఆయన పదవిలో ఉండగానే 3000కి పైగా సిక్కులు అకారణంగా, నిర్దాక్షిణ్యంగా కాంగ్రెస్ నాయకత్వంలోని రాక్షసమూకలు చేతుల్లో హత్యలకు గురయ్యారు. మరి అప్పుడు ఆయన రాజీనామా చేయలేదే! పైపెచ్చు, ఒక మహావృక్షం కూలితే, భూమి కంపిస్తుందని, అమానుషమైన వ్యాఖ్యలు చేశారు. సోనియాకు ఈ విషయం గుర్తు లేదా? ఈ విషయం పట్ల మాజీ ప్రధానమంత్రి సిక్కు అయిన మన్మోహన్ సింగ్ సోనియాకు వత్తాసు పలకడం వారి నైతిక పతనానికి నిదర్శనం. రాజకీయవేత్తలు ఎంత దిగజారిపోయారో!

- త్రిపురనేని హనుమాన్ చౌదరి,
కాథానా, హైదరాబాద్

చారిత్రక తీర్పు!

ఇటీవల సుప్రీంకోర్టు అత్యంత ప్రతిష్టాత్మక

తీర్పును వెలువరించింది. అదే - మహిళలకు సైన్యంలో శాశ్వత కమిషన్ (పీసీ) కమాండ్ హోదా కల్పించడం. ఇది నిజంగా శుభ పరిణామం. ఎప్పటినుంచో సైన్యంలో మహిళలకు సమాన ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలన్న డిమాండ్ ఉంది. దీనికి ఇప్పుడు పరిష్కారం లభించినట్లుగా భావించాలి. ఈ తరం మహిళలు రంగం ఏదైనా అద్భుత ప్రతిభా పాటవాలు ప్రదర్శిస్తూ అందరి చేత ‘ఔరా!’ అనిపించుకుంటున్నారు. మహిళలకు అన్ని రంగాల్లోనూ సమ ప్రాధాన్యం కల్పించినప్పుడే దేశం మరింత అభివృద్ధి చెందుతుంది.

- జాహ్నవి,
జగిత్యాల

ట్రంప్ పైత్యం!

ఇటీవల భారత పర్యటనకు వచ్చిన అమెరికా అధ్యక్షుడు డొనాల్డ్ ట్రంప్ వేదిక ఓ వైపు భారత్ ను ప్రశంసిస్తూనే, మరోవైపు పాకిస్తాన్ ప్రధాని ఇమ్రాన్ ఖాన్ పైత్యం తనకు మంచి మిత్రుడని చెప్పడం వివాదానికి దారి తీసింది. ఇది దీపీ చానెళ్లలో విస్తృత స్థాయిలో చర్చలకు కారణమైంది. గతంలో భారత్ లో పర్యటించిన ఆ దేశ అధ్యక్షులెవరూ భారత వేదికపై పాకిస్తాన్ గురించి ప్రస్తావించడానికి సాహసించలేదు. అమెరికా మాజీ అధ్యక్షుడు ఒబామా అనేక సార్లు భారత్ లో పర్యటించారు. కానీ ఆయన ఎప్పుడూ భారత వ్యతిరేక ప్రకటనలు చేయలేదు. అయితే ట్రంప్ ప్రకటనకు కొంతమంది కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టు మేధావులు బీజేపీకి ముడి పెట్టడం సరికాదు. పాకిస్తాన్ పట్ల ప్రస్తుత కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎంత కచ్చితంగా ఉంటుందో ప్రత్యేకంగా చెప్పనక్కర్లేదు. ఇది కేవలం ట్రంప్ పైత్యంగానే భావించాలి.

- రమణ,
హివాపురం

ఇప్పుడు వాట్సాప్ లో కూడా...

‘జనజాగృతి’ శీర్షిక కోసం పాఠకులు చక్కని దస్తూరితో కార్డుపై రాసి పోస్ట్ చేయండి. లేదా తెలుగులో డిలీవీ చేసి jagritiweekly@gmail.com కు మెయిల్ చేయండి. లేదా 9441433188 నంబర్ కు వాట్సాప్ ద్వారా పంపండి. కార్డు, వాట్సాప్ లేదా మెయిల్ సబ్జెక్టులో ‘జనజాగృతి’ అని రాయాలి.

- సంపాదకుడు

సంస్కృతిపై విరిసిన ఇ

రకరకాల సంస్కృతి సంప్రదాయాలకు ఆచారాలకు నెలవైన భారతదేశంలో జరుపుకునే పండుగల్లో హోలీ అతి ముఖ్యమైంది. హోలీ అంటే అగ్ని లేదా అగ్నితో పునీతమైనది అని అర్థం. సరదా అయిన ఈ పండుగను చిన్నా పెద్దా, పేద, గొప్ప అనే తారతమ్యం లేకుండా ప్రతి ఒక్కరూ సంతోషంగా, ఉల్లాసంగా, ఉత్సాహంగా జరుపుకొంటారు. తెలుగు నెలల్లో చివరిది ఫాల్గుణ మాసంలో శుక్లపక్ష పార్వతి నాడు జరుపుకునే హోలీకి కాముని పున్నమి, కామ దహనం, ఫాల్గుణోత్సవం అని కూడా పిలుస్తారు. ఈ హోలీ రోజున (ఫాల్గుణ శుద్ధ పూర్ణిమ) చంద్రుడు ఉత్తర ఫల్గుణీ నక్షత్రంలో ఉంటాడని ప్రతీతి. అందుచేత ఈ రోజున చంద్ర పూజ, సత్యనారాయణ స్వామి వ్రతం చేసే వారికి అష్టశ్రవ్యాలు చేకూరుతాయనే నమ్మకం ఉంది.

వసంత కాలంలో వచ్చే పండుగ కాబట్టి పూర్వం ఈ పండుగను 'వసంతోత్సవం' పేరిట జరుపుకునే వారు. ఈ కాలంలో వాతావరణం చలి నుంచి వేడికి మారుతుంది. దీనివల్ల వైరల్ జ్వరం, జలుబు లాంటి వ్యాధులు ప్రబలుతాయి. కాబట్టి కొన్ని ఔషధ మొక్కల నుంచి తయారు చేసిన సహజమైన రంగులు కలిపిన, నీటిని చల్లుకోవడం వల్ల ఈ వ్యాధుల వ్యాప్తి తగ్గుతుందని విశ్వాసం. కుంకుమ, పసుపు, బిల్వాలను ఉపయోగించి ఆయుర్వేద వైద్యులు ఔషధ వనమాలికలను తయారు చేస్తారు. తడి రంగుల కోసం, మోదుగ పువ్వుల్ని రాత్రంతా మరిగించి అవి పసుపు రంగులోకి మారేంత వరకు ఉంచుతారు. అది ఔషధ లక్షణాలు కలిగి ఉంటుంది. ఈ పండుగ సత్య యుగం నుంచి జరుపుకుంటున్నట్లు పురాణాల ద్వారా తెలుస్తోంది.

విష్ణు పురాణగాథ

ప్రహ్లాదుని తండ్రి హిరణ్య కశిపుడు ఘోర తపస్సు చేశాడు. "నేను నేలమీద చావ కూడదు, ఆకాశంలో చావకూడదు, పగలు చావకూడదు, రాత్రి చావ కూడదు. శస్త్రం చేత, పశువు చేత, మానవుని చేత చావకూడదు" అని వరం పొందాడు. ఈ వరం దక్కగానే హిరణ్య కశిపునికి పట్ట పగ్గాలు లేకుండా పోయాయి. వరమ నాస్తికుడు, నిరంకుశుడు

అయ్యాడు. హిరణ్యకశిపుని కుమారుడు ప్రహ్లాదుడు విష్ణు భక్తుడు. విష్ణు పూజ, ఆరాధన తగదని తనయుడిని హెచ్చరించాడు. అయినా ప్రహ్లాదుడు వినిపించుకోలేదు. హిరణ్య కశిపుడు కోపోద్రిక్తుడై ప్రహ్లాదుడిని ప్రాణాంతకమైన యాతనలకు గురి చేశాడు. హరికృష్ణతో ప్రహ్లాదుడు ఆ అపదల నుంచి తప్పించుకొన్నాడు. హిరణ్య కశిపుని చెల్లెలు హోళిక.

ఎనిమిదో సంతానంగా శ్రీకృష్ణుడు జన్మించాడు. విష్ణుమూర్తి అవతారమైన శ్రీకృష్ణుని జననంతో చెరసాల తలుపులు వాటంతటవే తెరుచుకొన్నాయి. రాత్రి వసుదేవుడు బాల కృష్ణుణ్ణి నెత్తిన పెట్టుకొని, యమునను దాటి గోకులానికి వెళ్లి యశోధ ఒడిలో ఉంచాడు. ఆమెకు అప్పుడే పుట్టిన ఆడపిల్లను తెచ్చి దేవకి ఒడిలో పెట్టాడు. కంసుడు చెరసాలకు వచ్చి

ఆమె ప్రహ్లాదుని తీసుకొని అగ్ని గుండంలో దూకితే వర ప్రభావంతో హోళిక మండిపోదు, ప్రహ్లాదుడు మంటల్లో మండి మసైపోతాడని హిరణ్య కశిపుడు ఊహించాడు. ఆ మేరకు హోళికను పురమాయించాడు. అప్పటికే హోళిక వర ప్రభావం ముగిసింది. అగ్ని గుండంలో మండిపోయింది. భగవంతుని దయవల్ల ప్రహ్లాదుడు సురక్షితంగా బయటపడ్డాడు. ఈ సంఘటన జరిగిన తర్వాతనే ప్రజలు హోళి జరపడం ఆరంభించారని విష్ణు పురాణ కథనం.

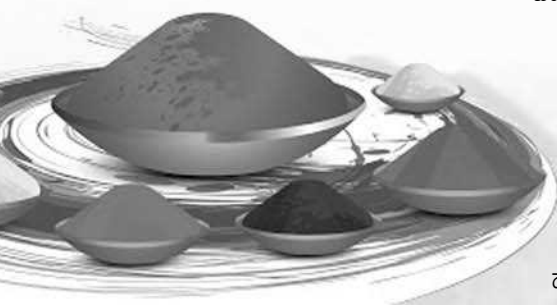
విషపూతన వధ - హోలీ కథ

కంసుడు తన తండ్రి దగ్గర నుంచి బలవంతంగా రాజ్యం తీసుకొని రాజై అత్యాచారాలు చేయ సాగాడు. ఒకరోజున ఆకాశవాణి "నీ సోదరికి జన్మించే ఎనిమిదో (అష్టమ) సంతానం నీ చావుకు కారణం అవుతుంది" అని చెప్పింది. ఇది విని భయభీతుడైన కంసుడు తన అక్కను, బావను కారాగారంలో బంధించాడు. సోదరి దేవకికి పుట్టిన ఏడుగురిని కంసుడు వధించాడు.

దేవకి ఒడిలోని ఆడపిల్లను చంపడానికి పైకి ఎగరేశాడు. శిశువు అదృశ్యమైంది. ఆకాశవాణి "కంసా! నిన్ను చంపేవాడు గోకులంలో పెరుగు తున్నాడు" అని పలికింది. ఆ మాటలకు కంగారు పడిన కంసుడు గోకులంలో అప్పుడే పుట్టిన పసిపిల్లలను చంపమని ఆజ్ఞాపించాడు. దాని కోసం పూతన అనే రాక్షసిని పంపాడు. గోకులానికి చేరిన పూతన పిల్లలకు పాలిస్తానని చెప్పి విషపానం చేయిస్తుంది. ఎంతో మంది శిశువులు చనిపోయారు. కానీ బాల కృష్ణుడు పూతన నిజరూపం తెలుసుకొని, ఆ రాక్షసిని వధించాడు. ఈ సంఘటన పాల్గుణ పూర్ణిమ నాడు జరిగింది. రాక్షసి పూతన చనిపోయిందనే సంతోషంతో ప్రజలు హోళి జరుపుకోవడం మొదలైందని మరోకథ ప్రచారంలో ఉంది.

కామదహనం

సతీవియోగంతో విరాగిగా మారిన పరమేశ్వరుడికి హిమవంతుని కుమార్తెగా జన్మించిన పార్వతితో వివాహం జరిపించాలని దేవతలు

ంద్రధనుస్సు

నిర్ణయించారు. దీంతో పార్వతీదేవిపై పరమశివుడి దృష్టి నిలిచేలా చేయమని మన్మథుని సాయం తీసుకున్నారు. మన్మథుడు శివుడిపైకి పూల బాణాన్ని ప్రయోగించి, తపోభంగం కలిగించాడు. తపోభంగంతో తీవ్ర ఆగ్రహావేశాలకు లోనైన శివుడు మూడో కన్ను తెరిచి మన్మథున్ని భస్మం చేసాడు. కానీ కామం కంటే నిజమైన ఉద్దేశ పూరిత ప్రేమ, ఆధ్యాత్మికతను తెలియజేసే మానసిక ప్రతిరూపంగా మాత్రమే బ్రతికిస్తాడు. అలా కోరికలు దహింపజేసిన రోజు కావడం వల్ల ఆ రోజు కామదహనం పేరుతో మన్మథుడి బొమ్మను గడ్డితో చేసి తగులబెడతారు. ఆ మంటల్లో వేసి, మంట చుట్టూ చప్పట్లు చరుస్తూ ప్రదక్షిణ చేస్తారు.

వివిధ ప్రాంతాల్లో హోలీ వేడుకలు

ఉత్తరప్రదేశ్ లోని ప్రజ భూమిలో రాధాకృష్ణుల ప్రేమకు ప్రతీకగా ఈ పండుగను నిర్వహిస్తారు. బరసాసాలోని 'లరహార్ హోలీ' దేశ విదేశాల్లో ప్రఖ్యాతి పొందింది. ఇది ఫాల్గుణ శుక్లపక్ష నవమి నాడు జరుపుతారు. శ్రీకృష్ణ భగవానుని గ్రామం నందిగావ్ (ఉత్తరప్రదేశ్) నుంచి గొల్లలందరూ కలిసి హోలీ ఆడటానికి రాధారాణి గ్రామం బరసాసాకి వెళతారు. హోలీ అడుతూ 'కన్నయ్య' ఇక బరసాసాకి రండి. రాధారాణి పిలుస్తోంది' అంటూ నినాదాలు, పాటలు, భజనలతో ఆ ప్రాంతమంతా మారు మ్రోగుతుంది. మధురకు 54 కిలోమీటర్ల దూరంలోని కోసి, శేరఘడ్ మార్గంలో ఉన్న 'ఫారైన్' గ్రామంలో హోలీ పండుగను విశేషంగా జరుపుతారు. గ్రామంలోని ఒక పూజారి ఒంటి మీద కేవలం కౌపినం (గోబీ) మాత్రమే ధరించి, 20-25 అడుగుల వైశాల్యంలో భగభగమండే నిప్పుల్లోంచి నడిచి వెళ్తాడు. ఇది చూపరులకు అశ్రుధార గొలుపుతోంది. భగవంతునిపై ఉన్న అచంచల భక్తివిశ్వాసాలకు ఈ ఉత్సవం తార్కాణం. రాజస్థాన్ లో హోలీ రోజున కళాకారులంతా వీధి నాటకాలు వేస్తారు. నృత్యాలు, అభినయాలతో వినోద క్రీడ సాగుతుంది. మేవాడ్, బాడమేర్ గ్రామంలో కున్న పోటీలు నిర్వహిస్తారు. శేఖాపాటీ క్షేత్రంలో దప్పులు వాయిస్తూ పెద్ద ఎత్తున నృత్యాలు చేస్తారు. రంగులు చల్లుకుంటారు. ఛత్తీస్ గఢ్ బస్సర్ లో హోలీకి కామదేవుని బొమ్మ తయారు చేసి దానికి కన్యనిచ్చి పెళ్లి చేస్తారు. తర్వాత కామదేవుని దహనం చేసి ఆమెను విధవగా చూపుతారు. మణిపూర్ హోలీని 'యూహాసాంగ్' అని, పిచకారీ అని అంటారు. పిచకారీ రోజున గులాల్ తో

హోలీ ఆడతారు. గుజరాత్ లోని ఆదివాసి ప్రాంతాల్లో బిల్లులు 'గోల్ గహోధే' నృత్యం చేస్తారు. వెదురు కర్రను లేదా చెట్టుకు బెల్లం, కొబ్బరి కాయ కడతారు. యువకులు దానిని పట్టుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. యువతులు వాళ్లను అడ్డగిస్తారు. కొబ్బరి కాయ బెల్లం అందుకున్న యువకుడు అడ్డగించిన యువతుల్లో ఒకరిని పెళ్లి చేసుకోవాలి.

మలవాలో హోలీ నాడు ప్రజలు ఒకరిపై ఒకరు నిప్పు కణికలు విసురుకుంటారు. మనిషిలోని రాక్షసత్వం హోలీకా రూపంలో అంతమవుతుందని వీరి విశ్వాసం. పంజాబ్, హర్యానా రాష్ట్రాల్లో హోలీని 'హోళా మహల్లా' అంటారు. ఈ ఉత్సవం ఆనంద్ పూర్ లో ఆరు రోజులు జరుగుతుంది. పురుషులు తమ సాహసాన్ని పౌరుషాన్ని ప్రదర్శిస్తారు. ఊరిగింపు చేస్తారు. "మహాప్రసాదం" పంచతారు. హర్యానాలోని ధులందీలో వదినలు మరుదులను సతాయించే ఆచారం ఉంది. బెంగాల్ లో 'దోల్ జాత్ర' చైతన్య మహాప్రభు జన్మదినంగా జరుపుతారు. వాడ్య సమ్మేళనంతో పాటు పాటలు, ఆటలు నిర్వహిస్తారు. మహారాష్ట్రలో 'రంగ పంచమి' పోడి గులాల్ తో జరుపుతారు. పెమోగాలో ఊరిగింపులు జరిపి పాటలు నృత్యాలతో సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తారు. తమిళనాడులోని 'కమన పొడిగ' ప్రాంతంలో ముఖ్యంగా కామదేవుని కథపై ఆధారపడి వసంతోత్సవం జరుపుతారు. ఉత్తరాంచలంలోని 'కుముఊ' గ్రామంలో బెరక్ హోలీచాలా ప్రసిద్ధి చెందింది. నైనాటిల్ ఆల్మోరా జిల్లాల్లో హోలీకి ముందుగానే రంగులు చల్లుకుంటారు. అబీర్ - గులాల్ చల్లుకుంటూ పాటలు పాడతారు.

ఇక మధ్యప్రదేశ్ లో ఈ పండగను 'భగారియా' అంటారు. హోలీఅంటే ప్రీయురాలిని ఎంచుకొని, ఎత్తుకొని పారిపోయే పండుగ అంటారు స్థానికులు. హోలీకి ముందు సంతనాడు ఖిల్లు యువకులు చేతిలో గులాల్ తీసుకొని సామూహిక నృత్యాలు చేస్తారు. నృత్యం చేస్తూ ఎవరో ఒక యువతిపై గులాల్ చల్లుతారు. ఆమె తిరిగి అతనిపై గులాల్ చల్లితే ఇద్దరూ పెళ్లి చేసుకోవడానికి ఇష్టపడినట్లు. యువకునిపై గులాల్ చల్లకపోతే పెళ్లికి ఆమె ఒప్పుకోనట్లు అర్థం. ఆ యువకుడు మరో యువతిని వెతుక్కుంటాడు. మిథిలలో ఒకరి చొక్కాలు ఒకరు చింపుకోవడం హోలీ ఆడే విధానంగా జరుపు కుంటారు. ఒరిస్సాలో జగన్నాథ, పూర్ ఆలయాల్లో కృష్ణుడు, రాధ విగ్రహాలు ఉంచి ప్రత్యేక పూజలు జరిపించి ఆ తర్వాత వేడుకలు ప్రారంభిస్తారు. పశ్చిమ బెంగాల్, బంగాదేశ్ లో దీన్ని దోల్ యాత్ర లేదా బసంత ఉత్సవ్ అని పిలుస్తారు. హోలీ ఉత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని శ్రీనాథునికి ఎర్ర చొక్కా ధరింప చేసి, కిరీటంలో నెమలికల్ని అమర్చుతారు. విగ్రహం వెనుక భాగాన తెలుపు రంగుపై ఎర్ర

చుక్కలున్న వస్త్రాన్ని కడతారు. ఈ వస్త్రధారణ చూపరులకు కళ్లు చెదిరేటట్లు అద్భుతంగా ఉంటుంది. మధురలో చైత్రమాసానికి పదిహేను రోజుల ముందునుంచి వసంతోత్సవాలు ప్రారంభ మవుతాయి. విషాన్నిచ్చి చంపాలని ప్రయత్నించిన పూతనను చిన్ని కృష్ణుడు మట్టుపెట్టిన కారణంగా గోకుల వాసులు ఆనందంగా పండుగ చేసుకు న్నారట. అదే ఆచారంగా ఈ నాటికి ఫాల్గుణ పౌర్ణమికి రంగులు చల్లుకుంటూ ఆనందాన్ని పంచుకుంటారు. పౌర్ణమి వెళ్లిన తర్వాత పాడ్యమి నుండి దోలు యాత్ర మొదలై ఫాల్గుణ మాసం చివరి వరకూ అంటే అమావాస్య ముందు జరిగే పూలేదోల్ ఉత్సవంతో ముగుస్తుంది. పూలతో అలంకరించిన ఊయలలో నవనీత ప్రీయుడైన కృష్ణుని విగ్రహాన్ని ఉంచి ఊయల ఊపుతారు. ఈ పూజా తంతుతో ధోలి యాత్ర పూర్తవుతుంది. ఈ ఉత్సవాన్ని సంవత్స రంలో తొలి పండుగగా అక్కడి ప్రజలు భావిస్తారు.

మొత్తానికి హోలీ పండుగ ప్రతం చేసుకునే పెద్ద వాళ్ళకు భక్తిని పంచుతూ, చిన్నారులకు, యువతకు ఆనందాన్ని చేకూర్చుతూ వినోదాల సంబరాలను పంచిపెడుతోంది. ఈ వేడుక రాబోయే ఆనందకర వసంత రుతువుకు స్వాగత సన్నాహమేనని, ఇదే సంప్రదాయంగా పరిణమించిందని పెద్దలు చెబుతుం టారు. ఋతువుల రాణి వసంతానికి గుర్తుగా ప్రకృతి అంతా పచ్చపచ్చగా నవ యువ్వసంతో పులకరిస్తూ ఉండే సమయంలో ఈ పండుగ వస్తుంది. యువ్వ నంలో ఉన్న వారికి కొత్త కోరికలను తీసుకొస్తుంది. యువ్వనం దాటిపోయిన వారికి తిరిగి ఆ జ్ఞాపకాల్లోకి తీసుకెళుతుంది. హోలీని ఏ తీరుగా జరుపుకున్నా దీని అంతరార్థం మాత్రం ఉత్సాహం, శుభాకాంక్షలు తెలుపుకోవడం, కళ్యాణ ప్రదం, మనోరంజనం. ప్రకృతిలోకి రకరకాల వర్షాలను వెదజల్లే హోలీ భారతీయ సంస్కృతికి ఇంద్ర ధనస్సు వంటిది. అన్నింటిని అస్వాదించమని, అందరితో కలిసి ఉండాలనే భావన కలిగిచేసేది పండుగ. ★

ప్రతియేటా సెప్టెంబర్, అక్టోబర్ నెలల్లో వర్షాలు ప్రారంభమైన నాటి నుండి నైజీరియా, కజకిస్తాన్, బంగ్లాదేశ్, బర్మా వంటి దేశాల నుండి కొన్నిరకాల జాతులకు చెందిన పక్షులు మన దేశానికి 'వలస' వస్తూంటాయి. ఇక్కడ పక్షులకు ఆహారం సమృద్ధిగా దొరకడంతో ఈ పక్షులు వేల కిలోమీటర్ల దూరం నుండి వాటి స్వదేశాల సరిహద్దులు దాటుకుంటూ ప్రయాణం చేసి ఇక్కడికి వస్తాయి. మూడు నుంచి ఐదు నెలలు ఇక్కడ విడిది చేస్తాయి. గుడ్లు పెట్టి, వాటిని పొదిగి, పిల్లలు పుట్టి, అవి ఎదిగే దాక ఇక్కడే ఉండి, ఆ తరువాత మళ్లీ వెనుతిరిగి తమ స్వదేశాలకు వెళ్లిపోతూ ఉంటాయి. ఇది శతాబ్దాలుగా కొనసాగుతున్న ఆనవాయితీ!

ఈ 'వలస' లక్షణం మనుషుల్లోనూ ఉంది. అయితే- ఆ పక్షులకి ఉండే స్వదేశాభిమానం, ప్రాంతీయానురాగం మాత్రం మనుషుల్లో లేవు.

* * *

వలసజీవులు

మంజులభావన

రాత్రి పడకొండు గంటలవుతోంది!
చేతిలో కాఫీకప్పుతో కొడుకు గదిలోకి అడుగుపెట్టింది మంజుల.

కంప్యూటర్ ముందు కూర్చుని ఏదో ప్రాజెక్ట్ వర్క్ చేసుకుంటున్నాడు ప్రణయ్. మానిటర్లోని వెలుగు అతడి ముఖం మీదకి ప్రసరిస్తోంది. అతడి కళ్లలోని కళ కూడా ఆ కాంతితో పోటీ పడుతున్నట్లుగా ఉంది. మానిటర్లోకి దీక్షగా చూస్తూ కీబోర్డ్పై వేగంగా కదిలిస్తున్నాడు వ్రేళ్లు.

తలుపు దగ్గర అలికిడికి తల తిప్పి చూశాడు. తల్లి... మంజుల!

అతడు కూర్చున్న టేబుల్ దగ్గరికి నడుచుకుంటూ వచ్చింది.

"ఏం మమ్మీ... ఇంకా పడుకోలేదా?" కప్పు అందుకుంటూ అడిగాడు.

బదులివ్వకుండా మౌనంగా నిల్చుంది మంజుల.

'ఏమిట'న్నట్లుగా కనుబొమ్మలు ముడుస్తూ చూశాడు ప్రణయ్.

"ఏరా చిన్నా... ఇంకా నీ నిర్ణయం మార్చుకోలేదా?" వేదన నిండిన ఆమె స్వరంలో కించితే ఆశ ధ్వనించింది.

"నిర్ణయమా? ఏమిటది?" అర్థంకానట్లు అడిగాడు.

"అదేరా... నువ్వు యూఎస్ వెళ్లే విషయం..." అర్థోక్తిలో ఆపింది.

"ఓహ్... అదా?" అంటూ పెద్దగా నవ్వేస్తూ...

"ఏంటి మమ్మీ... నువ్వు మరీనూ! ఈ విషయాన్ని

నువ్వు, డాడీ ఎన్ని రోజులలా సాగదీస్తారు చెప్పు?" అన్నాడు తేలిగ్గా.

"అది కాదురా..." మంజుల ఏదో అనబోయింది.

"అసలు మీ ఇద్దరి మెంటాలిటీ నాకు చాలా విచిత్రంగా అనిపిస్తోంది మమ్మీ! ఏ పేరెంట్స్ అయినా తమ బిడ్డకి అమెరికా వెళ్లే ఛాన్స్ వచ్చిందంటే సంతోషంతో ఎగిరి గంతేస్తారు. కానీ, మనింట్లో మాత్రం అలాంటి దేమీ కన్పించటం లేదు. పైగా, వెళ్లొద్దంటూ నన్ను ఆపేందుకు నువ్వు, డాడీ అన్ని రకాలుగానూ ప్రయత్నిస్తున్నారు..." నిష్కారంగా అన్నాడు ప్రణయ్.

"అది కాదు బాబూ..." అంటూ ఏదో చెప్పబోతున్న తల్లి మాటలు విన్నించుకోనట్లుగా-

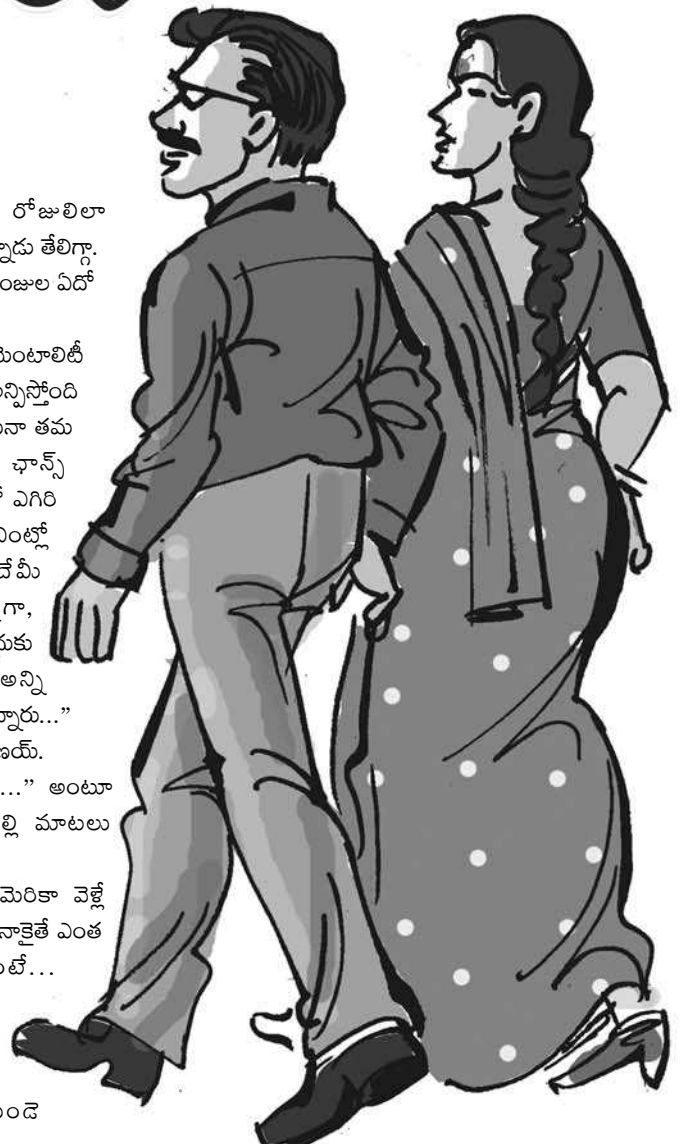
"చూడు మమ్మీ! అమెరికా వెళ్లే అవకాశం వచ్చినందుకు నాకైతే ఎంత సంతోషంగా ఉందంటే... అసలిది కలా, నిజమా అనించేత గొప్పగా ఉంది" అన్నాడు ప్రణయ్.

మంజుల గుండె ద్రవించింది...

"నీకంత సంతోషంగా ఉందంటే ఆనందించాల్సింది మేమేరా! కానీ, మా బాధ నీకర్థం కాదు. ఒక్కగానొక్క కొడుకువి. నువ్వుగాక మాకు ఇంకెవరున్నారు? నీకు పెళ్లి చేసి నిన్నూ, కోడల్ని, మనవల్ని, మనవరాల్లానీ చూసుకుంటూ కన్నుమూయాల్సిన వయసు మాది! అలాంటిది.. కన్న వారికీ, ఉన్న ఊరికీ దూరంగా ఏదో పరాయి దేశం వెళ్లి అక్కడే సెటిలవ్వాలనుకుంటున్నావు చూడూ- అది... అదేరా మాకు మింగుడు పడని విషయం!"

ప్రణయ్ ముఖం ఎర్రబడింది...

"మరీ సెంటిమెంటల్గా మాట్లాడకు మమ్మీ! ఈ సెంటిమెంట్స్ అనేవి మనుషుల్ని అస్సలు డెవలప్ కానీయవు. తాతగారి కంటే డాడీ మంచి పొజిషన్లో ఉన్నారు. అవునా? అలాగే డాడీ కంటే నేను, నాకంటే నా పిల్లలూ మంచి పొజిషన్లో ఉండాలి కదా! అలాంటప్పుడు ఈ ఇండియాలో ఉంటే ఏమొస్తుంది

మమ్మీ? ఇండియాలో జీవితమంతా చెమటోడ్చి కష్టపడినా సంపాదించలేని డబ్బు అమెరికాలో నాలుగైదేళ్లలో సంపాదించొచ్చు. అందుకే... అమెరికా వెళ్లే అవకాశం కోసం అందరూ అంతగా ఎగబడతారు. అందరిలా నేనూ ఎంతోకాలం నుంచి ఎదురు చూస్తున్నాను. అమెరికా వెళ్లే అవకాశం ఇన్నాళ్లకు వచ్చింది నాకు. ఇక ఆ దేవుడే దిగివచ్చినా నన్ను వెళ్లకుండా ఆపలేదు. నా నిర్ణయం మారదు... సరేనా? ఇక వెళ్లు మమ్మీ... వెళ్లి పడుకో!”

- అదే తన చివరిమాటగా అన్నాడు ప్రణయ్.

* * *

“అదికాదండీ... వాడు మన మాటే కాదు- అసలు మన గురించిన ఆలోచన కూడా చేయట్లేదు. వాడి అణువణువునా ‘ఎప్పుడెప్పుడు అమెరికా వెళ్లిపోయి, అక్కడే సెటిలైపోదామా...’ అన్న తపనే కనబడుతోంది!”

- ఆవేదనగా అంటున్న ఆమెని చూస్తూ...

“ఊరుకో మంజుల... ఊరుకో! వాడంత కచ్చితంగా నిర్ణయించుకున్నప్పుడు మనం ఎన్ని విధాలుగా ప్రాధేయపడినా ప్రయోజనమేముంటుంది చెప్పు?” నచ్చజెపుతున్నట్లుగా అన్నాడు మంజుల భర్త శ్రీనివాసరావు.

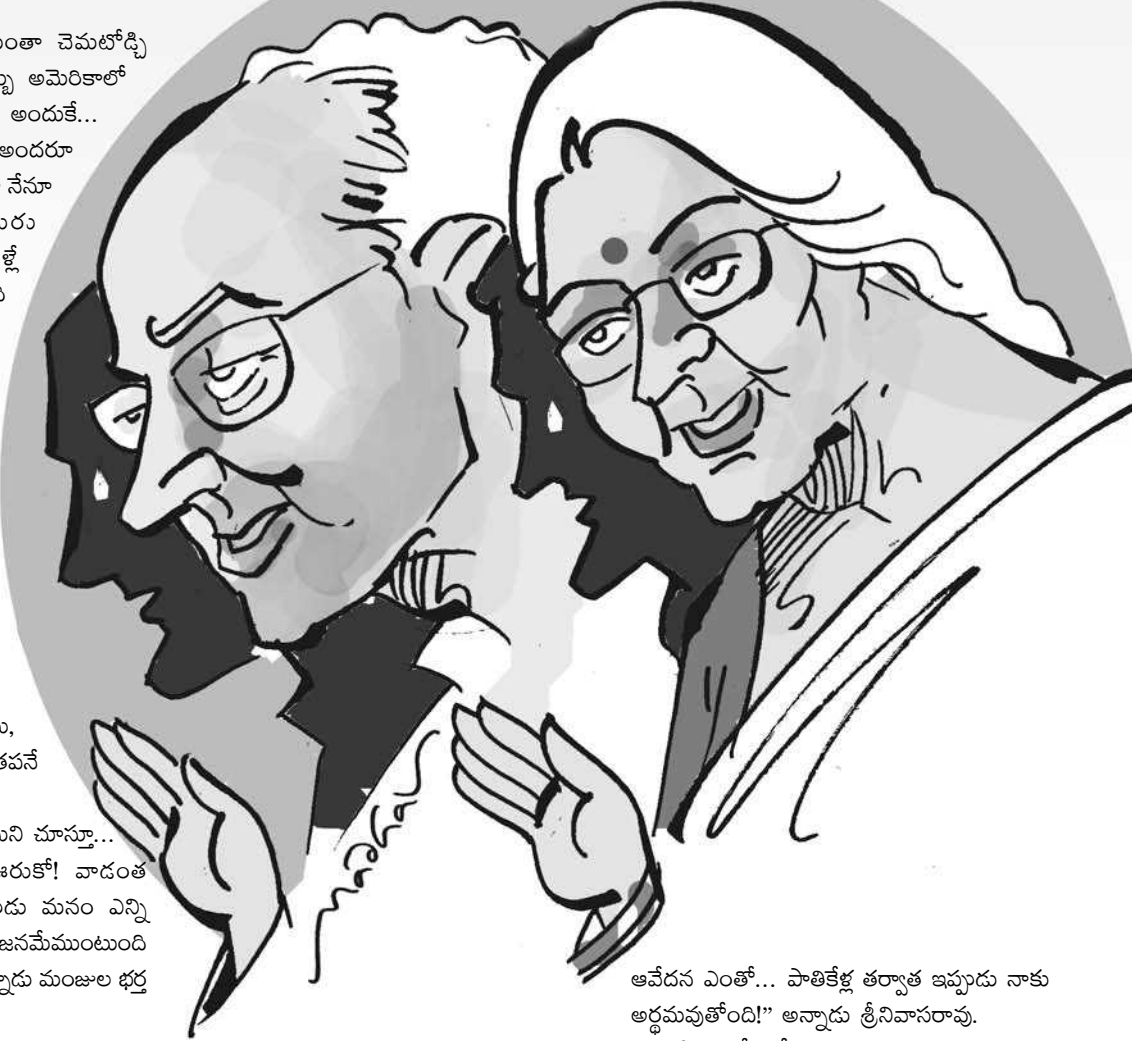
“అదేమిటండీ మీరు కూడా ఇలా మాట్లాడుతారు? వాడు వెళ్లిపోతానంటే మీరు మాత్రం బాధగా లేదా?” అంది మంజుల.

“ఎందుకు లేదా? ఒక్కగానొక్క బిడ్డ! పాతికేళ్లుగా అల్లారుముద్దుగా పెంచి పెద్దచేసిన వాళ్లం... ఇక వాడికి పెళ్లిచేసి, మనవలూ, మనవరాళ్లతో కాలక్షేపం చేస్తూ బ్రతుకీడ్చాల్సిన మనల్ని ఈ వయసులో ఇలా ఒంటరిగా వదిలేసి దూరంగా వేరే దేశానికి వలస వెళ్లిపోతుంటే నాకు మాత్రం బాధగా ఉండదా? కానీ, ఏం చేయగలం?” ఓ దీర్ఘమైన నిట్టూర్పుతో తనలోని నిస్సహాయత వ్యక్తంచేస్తూ శ్రీనివాసరావు.

“ఏమీ చేయలేమా?” దీనంగా అడిగింది మంజుల.

“ఘ్న... ఏమీ చేయలేం మంజుల! రాలిపోయే పండుటాకుల్లాంటివి మన జీవితాలు. ఇప్పుడిప్పుడే చిగురులు వేసి మొగ్గ తొడుగుతున్న జీవితం వాడిది. వాడికింకా ఎంతో భవిష్యత్తుంది. మనకోసం వాడి భవిష్యత్తేని పాడుచేసుకోమనడం న్యాయం కాదేమో?” భార్య భుజం చుట్టూ చేయి వేసి దగ్గరకు తీసుకుంటూ... మళ్లీ అన్నాడు శ్రీనివాసరావు -

“అయినా - మనవే పొరపాటుగా

ఆలోచిస్తున్నావేమో మంజుల! అందరూ తల్లిదండ్రుల్లా కన్నబిడ్డల్ని అమెరికాకి తోలేసి ఒంటరిగా మిగిలిపోవడంలో ఏదో ఆనందం ఉండేవుంటుంది. అది మనకి తెలియం లేదేమో మరి!” పైటవెంగుతో కళ్లు తుడుచుకుంటూ అంది మంజుల- “వాడు వెళ్లిపోతుంటే మనమింతగా బాధపడ్తున్నాం. కానీ, మనల్ని వదిలిపోతున్నందుకు వాడికి కొంచెం కూడా బాధ కలగటం లేదెందుకండీ?”

అమాయకంగా అడుగుతున్న భార్య కళ్లలోకి సూటిగా చూడలేక తలదించుకున్నాడు శ్రీనివాసరావు.

“అలా మౌనంగా ఉండిపోతారేం... మాట్లాడరేమండీ?” అందామె.

“ఏం మాట్లాడమంటావు మంజుల! ప్రణయ్ వెళ్లిపోతున్నందుకు ఈరోజు మనవెంత బాధపడ్తున్నామో ఒకప్పుడు నా తల్లిదండ్రులు కూడా నా గురించి ఇంతకంటే ఎక్కువ బాధపడ్డారు. వాళ్ల కడుపుకోత అప్పుడు నాకు అర్థంకాలేదు. పైగా... వాళ్ల వైఖరి నాకు చాదస్తంలా అనిపించింది. కానీ, ఆనాడు వాళ్లెంత బాధపడ్డారో, వారి బాధలోని

ఆవేదన ఎంతో... పాతికేళ్ల తర్వాత ఇప్పుడు నాకు అర్థమవుతోంది!” అన్నాడు శ్రీనివాసరావు.

“ఏమిటి మీరనేది?” భర్త వంక అయోమయంగా చూసింది మంజుల.

శ్రీనివాసరావు కళ్ల ముందు గడచిపోయిన ‘గతం’ సినిమా రీలులా కదలాడింది.

* * *

“ఒరే... శ్రీనివాసా! ఏందిరా నువ్వు సెప్పేది?”

- అయోమయంగా అడిగాడు పరంధామయ్య. “అవున్నాన్నా! నేను చెప్పాల్సిందంతా చెప్పాను. నా నిర్ణయం మారదు!” అన్నాడు శ్రీనివాసరావు.

“ఒరే అయ్యా... నువ్వు మాకు ఒక్కగానొక్క కొడుకువనీ, ఎన్నో నోములు నోసాక పుట్టావనీ నిన్ను కంటికి రెప్పలా పెంచాం. ఇన్నాళ్లూ మా రెక్కలు ముక్కులు సేనుకుని నిన్ను సదివించాం. మన కులపోళ్లలోనే కాదురా అయ్యా... మనూళ్లో ఇప్పటివరకు ఎవరూ సదవనంత చదువు నిన్ను పట్నం పంపించి మరీ సదివించాం. నిన్ను డాక్టర్ని సేసాం. ఎందుకో తెలుసా?” దీనంగా ప్రాధేయపడ్డట్లుగా అన్నాడు పరంధామయ్య.

శ్రీనివాసరావు మాట్లాడలేదు.

“నిన్నింత సదివించింది నువ్వు పట్నంలోనే ఉండిపోతావనీ కాదురా! మనూళ్లో ‘సూది మందు

డాట్టరు' ఎవరూ లేరనీ, ఎవరికైనా సానుబంధం కలుగజేసేదికాదు. మిడికాల్సిందంటే పది కోసుల దూరంలో ఉన్న బస్ కెల్లాల్సిందని! మా అయ్య... అదేరా... మీ తాత కూడా అట్లాగే గుండెపోటొచ్చి, వెంటనే వైద్యం అందక సచ్చిపోయాడు. అందుకేరా... నువ్వు డాట్టరువై, మనూర్లో ఆస్పత్రి పెడితే ఇట్లాంటి కష్టం ఇంకెవరకీ రాదని నిన్ను నడివించాం. మా ఆశలూ, మనూర్లో ఆశలూ అన్నీ నీ మీదనే పెట్టుకున్నాం. కానీ, ఇప్పుడు నీ సదుపాయం అయ్యాక మనూర్లో ఉండననీ, పట్నం ఎల్లిపోతానంటువేందిరా అయ్యా..!" కొడుకు మీద తను పెట్టుకున్న నమ్మకం వమ్మవుతోందని తెలిసి తట్టుకోలేకపోతున్నాడు పరంధామయ్య.

కానీ... తండ్రి ఆవేదన తలకెక్కలేదు శ్రీనివాసరావుకి -

"నాన్నా... నన్ను డాక్టర్ని చేయాలన్న నీ ఆశ, కోరికా తీరాయి కదా?! మరి, నీ కొడుకు నీ కంటే బాగా, గొప్పగా బ్రతకాలని నీకు లేదా? ఇంత చదువూ చదివి ఈ పల్లెటూర్లోనే ఉండిపోతే నేనేం బాగుపడతాను చెప్పు?" అన్నాడు.

"అదికాదురా శ్రీనివాసా..." ఏదో చెప్పబోయింది శ్రీనివాసరావు తల్లి లక్ష్మమ్మ.

"చూడమ్మా... నా ముతాత ఇదే ఊళ్లో బతికాడు. నా తాత ఇదే ఊళ్లో బతికాడు. నువ్వు, నాన్న కూడా ఇదే ఊళ్లో ఉంటున్నారు. అయినా... మన బతుకులు 'ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడే' అన్నట్లుగా ఉన్నాయే కాని, మన జీవితాల్లో ఏమైనా ఎదుగుగా, బొదుగుగా ఉందా?"

కొడుకు మాటలకి ఆశ్చర్యపోతూ "మేమెప్పుడూ ఇట్లా అనుకోలేదురా అయ్యా!" అన్నాడు పరంధామయ్య.

"ఔను... మీరు అలా అనుకోలేదు కాబట్టి

"శ్రీనివాసా..." అంటూ ఏదో అనబోతున్న తల్లి మాటలు విన్నించుకోకుండా-

"చూడండి... మీ కొడుకు గొప్పగా బ్రతకాలని మీకు లేకపోయినా, రేపు నాకు పుట్టబోయే సంతానం మనకంటే పైస్థాయిలో ఉండాలనీ, నాకంటే గొప్పగా బ్రతకాలనీ నేను కోరుకుంటున్నాను. అది నేను ఈ ఊళ్లో ఉండగా సాధ్యం కాదు!" అన్నాడు శ్రీనివాసరావు.

మనమూ, మన బతుకులూ ఇలా ఏదైనా! కానీ, ఇప్పుడు నేననుకుంటున్నాను. ఇంత కష్టపడి, ఇంత ఖర్చుపెట్టి డాక్టర్ కోర్స్ చదివాక ఈ ఊళ్లో ఉంటే ఏమొస్తుంది నాన్నా? సిటీలో క్లినిక్ తెరిచి ప్రాక్టీస్ పెడితే సంవత్సరం తిరిగేసరికి డబ్బే డబ్బు!" తల్లిదండ్రులకి వివరంగా నచ్చజెప్పాడు శ్రీనివాసరావు.

"ఒరే...ఒరే... డబ్బు కోసం కాదురా మేం నీకు డాట్టరు సదువు సెప్పించింది!"

"కావచ్చు. కానీ ఈ ఊళ్లోనే ఉంటూ మీలాంటి జీవితం నేను గడపలేను నాన్నా!"

"అందుకని... ఉన్న ఊర్ని, కనిపించినోల్లనీ వదిలేసి పట్నం వెళ్లి పోతావట్రా శ్రీనివాసా? ఇది నీకు న్యాయమేనా? అనలు ఇట్లాంటి ఆలోచన సేయటానికి నీకు మనసెలా వచ్చిందిరా?" ఆవేదనగా అంది లక్ష్మమ్మ. 'పుట్టిన గడ్డని వదిలిపెట్టి వెళ్లిపోయి వరాయి గడ్డపై స్థిరపడటం' అనే భావన

జీర్ణంచేసుకోలేకపోతున్నారా వాళ్లు.

"అమ్మా! ఈ ఊళ్లో ఉండనన్నాను గానీ... మీకు దూరంగా వెళ్లిపోతానని నేననలేదు. మీరు కూడా ఈ పొలం, పుట్టా అమ్మేసో, లేదా ఎవరికైనా కౌలుకిచ్చి నాతోపాటు సిటీ కొచ్చేయండి. అందరం కలిసి అక్కడే ఉందాం!" అన్నాడు శ్రీనివాసరావు.

కానీ... పరంధామయ్య ఒప్పుకోలేదు -

"ఒద్దరా అయ్యా... జెన్నునిచ్చిన మా మీద నీకు పేమ లేకపోయినా పుట్టిపెరిగిన ఈ ఊరి మీద మాకింకా మమకారం సచ్చిపోలేదురా! ఈ మట్టిలో పుట్టినాం. ఇక్కడే పెరిగినాం. ఈడనే కన్ను మూతాం. ఈ ఊరొదిలి మేం యాడకీ రాలేంరా!" అన్నాడు.

"ఇలాంటి తెలివితక్కువ ఆలోచనలతోనే, ఇటువంటి మార్గపు సెంటిమెంట్లతోనే మన బ్రతికులిలా తగలడాడే! సరే... ఈ ఊరి మీదా, ఇక్కడి 'మట్టి' మీదా మీకు అంతటి మమకారం ఉంటే... మీరు ఇక్కడే ఉండండి. నేను మాత్రం ఇక్కడుండను."

"శ్రీనివాసా..." అంటూ ఏదో అనబోతున్న తల్లి మాటలు విన్నించుకోకుండా-

"చూడండి... మీ కొడుకు గొప్పగా బ్రతకాలని మీకు లేకపోయినా, రేపు నాకు పుట్టబోయే సంతానం మనకంటే పైస్థాయిలో ఉండాలనీ, నాకంటే గొప్పగా బ్రతకాలనీ నేను కోరుకుంటున్నాను. అది నేను ఈ ఊళ్లో ఉండగా సాధ్యం కాదు!" అన్నాడు శ్రీనివాసరావు.

"ఒరే అయ్యా... నువ్వు మాకు ఒక్కగానొక్క కొడుకువి. నిన్ను కని, పెంచి, ఇంత సదువు సెప్పించి, నీ కాలా మీద నువ్వు నిలబడేట్టు సేసాక- నిన్నూ, కోడల్ని నూనుకుంటూ మనవలూ, మనవరాళ్లతో ఆడుతూ, పాడుతూ కన్ను మూయాలని కలలుగంటున్న మాకు ఈ వయసులో కడుపుకోత పెట్టి ఎల్లిపోతావురా?" బాధతో గొంతు వణికింది పరంధామయ్యకి.

"ఒరే శ్రీనివాసా... మాకు నువ్వు తప్ప ఇంకెవరన్నారా? మీ అయ్య సెప్పినట్లు ఇను. అందరం కలిసి ఇక్కడే ఉందాం. ఈ ముసలి వయసులో మమ్మల్నిదిలేసి ఎల్లిపోకురా!" కళ్లనీళ్లు పెట్టుకుంది లక్ష్మమ్మ.

తండ్రి వేదన, తల్లి కన్నీళ్లు కూడా శ్రీనివాసరావు హృదయాన్ని కరిగించలేకపోయాయి.

* * *

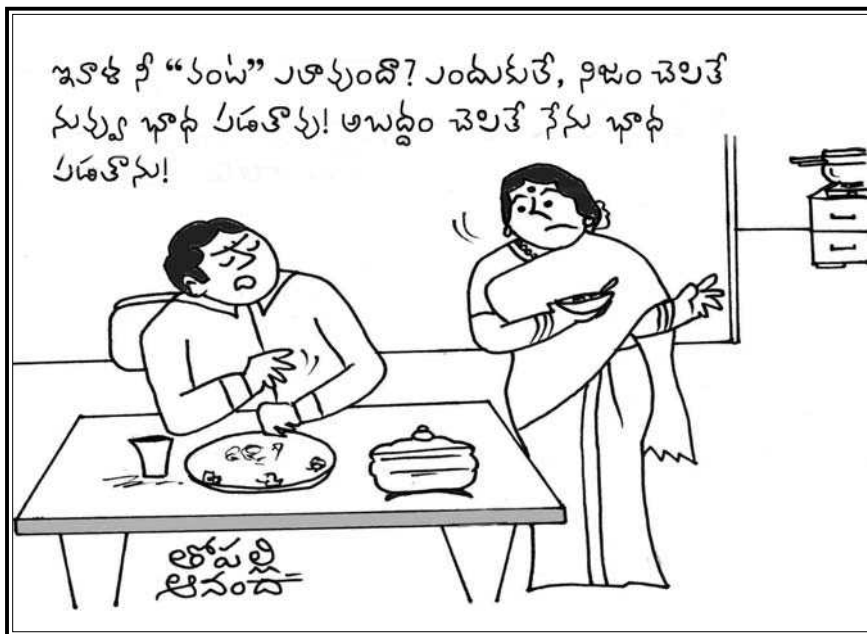
"ఏమిటండీ ఆలోచిస్తున్నారా?"

- ఉబికివస్తున్న కన్నీటిని ఆపుకుంటూ కళ్లు మూసుకున్న భర్తని చూస్తూ అంది మంజుల.

"ఆలోచించట్లేదు మంజులా... తేడా గమనిస్తున్నాను..." అన్నాడు శ్రీనివాసరావు.

"దేని గురించండీ?"

"సెంటిమెంట్ గురించి..!"

అర్థంకానట్లు చూసింది మంజుల.

కళ్లు మూసుకునే బదులిచ్చాడు శ్రీనివాసరావు-
“మంజులా! పాతికేళ్ల క్రితం నేను మా అమ్మానాన్నల
దగ్గర్నుంచి వచ్చేటప్పుడు వాళ్లకి కలిగిన బాధకీ,
ఇప్పుడు ప్రణయ్ వెళ్లిపోతుంటే మనకు కలుగుతున్న
బాధకీ తేడా ఏమీ లేదు. మంచి జీవితం,
సుఖవంతమైన జీవితం గడవడానికి డబ్బు
సంపాదనాక్కట్లే మార్గమనుకున్న నాకు- నన్ను
కన్నవాళ్ల ప్రేమ, కన్నీళ్లు, కడుపుకోత అన్నీ
సెంటిమెంటల్గా, ఫూలిష్గా అన్పించాయప్పుడు!
ఇప్పుడు మన ప్రణయ్ కి కూడా అలాగే అన్పిస్తోంది.
ఎందులోనూ ఏమీ తేడా లేదు...”

“నాకు అర్థంకాని విషయమేంటంటే... మనల్ని
వదిలి వెళ్లిపోతున్నందుకు వాడిక్కొంచెం కూడా బాధ
లేదేమిటండీ?” అమాయకంగా అడిగింది మంజుల.

“ఎందుకుంటుంది మంజులా? వాడిలో ఉన్నది
కూడా నాలోని ‘వలసజీవి’ రక్తమే కదా?”

“వలసజీవి రక్తమా?” అర్థంకానట్లు అంది
మంజుల.

“ఔను! మా అమ్మానాన్న కంటే గొప్పగా
బ్రతకాలని నేనీ సిటీకి వలస వచ్చాను. మనకంటే
గొప్పగా బ్రతకాలని మన బిడ్డ మరో దేశానికి వలస
పోతున్నాడు. నిజానికి మనం బాధపడకూడదు
మంజులా! మన బిడ్డ మన సుంచీ, మన దేశం
సుంచీ దూరంగా వెళ్లిపోయినా చాలా గొప్పగా
బ్రతుకుతున్నాడని మనం గర్వపడాలి...” జీరబోయిన
స్వరంతో అన్నాడు శ్రీనివాసరావు.

“ఏమిటండీ మీరనేది?” అయోమయంగా
అడిగింది మంజుల.

దుఃఖంతో గొంతు పూడుకుపోతుండగా చెప్పాడు
శ్రీనివాసరావు -

“నిజం మంజులా! ఈనాడు మన బిడ్డ
మనల్నిదిలి వెళ్లిపోతున్నాడంటే దానికి పూర్తిగా
బాధ్యులం మనమే! ‘గొప్పగా బ్రతకడం’ అంటే...
సామాజిక స్థాయి పెంచుకోవడమేననీ, ‘సుఖంగా
జీవించడం’ అంటే... మన వెనుకటి తరం కంటే
మనం ఒక మెట్టు పైస్థాయిలో బ్రతకడమేననీ
బలంగా నమ్ముతూ, అది సాధించడానికి ‘డబ్బు
సంపాదనాక్కట్లే’ మార్గమనీ, అదే జీవిత
ధ్యేయమన్నట్లుగా వాడిలో ‘డాలర్ డ్రీమ్స్’
పెంచిపోషించిన మన పెంపకానిదే తప్పు!”

“మనదా?” అంటూ ఆశ్చర్యపోయింది.

“ఔను మంజులా! ఈనాటి యువతలో దేశభక్తి,
దేశం పట్ల అభిమానం లేదని అందరూ గగ్గోలు
పెడతారే... కానీ, దానిక్కారణం ఎవరు? మనం
కాదా? మనలాంటి తల్లిదండ్రులు కాదా? విదేశాలకి
వెళ్లడమే గొప్ప అనీ, అక్కడ ఉన్న తమ కొడుకులూ,
కూతుళ్లూ, బంధువుల గురించి గొప్పగా
చెప్పుకుంటూ విదేశాల్లో సెటిలవ్వడమే జీవిత

“నిజం మంజులా! ఈనాడు మన బిడ్డ మనల్నిదిలి
వెళ్లిపోతున్నాడంటే దానికి పూర్తిగా బాధ్యులం
మనమే! ‘గొప్పగా బ్రతకడం’ అంటే... సామాజిక
స్థాయి పెంచుకోవడమేననీ, ‘సుఖంగా జీవించడం’
అంటే... మన వెనుకటి తరం కంటే మనం ఒక మెట్టు
పైస్థాయిలో బ్రతకడమేననీ బలంగా నమ్ముతూ, అది
సాధించడానికి ‘డబ్బు సంపాదనాక్కట్లే’ మార్గమనీ,
అదే జీవిత ధ్యేయమన్నట్లుగా వాడిలో ‘డాలర్ డ్రీమ్స్’
పెంచిపోషించిన మన పెంపకానిదే తప్పు!”

ధ్యేయంగా యువతలో బీజాలు నాటే మనలాంటి
తల్లిదండ్రులు కాదా? ‘డాలర్ మోజు’ తలకెక్కిన ఈ
తరానికి కనీ, పెంచిన వాళ్లే కనిపించటం లేదు.
అలాంటిది జన్మనిచ్చిన మాతృభూమి గురించి
ఆలోచించే తీరిక ఎవరికుంది? ఎందుకుంటుంది?
మనలాంటి తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లల్లో మనషుల
పల్ల ప్రేమానుబంధాలు, అప్యాయతానురాగాలు

పెంచడం మానేసి కేవలం డబ్బు పట్ల ‘యావ’
మాత్రమే పెంచితే... దాని పరిణామం ఇలాగే
ఉంటుంది. తప్పదు... దీన్ని మనం
అంగీకరించాల్సిందే! మనలాంటి తల్లిదండ్రులు
ఇలాంటి బాధ అనుభవించి తీరాల్సిందే!”

...దుఃఖం గుండెల్లోంచి తన్నుకొస్తూంటే...
ఆపైన మాట పెగల్లేదు శ్రీనివాసరావుకి. ★

FORM IV

(See Rule 8)

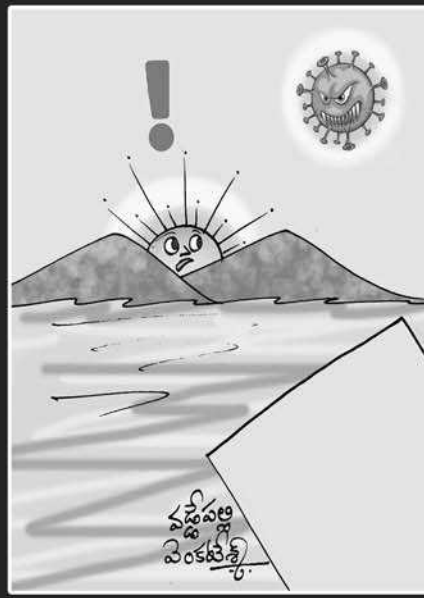
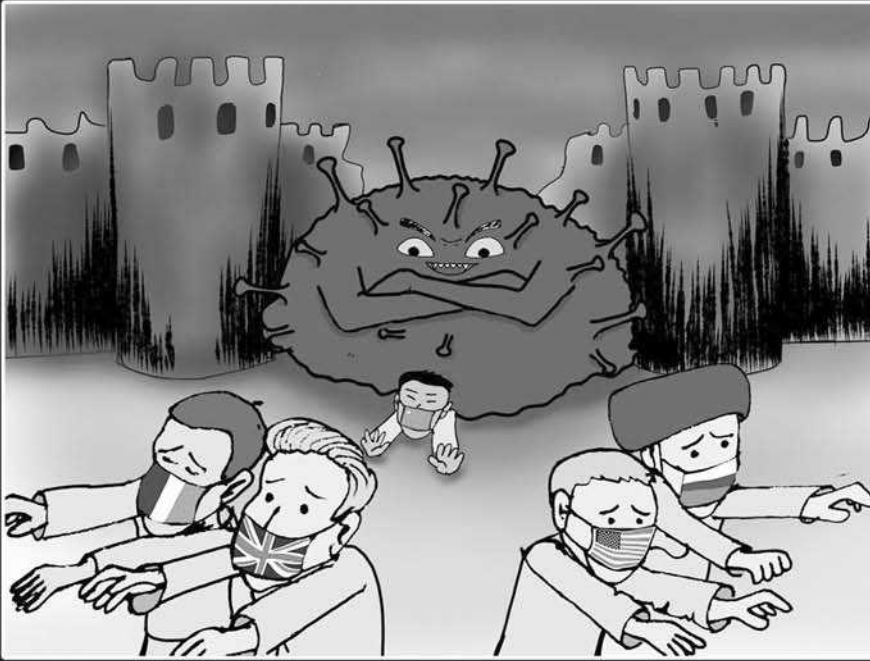
The Registration of Newspapers (Central) Rules, 1956.

Place of Publication	:	HYDERABAD
Periodicity of Publication	:	WEEKLY
Printer's Name	:	Nagol Sreenivas Reddy
Nationality	:	INDIAN
Address	:	10-3-304/13, C/o Ashwini Poly Clinic, Humayun Nagar, Hyderabad-500 028. Telangana.
Publisher's Name	:	Nagol Sreenivas Reddy
Nationality	:	INDIAN
Address	:	10-3-304/13, C/o Ashwini Poly Clinic, Humayun Nagar, Hyderabad-500 028. Telangana.
Editor's Name	:	Dr. Goparaju Narayana Rao
Nationality	:	INDIAN
Address	:	Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli Kachiguda, HYDERABAD - 500 027
Names and Address of individuals who own the news paper and partners or Shareholders holding more than one percent of the total capital	:	JAGRITI PRAKASHAN TRUST(Regd.) Jagriti Bhavan, 3-4-228/4/1, Lingampalli Kachiguda, HYDERABAD - 500 027

1. I Nagol Sreenivas Reddy hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

1-3-2020
HYDERABAD

Sd/-
Publisher

బ్రష్ కింద బ్రహ్మాండం

కూడబలుక్కుని..

బ్రేకింగ్ న్యూస్:
మామిడిపళ్లంట్
మోదికి ద్వేషం.

భలే ఉంది కదా!
తర్వాత ప్రశ్న ఏమిటి?

నేను సిగరెట్లని ప్రేమించనంతగా
మా ఆవిడని ప్రేమించలేకపోతున్నాను...

వా అల్లా!
రా ప్రియమిత్రుడా..!

ఈ మధ్య భారత జాతీయ కాంగ్రెస్, పాకిస్తాన్ రెండుతలల శిశువుల్లా కనిపిస్తున్నాయి. ఆంగ్లంలో కంజాస్ శిశువులు అంటారు. కానీ వీళ్లు రెండు దేశాల్లో వాళ్లు. నోళ్లు రెండే కావచ్చు. కానీ గుండె ఒకటే కదా! అందుకే ఒకేలా నర్సిస్తున్నాయి వీరి నాలుకలు. కూడబలుక్కుని కూస్తారేమో! ఈశాన్య ఢిల్లీలో హింసకి 27 మంది చనిపోతే సోనియా గాంధీ ఆలస్యం చేయకుండా విలేకరుల సమావేశం పెట్టి అమిత్ షా రాజీనామా చేయాలని ప్రకటించారు. అనగా, రాజీనామా చేయవలసిందంటూ ఓ కాగితం తెచ్చుకుని చదివారు. ఇక్కడ సోనియా, అక్కడ ఇమ్రాన్ కొంచెం తేడాతో ఆ ఘటనని ఖండించారు.

సోనియామ్మ ఖండనలోని నైశిత్యం, వైశిష్ట్యం చూడండి! ఆ పూదరు వైశాల్యానికి జనం డంగైపోవాలంతే. పోలీసుల వైఫల్యం అంటారు. అమిత్ షా నిర్లక్ష్యం అంటారు. ఆయన రాజీనామా చేసి తీరాలన్నారు. నిఘా లోపమంటారు. కేంద్రం చోద్యం చూసిందంటారు. ఢిల్లీ అసెంబ్లీ ఎన్నికల వేళ చేసిన రెచ్చగొట్టే ఉపన్యాసాలే ఈ హింసకు కారణమంటారు. ఇంకో పది కూడా అన్నారు. అంతేతప్ప, బాధితుల గురించి పల్లెత్తు మాటైనా ఆ మహాత్మల్ని నోటి నుంచి ఊడివడదు. మైనారిటీలకి ఈ భూగోళం ఎక్కడ అన్యాయం జరిగినా పాకిస్తాన్ స్పందిస్తుందట. బహుశా పాకిస్తాన్ ఇందుకు మినహాయింపు కావచ్చు. అనగా వారి సొంత గడ్డ. ఎందుకంటే నెల రోజులు కూడా కాలేదు, పెళ్లి మంటపం నుంచే ఒక హిందూ యువతని ముస్లిం దుండగుడు ఒకడు ఎత్తుకెళ్లి మతం మార్చి, పెళ్లి చేసేసుకున్నాడు. ఇది పాకిస్తాన్లో హిందూ మైనారిటీల దుస్థితి. దీనికి భారత్ నిరసన తెలిపింది. అయినా దున్నుపోతు మీద వర్షం కురిసినట్టే. శుద్ధ దండగ అని తెలిసినా, సోనియాజీ! 1984 నాటి సిక్కుల ఊచకోత గుర్తు లేదా అంటూ బీజేపీ వాళ్లు గొంతు చించుకున్నారు. ఇప్పటి మృతులు 27 మంది. ఆనాడు మూడు వేలమంది, గుర్తు లేదా అని అరిచి గీపెట్టినా ఆమె తలకెక్కదు. నాడు ఎవరూ రాజీనామా చేయలేదు. సరికదా! సాక్షాత్తు ఢిల్లీ దగ్గమెపోతుంటే సోనియాజీ పతిదేవుడు, అనగా రాజేవుడు ఒక దైవవాక్యం పలికారు. మహావ్యక్త కూలితే ఆ మాత్రం ప్రకంపనలు ఉంటాయి కదా! అని. సిక్కుల ఊచకోత పాపం ఆ పార్టీని ఇప్పటికీ వెంటాడుతూనే ఉంది. ఇవన్నీ సౌకర్యంగా మరచిపోయిన సోనియాజీ తాజా హింస పట్ల తల్లిడిల్లిపోతున్నారు పాపం. అదేమిటో కేసులు కూడా హిందువులంటే ఇష్టపడతాయి. షాహిద్బాగ్ శిబిరంలో ఈశాన్య భారతాన్ని ప్రధాన భారతం నుంచి విడగొట్టేద్దాం అంటూ షర్మిష్ట ఇమామ్ అనే అమాయక ముస్లిం సోదరుడు బాహుంగా ప్రకటించినా కేసు కట్టరు. వారిన్ పరాన్ అనే రూక్ష వీక్షణ ముస్లిం హక్కుల పరిరక్షకుడు, మజ్లిస్ కొత్తదేవుడు మీ వంద కోట్ల (హిందువులు) మందికి సమాధానం చెప్పడానికి మేం 15 కోట్ల (ముస్లింలు) సరిపోతాం, సందేహం అంటూ గాంధీంచినా కేసు కుదరదు.

అయినా మీకు ఓటేయ్యం అని ముస్లింలంతా ముక్తకంఠంతో నినదిస్తున్నా కాంగ్రెస్ ఏ మాత్రం సిగ్గు పడకుండా పాక్ మీద ప్రేమను వర్షిస్తూనే ఉంది. అంటే పరోక్షంగా భారత ముస్లింల మీద ఆపేక్షను కష్టపడి ఆవిష్కరించు కుంటోంది. ఢిల్లీలో హింస గురించి ఆ పార్టీ విమర్శించవచ్చు. కానీ సదరు ఖండన ప్రకటన పాకిస్తాన్ డిక్టేట్ చేసినట్లు ఉంటే ఎబ్బెట్టుగా ఉండదా! ★

భరోసా కల్ప సేద్యానికి భ

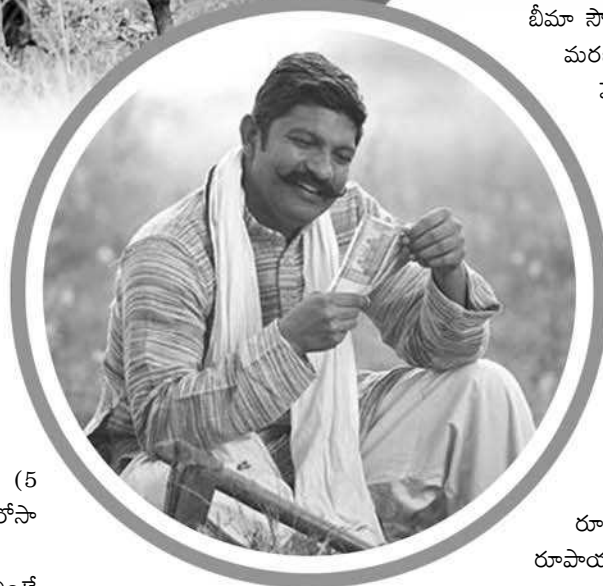
రైతులందరి సంక్షేమం అంటే వ్యవసాయం, తదితర వ్యాపకాల ద్వారా వచ్చే ఆదాయం రెట్టింపు అయ్యేలా చేయటం ద్వారానే సాధ్యం. ఈ లక్ష్యాన్ని సాధించేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం పలు కార్యక్రమాలు, పథకాల ద్వారా చర్యలు తీసుకుంటున్నది.

✽ ప్రతి వ్యవసాయ కుటుంబానికి (5 ఎకరాలలోపు) రూ.6000 పెట్టుబడి రైతుకు భరోసా కల్పిస్తున్నది.

✽ ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల పంట దెబ్బతింటే ఫసల్ బీమా పథకం ద్వారా రైతులకు భరోసా కల్పించటం పంట నష్టాల నుండి గట్టెక్కించడం (ఈ పథకంలో చేరడాన్ని ఇటీవల స్వచ్ఛందం చేశారు).

✽ గ్రామీణ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం ద్వారా వ్యవసాయం ముమ్మరంగా సాగే దినాల్లో కూలీలను పొలం పనులకు కేటాయించే విధానం ఉంది. దీనితో రైతులు ఎదుర్కొంటున్న కూలీల కొరత పాక్షికంగా అయినా తగ్గుతుంది. పరోక్షంగా రైతాంగ సంక్షేమానికి తోడ్పడుతుంది.

✽ గ్రామీణ యువతకు, వ్యవసాయదారులకు పనిలో నైపుణ్యం పెంచే విధంగా శిక్షణ ఇచ్చి

నాణ్యమైన అధికోత్పత్తులను సాధించటం ద్వారా ఆదాయం పెంపునకు మార్గం చూపుతున్నారు. ఇందులో భాగంగా వ్యవసాయంతో పాటు సంబంధిత అంశాలలో నైపుణ్యం, నాణ్యత పెంచి ఉత్పాదకతను, ఉత్పత్తిని ఆదాయాన్ని పెంపొందించే కృషి జరుగుతున్నది.

✽ ప్రధానమంత్రి సురక్ష బీమా యోజన పథకం కూడా రైతాంగం సంక్షేమం కోసం ఉద్దేశించినదే. వ్యవసాయదారులు, గ్రామీణులు, ఇతరులకు సంవత్సరానికి 12 రూపాయల ప్రీమియంతో ప్రమాద బీమా చేయిస్తారు. ఇందుకు 18 నుంచి 70 సంవత్సరాల వయసున్న వారు అర్హులు. లబ్ధిదారులకు సేవింగ్స్ బ్యాంకు ఖాతా తప్పనిసరి. ప్రమాదవశాత్తు వ్యక్తి మరణించినా, పూర్తిగా వికలాంగుడైనా సంబంధిత కుటుంబీకులకు 2 లక్షల బీమా సౌకర్యం వర్తిస్తుంది. వికలాంగులకు లక్షల రూపాయలు బీమా సౌకర్యం కూడా కల్పించారు.

✽ ప్రధానమంత్రి జీవన జ్యోతి బీమా యోజన మరొక పథకం. ఈ పథకం వ్యక్తి జీవితానికి భరోసా కల్పిస్తుంది. ఈ పథకానికి 18 నుండి 50

సంవత్సరాల వయసులవారు అర్హులు. సంవత్సరానికి రూ.330 ప్రీమియంతో 2 లక్షల రూపాయల జీవిత బీమా సౌకర్యం అందుబాటులోకి వస్తుంది. వ్యక్తి మరణిస్తే సంబంధీకులకు 2 లక్షల బీమా మొత్తం అందజేస్తారు. ఇందులో కూడా వ్యక్తికి బ్యాంకు ఖాతా తప్పనిసరి.

✽ యువ రైతులందరికి పెన్షన్ పథకాన్ని ప్రవేశ పెట్టటం వల్ల వారి జీవితానికి భరోసా ఏర్పడింది.

✽ ప్రధానమంత్రి ఆవాస్ యోజన కూడా రైతుకు నీడనిచ్చేదే. సొంత ఇళ్లులేని బలహీనవర్గాల వ్యక్తులకు 2022 నాటికి, సొంత ఇంటి నిర్మాణం కోసం ఈ పథకం ప్రకారం రుణ సౌకర్యం కల్పిస్తారు. మైదానప్రాంతాల్లో లక్షా ఇరవై వేలు రూపాయలు, కొండప్రాంతాల్లో లక్షల 3వేల రూపాయల వరకు ఆర్థిక సాయం అందుతుంది.

ఇందులో కేంద్రం, రాష్ట్రం 75:25 నిష్పత్తిలో ఆర్థికసాయం అందిస్తాయి.

ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు సంస్థల్లో పనిచేస్తూ నెలకు రూ. 50 వేలు జీతం తీసుకుంటున్న వారికి కూడా తక్కువ వడ్డీతో ఇల్లు కట్టుకోవడానికి బ్యాంకు ద్వారా ఆర్థిక సహాయం అందజేయడమే ఈ పథకం ఉద్దేశం. ఆరు లక్షల వరకు రుణాలకు 6.5 శాతం వడ్డీ ఉంటుంది.

✽ సుకన్య సమ్మిద్ధి యోజన కూడా ఈ వర్గానికి సంబంధించిన వారిదే. వివక్షకు గురైన బాలికల ఉన్నతీకి ఇది తోడ్పడుతుంది. 10 సంవత్సరాల లోపు ఉన్న బాలికలందరకు ఈ పథకం వర్తిస్తుంది. మొదటిగా వెయ్యి రూపాయలతో బ్యాంకు ఖాతా తెరచి, ఏటా 1000 నుండి 1.5 లక్షల వరకు జమ చేయవచ్చు. బాలికకు 21 సంవత్సరాలు వచ్చే వరకు ఖాతా చలామణిలో ఉంటుంది. చదువు కోసం 18 సంవత్సరాల వయసు వచ్చిన తర్వాత 50 శాతం సొమ్మును తీసుకోవచ్చు కూడా. ఈ ఖాతాపై వడ్డీకి పన్ను విధించరు.

✽ అబల్ పెన్షన్ యోజన పథకం మరొకటి. 60 సంవత్సరాలు నిండిన తర్వాత ఏటా వెయ్యి,

ప్రా.పి.రాఘవరెడ్డి
9989625230

నతోనే విప్యత్తు

రెండువేలు, మూడు వేలు, నాలుగు వేలు, ఐదు వేల వరకు పింఛన్ పొందాలంటే తదనుగుణంగా ప్రీమియం చెల్లించాలి. ప్రీమియంలో 50 శాతం ప్రభుత్వం భరిస్తుంది. ఇందుకు 18 నుండి 40 సంవత్సరాల వయస్సు గల వారు అర్హులు.

✽ రైతులందరికీ ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ ద్వారా సరులకును, చిరుధాన్యాలతో సహా సరళమైన ధరలకు అందజేయటం వల్ల వారు ఆరోగ్యవంతమైన జీవనాన్ని గడిపేందుకు దోహదం చేస్తుంది.

రైతులందరకు భూమి మీద సంపూర్ణ హక్కులు కల్పిస్తూ (ఆంధ్రప్రదేశ్ లో భూయోజమాన్య హక్కులు కల్పించిన చట్టం తరహాలో), భూమి

ప్రకటించిన పంటల కనీస మద్దతు ధరలో రూ.క్వింటాలుకు ... పెరుగుదల పంటల వార్షిక సంవత్సరాలు

ఖరీఫ్ పంటలు	2013-14	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
వరి-సాధారణం	1310	1360	1410	1470	1550	1750	1815
-గ్రేడ్ 'ఎ'	1345	1400	1450	1510	1590	1770	1835
జొన్న-హైబ్రిడ్	1500	1530	1570	1625	1700	2430	2550
-మాల్టండి	1520	1550	1590	1650	1725	2450	2570
సజ్జ	1250	1250	1275	1330	1425	1950	2000
మొక్కజొన్న	1310	1310	1325	1365	1425	1700	1760
రాగి	1500	1550	1650	1725	1900	2897	3150
కంది	4300	4350	4625	5050	5450	5675	5800
పెసర	4500	4600	4850	5225	5575	6975	7050
మినుము	4300	4350	4625	5000	5400	5600	5700
వేరుశనగ	4000	4000	4030	4220	4450	4890	5090
ప్రాద్దుత్తిరుగుడుగింజ	3700	3750	3800	3950	4100	5388	5650
సోయచిక్కుడు నలుపు	2560	2500	-	-	-	-	-
పసుపురంగు	2560	2560	2600	2775	3050	3399	3710
నువ్వులు	4500	4600	4700	5000	5300	6249	6485
పిచ్చినువ్వులు	3500	3600	3650	3825	4050	5877	5490
ప్రత్తి-మధ్యస్థపొడుపు	3700	3750	3800	3860	4020	5150	5255
-పొడవు గింజ	4000	4050	3950	4160	4320	5450	5550
రబీ పంటలు							
గోధుమ	1400	1450	1525	1625	1735	1840	-
బార్లీ	1100	1150	1225	1325	1410	1440	-
శనగ	3100	3175	3500	4000	4250+150బోనస్	4400Bతో	-
మసూర్	2950	3075	3400	3950	4150+100	4475	4250కలిపి
అవాలు	3050	3100	3350	3700	3900+100	4200	4000
కుసుమలు	3000	3050	3300	3700	4000+100	4945	4100
తేరియ	3020	3020	3290	-	3800+100	-	3900

మార్కెట్ ఆధారిత విలువలను కల్పించవలసిన అవశ్యకత ఉంది. తద్వారా రైతులకు బ్యాంకులు, ప్రభుత్వం నుంచి గుర్తింపు ఉంటుంది.

అదే స్ఫూర్తితో వ్యవసాయదారులకు, గ్రామీణ ప్రజలకు దగ్గరలోని పట్టణ ప్రాంతాల్లో భోజన వసతి, సమాచారం ఇచ్చే సౌకర్యం ఉన్న నివాసం ఏర్పాటు చేస్తే పనులపై గ్రామీణులు వచ్చినప్పుడు వారు సగౌరవంగా ఉండేందుకు, పనులు పూర్తి చేసుకుని తిరిగి వెళ్లేందుకు అవకాశం ఉంటుంది. ఈ వెనలుబాటు వల్ల రైతులకు మరింత ఆత్మగౌరవం, భరోసా దక్కుతాయి.

రైతులందరకు పటిష్టమైన, ఉపయుక్తమైన పథకాలను సమగ్రంగా అమలు చేయుటవల్ల వ్యవసాయ దిగుబడులు రెట్టింపు కావడంతో పాటు వారికి ఆర్థిక వెనుకబాటు, ఆత్మస్థైర్యం కలుగుతాయి. రైతులను సగౌరవంగా చూసుకుని సేద్యం మనుగడకు, దేశ సౌభాగ్యానికి దోహదపడే విధంగా ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో వ్యవహరిస్తుందని ఆశించాలి.

- వ్యాసకర్త : వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం
మాజీ ఉపకులపతి

భావాలెలా ఉన్నా భారతీయుల జీవన
మూలాలు ఒకటిగానే ఉన్నాయి. సాహితీ
రంగంలో రచయితల సిద్ధాంతాలు ఎవరికి
వారే యమునా తీరే అన్నట్లు ఉన్నా అందరూ
దేశహితం కోసమే రచనలు చేస్తున్నా
మంటున్నారు. అభ్యుదయ వాదులైనా,
జాతీయవాదులైనా మన రచయితలు
ప్రజాభ్యుదయం పైనే వెలుగులు పరుస్తు
న్నారు. అభ్యుదయవాదం, జాతీయవాదం
రైలు పట్టాల వలె సమాంతరంగా సాగినా
కలసే వేరవుతున్నాయి.

‘ఏ’ ఉద్యమమైనా హఠాత్తుగా ప్రారంభం కాదు.
దానికి ఒక క్రమపరిణామం ఉంటుంది. ప్రతి
ఉద్యమానికి సంబంధించిన అనేక లక్షణాలు
విడివిడిగా అంతకు పూర్వ దశలోనే ప్రారంభమవు
తాయి. అవి ఏకాభిముఖులై ఉద్యమరూపం
పొందుతున్న తొలిదశలో రచయితలు తాము
ప్రత్యేకమైన విధానానికి సంబంధించిన వారుగా
చెప్పుకుంటారు. ప్రత్యేకంగా పేరు పెట్టుకుంటారు.
అంతకు ముందున్న సాహిత్య లక్షణాల కంటే
భిన్నమైన తన సాహిత్య లక్షణాలను ప్రకటిస్తారు.
దానితోపాటు కొత్త కొత్త సాహిత్య ప్రయోజనాలను
నిర్దేశిస్తారు. క్రమంగా ఆ లక్షణాలు ప్రత్యేక కాలానికి
సంబంధించిన సాహిత్యంలో ప్రధాన లక్షణాలుగా
స్థిరపడ్డాయి. (కె.కె. రంగనాథాచార్యులు - పు. 641
సాహితీ సుధ)

“మార్క్సిజం పునాదిగా సమాజాన్ని చైతన్య
పరచడానికి, మార్కుడానికి కళలు, సాహిత్యాన్ని
ఉపయోగించుకోవడం ఈ దశలో ప్రధానంగా
గోచరిస్తుంది. (అభ్యుదయ సాహిత్యం - డా॥ కొల్లు
వెంకటేశ్వర్రావు)

‘జాతీయత అంటే ఈ దేశం నాది, మీ జాతి
నాది అన్న భావన’ అన్నారు ప్రముఖ జాతీయవాద
రచయిత కప్పగంతుల మల్లికార్జునరావు. (పు. 45
తెలుగు కథా సమాలోచనం).

“ఏ కవి, రచయితయైనా దేశభక్తి కలిగి
ఉంటాడో, ఏ కవిలో నిర్భీతి, నిరంకుశత్వం
ఉంటుందో, ఏ రచయిత సమాజ శ్రేయస్సును

ఐతా చంద్రయ్య
ప్రముఖ కవి, కథకుడు

ఏ కలానిదైనా

ఆకాంక్షిస్తూనే దాని లోపాలను తండ్రివలె విమర్శి
స్తాడో అలాంటి కవులను, రచయితలనూ బలపరిచే
పత్రికలూ, కవులూ సమాజ శ్రేయాభిలాషులు, వారినే
సమాజం ఆదరించాలి. (చివుకుల పురుషోత్తం -
పు. 44 - తెలుగు జాతీయ సమాలోచనం).

గురజాడ అప్పారావు అభ్యుదయవాద రచయిత.
‘దేశమును ప్రేమించుమన్నా! మంచి యన్నది
పెంచుమన్నా! వర్గ భేదములెల్లకల్లై/ మతములన్నియు
మాసిపోవును. మంచి చెడ్డలు మనుజులందున /
ఎంచి చూడ రెండెకులములు’ అన్నారాయన. ఇది
అందరికీ అనునరణీయం, ఆచరణీయం.
జాతీయవాది వాకాటి పాండురంగరావు గారి కథ
“శివాన్విత”లో వసుధ, ‘కన్యాశుల్కం’లో (గురజాడ)
బుచ్చమ్మ పాత్రల సృష్టి లక్ష్యం విధవా వివాహమనే
సంస్కరణ.

‘తన దేశాన్ని ప్రజనీ తనకొక సంప్రదాయమనేది
ఉంటే దాన్ని వదులు కోకుండానే శ్రీశ్రీ లోక కుటుంబి
కాగలిగాడు. తాను నిరీశ్వరవాది కాకున్నా మతానికి
గల పరమార్థం యావత్తూ వ్యక్తి నైతిక సమగ్రతతో
నిలిచిపోక సామాజిక, సామూహిక సద్వర్తనను
సాధించగలగడమేనని వ్యక్తివాదుల విషవలయం
నుండి వేరు పడ్డాడు’ అన్నారు ప్రముఖ విమర్శకుడు
కేవీ రమణారెడ్డి (లోకకులాయంలో, శ్రీశ్రీ
సాహిత్యం-3)

“అభ్యుదయోద్యమం అంతకు ముందు వచ్చిన
అన్నిరకాల ధోరణులలోని అభ్యుదయకరమైన
అంశాలను గురించి ప్రచారం చేసింది. జాతీయోద్య
మంలో భాగంగా పోరాడింది” (తెలుగు సాహిత్యం-
చారిత్రక భూమిక). తన, ఆరుద్ర కవిత్వ ప్రయోజనం
గురించి శ్రీశ్రీ అన్నాడు- ‘చూశావా ఆరుద్రా! ఒక
తమాషా/ సంప్రదాయం నిలిచే ఉంటుంది హమేషా/
మూఢాచారాలు మారుతుంటాయి నిజం/ కాని
సంప్రదాయం తాతముత్తాతల నాటి ధనం/జాతికి
జీవనాళిక, జానపద గీతక’, శ్రీశ్రీ సంప్రదాయాన్ని
గౌరవించాడు. సంప్రదాయం జాతీయవాదంలో
ప్రముఖాంశం. ఇక, మూఢాచారాలను అన్ని
వాదాలవారూ ఖండించారు.

శ్రీశ్రీకి జగన్మోహన్ రథచక్రాలపై సదాభిప్రాయ
ముంది. అలాగే ‘పాదవోయి భారతీయుడా/
ఆడిపాదవోయి ప్రగతిగీతికా! నేడు స్వాతంత్ర్య దినం
/ వీరుల త్యాగఫలం’ అంటూ సినిమా కోసం పాట
రాశాడు. ‘భవభూతి శ్లోకాలు నా మ హోద్రేకాలు’

అన్నాడు. అందుకే ఆయన మీద కాళిదాసు,
జయదేవ, శంకరాచార్యుల ప్రభావముందని కొందరు
అభిప్రాయపడ్డారు. శ్రీశ్రీకి తన మహాప్రస్థానం
ప్రాణాధికమైంది. అదే తన కవితా ప్రస్థానంలో
చెప్పాడు. (ఆత్మకథ - అనంతం - పు. 186)

‘నేను సైతం ప్రపంచాబ్జువు / తెల్లరేకై పల్లవిస్తాను
నేను సైతం విశ్వవీణకు / తంత్రినై మూర్ఖునలు
పోతాను / నేను సైతం భువన భవనపు / బావుటానై
పైకి లేస్తాను’ కవితాంశం జాతీయతకు అలంబనమైన
‘విశ్వశ్రేయః కావ్యమ్’కు అద్దం పడుతుంది. నేను
అన్నది వ్యక్తి కాదు, ఒక శక్తి. ఉపనిషత్తులోని అహం,
ఆత్మశక్తి. ఈ త్యాగం మానవజాతిని అభిమానించే
తత్వం.

‘అస్తికల్పిత స్వయం నిత్యామహం ప్రత్యయ
లంపనః / అవస్థాత్రయ సాక్షిపన్ పంచకోశ విలక్షణః’
(అవస్థాన త్రయములకు సాక్షిగా నేను అనే పదంతో
ప్రకటితమౌతూ ఒకడు పంచకోశమాలకు భిన్నంగా
నిత్యం ఈ శరీరంలో ఉంటున్నాడు) అన్న శంకరా
చార్య అభిమతాన్ని బలపరుస్తుంది.

‘మరో ప్రపంచం, మరో ప్రపంచం / మరో
ప్రపంచం పిలిచింది / వదండి ముందుకు,
వదండితొనుకు / పోదాం, పోదం పైపైకి.

అందులోనే ‘హరో హరా హర’ అన్నాడు. మరో
ప్రపంచమంటే అన్ని వాదాలు బలపరిచిన
ప్రజాస్వామ్యవాదమే. శ్రీశ్రీకి సంస్కృతంలో
పాండిత్యముంది. అందుకే ఆయన ‘భవభూతి
శ్లోకాలు నా మహోద్రేకాలు’ అన్నాడు. ఆయన మీద
భవభూతి ప్రభావముంది. అలంకారకులలో
మమ్మటభట్టు అంటే శ్రీశ్రీకి ఆరాధ్యభావం.
మమ్మటుని మమ్మటాచార్యుడనే గౌరవంగా అన్నాడు.
మమ్మటుడు పేర్కొన్న కావ్య ప్రయోజనాలలో ‘శివేతి
రక్షతి’ (సామాజిక స్పృహ) తనకిష్టమైందన్నాడు.

తన కవితా ధ్వనుంచి అభ్యుదయమనే గజ్జెల
సవ్వడిలా వినిపించిన గజ్జెల మల్లారెడ్డి వయసు
మట్టిన తర్వాత పశ్చాత్తాపం ప్రకటించాడు.

‘పీడంపబడేవాళ్లు, పీడించేవాళ్లు ఉన్న ఈ వర్గ
సమాజం ఉండాలని ఎవరూ కోరరు. రానున్న
విధానంలో సాధారణ మానవుడే మకుటధారి.
పురోగమిస్తున్న లోకాన్ని ప్రతిఘటించేవారు ఎప్పుడూ
అభ్యుదయ రచయితలే’ అంటూ దేవులపల్లి కృష్ణశాస్త్రి
సమన్వయపరిచారు. (పు. 42 సాహితీ సుధ)

స్త్రీ సమస్యలు అభ్యుదయ వాదంలో ప్రాముఖ్యం

ఈ నేల కలే!

ఇచ్చినట్లుగానే జాతీయత భారత్ కి యహనారీ హై, నారీ సహీ చింగోహై' అంటూ స్త్రీల సమస్యలకు ప్రాధాన్యమిచ్చింది. అందుకే 'యత్ర నారీ పుజ్యంతే తత్రరమంతి దేవతా' అన్నారు.

1974లో అభ్యుదయ రచయితల సంఘం 6వ సభలు చానో అధ్యక్షతన జరిగాయి. చానో అభ్యుదయ వాది. ఆ సభలను దృష్టిలో పెట్టుకొని 'ఈ సభలు మారువేషం వేసుకున్న నవ్య సాహిత్య మతవాదులూ, సనాతనులూ, ఛాందసులూ, కరుడుగట్టిన అభివృద్ధి నిరోధకులు.. ఒకటేమిటి? అందరూ ఆ అభ్యుదయ వేదిక మీది కొచ్చార'న్నారు. (పు. 645 సాహితీ సుధ)

ఒకటి నత్యం. ఒక కవో, విమర్శకుడో సంప్రదాయ రీతులను పెళ్లగించలేరు. తాను అభ్యుదయవాదిని కానంటూనే అభ్యుదయంలో లీనమైన పరాభి (తిక్తవరపు పట్టాభిరామిరెడ్డి) 'నా వచన పద్యాలనే దుడ్డుకర్రతో/పద్యాల నడుము విరగదంతాను/విన్నయసూరి బాలవ్యాకరణాన్ని/చాల దండిస్తాను..' అని శపథం చేశాడు. కాని పద్యం నేటికీ నిలిచే ఉంది. సి. నారాయణ రెడ్డి 'నవ్వని పువ్వు', శ్రీశ్రీ 'సిరిసిరి మువ్వ' పద్య కావ్యాలను జాతీయత ఛాయలతోనే రాశారు.

ప్రముఖకవి శ్రీరంగం నారాయణబాబు రాసిన, 'రుధిర్ జ్యోతిర్ జ్వలనా, లలనా ప్రియుండ/ విప్లవ ఋషిని, విద్రోహ కవని/ అహ విరంగం నా హృదయ రంగ పగిలిన/ ఖలేజాలే నా పాటలు జలే జాలు.. కవితలో విప్లవ ఋషిని' అన్నాడు. ఋషులు జాతీయతా ప్రియులు.

దాశరథి కృష్ణమాచార్యులు అభ్యుదయ కవి. పునర్నవం, తిమిరంతో సమరం లాంటి కావ్యాలు రాశాడు. నిజాం దుర్మార్గాల నెదిరించి కారాగార శిక్ష అనుభవించాడు.

'ఓ నిజాము పిశాచమా, కానరాడు/ నిన్ను మించిన రాజు మా కెన్నడేని/తీగలను దెంచి అగ్నిలో దింపినావు/ నా తెలంగాణ కోటి రతనాల వీణ'/ 'ప్రాణమూలోడ్డి గోర గహనా టవులన్ ఒడగొట్టి మంచి మా/గా ణములన్ సృజించి, ఎముకల్ నుసిజేసి, పొలాలు దున్ని, బో/షాణములన్ నవాబునకు స్వర్ణము నింపిన రైతుదే, తెలం/ గాణము రైతేదే? ముసలిసక్కు రాచరికంబు దక్కునే!' అంటూ పద్య శంఖారావం చేశాడు. ఇది నిజామాబాదు జైలుగోడల మీద బొగ్గతో రాశాడు. ఇది జాతీయతా వాదులకి

అత్యంత ప్రియమైనది. అదే దాశరథి 'ఎవరి సిద్ధాంతాన్ని వారు చెప్పుకునే హక్కు ఉంది. అయితే సమాజాన్ని కలుషితం చేసే హక్కు ఎవరికీలేదు' అన్నాడు. (పు. 2 అందాల తెలుగు కథ)

'నా అక్షరాలు వెన్నెలలో ఆడుకునే ఆడవిల్లలు' అంటూ కవితల్లో అందమైన అక్షరాలంకారాలు పొదిగిన అభ్యుదయవాది దేవరకొండ బాలగంగాధర తిలక్ సృష్టించిన కవితా జలధిలో జాతీయ భావలహరలున్నాయి. 'ప్రాతఃకాలం'

కవితలో - 'కవి కుమారుని శుంభ / త్వరుణా గీతమువా ! / శ్రీ శాంభవి కూర్చిన / శివపాల విలసితమో/ వెలుగు విభూతివా! / దేశభక్తులూ, ధర్మపురుషులూ / చిట్టి తల్లులూ సీమంతునులూ / ముద్దు బాలుడూ, ముత్తేదవులూ / కూడియాడుచు కోకిల గళముల / పాడిన శుభాభినవ ప్రభాత / గీత ధవళివా॥ (పు 9- అమృతం కురిసిన రాత్రి) అన్నాడాయన.

తెలుగునందన వనంలో ఎన్నో కవిత, గేయ పుష్పాలను పూయించిన డా. సి.నారాయణరెడ్డి అభ్యుదయవాదాన్నాశ్రయించాడు. ఆయన జలపాతం కావ్యంలో ఓ కవితాంశం- 'గుండెలు పగిలిన నగరాల ఆర్రఘోష / ఇంకా వింటూనే ఉన్నాం. / పచ్చని భూమితల్లి వక్షస్థలి పుచ్చి పోతుండగా/ ఇక మీదట చూడలేం'

'కల్పన' కావ్యంలోని మరో కవితాంశం- 'గుండెల్లో జీవతైలమెండిపోవ / మండిపోయేరా ఆకలిదివిటీలు / నరాల్లో పరిచిన నెత్తురు తెరలు / కత్తిరించెరా కరువు కత్తెరలు' లాంటి భావాలను మరెన్నో కవితల్లో వ్యక్తీకరించాడు. ఆకలికేకలు లేని పరిస్థితి జాతీయత ఆశయం.

అభ్యుదయ వాదానికి నేపథ్యం మార్క్స్ మార్క్సు అనిశెట్టి తన కావ్యానికి 'అగ్నివీణ' అని పేరు పెట్టాడు. అగ్నిదేవతను పూజించడం భారతీయ సంప్రదాయమే తప్ప మరొకటి కాదు. ఆవంత్స సోమసుందర్ అభ్యుదయవాది. ఆయన కావ్యం 'వజ్రాయుధం'. ధర్మరక్షణ, అసుర సంహార నిమిత్తం దధీచి తన శరీరాన్నివ్వగా, అతని ఎముకలతో తయారై అది అసుర సంహారం చేసింది. ఆ కావ్యంలోని కవితా పంక్తులు- 'యుగధర్మం చైతన్యం - జన హృదయం పోరాటం/ తిరుగుబాటు, తిరుగుబాటు, తిరుగుబాటు బావుటా'. ఆయన కవిత మరొకటి - 'ఒక వీరుడు మరణిస్తే / వేలకొద్ది ప్రభవించుతారు/ఒక నెత్తురు బొట్టులోనే / ప్రళయాగ్నులు పల్లవించు' చదువుతూంటే భారత స్వాతంత్ర్య సమరంలో ఉరికంభం ఎక్కేముందు మదన్ లాల్ డింగ్రా 'ఒక డింగ్రా బలిదానమైతే ఎందరో డింగ్రాలు' పుట్టుకొస్తారు. అన్న సంగతి గురుకొస్తుంది.

'కూనలమ్మ పదాలు' సృష్టికర్త ఆరుద్ర కావ్యం 'తృమేవాహమ్'. ఇలాంటి పేర్లను జాతీయతావాదులు ఎన్నుకుంటారు. 1948లో దుష్టరాక్షస రూపాలైన రజాకార్లు చెరిచిన స్త్రీ కథనం గురించి ఓ పత్రికలో చదివి 'తృమేవాహమ్' రాశాడంటారు. జాతీయ వాదులు నిజాం దురాగతాలను కథల్లో, కవితల్లో బలంగా ఎత్తిచూపి జనజాగృతి చేశారు.

శ్రీరంగం నారాయణబాబు, శిష్టా ఉమా మహేశ్వరావు మొదలైన కొందరు కవులు భావ

కవిత్వంపై మొహం మొత్తి అభ్యుదయవాదాని కొచ్చారు. వారి కవిత్వంలో అక్కడక్కడ జాతీయ భావజాలం తక్కువమంటుంది.

అభ్యుదయవాదం ఛత్రధారలోనున్న రచయితల నవలలో జాతీయోద్యమం వస్తువైంది. వారు వెలిబుచ్చిన స్వాతంత్ర్యోద్యమం, సాంఘిక జీవనం భావాలు జాతీయోద్యమంలో భాగమైనవే.

వంగభాషలో 'అనందమఠం' నవలను బంకించంద్ర చట్టర్జీ రాయాగా అది నిప్పు రవ్వల్ని వెదజల్లుతూ తెలుగులోకి అనువాదమైంది. అభ్యుదయవాదుల రచనలు జాతీయ విప్లవజ్యోతి యైన బంకించంద్రను గుర్తు చేస్తాయి.

అభ్యుదయ వాదం 1933 నుండి అమల్లో కొచ్చింది. జాతీయతావాదం వేల సంవత్సరాల నుండి ప్రజల్ని చైతన్య పరుస్తున్నది.

'దాదాపు జాతీయోద్యమానికి సమాంతరంగా సాగిన అభ్యుదయ సాహిత్యోద్యమంలో ఆ ఉద్యమాన్ని ప్రతిబింబించే నవలలు, నాటకాలు, కథలు వెలువడ్డాయి. అభ్యుదయవాదుల నవలల్లో జాతీయోద్యమం వస్తువుగా ఉన్నప్పటికీ వారు ఆ నవలల్లో స్వాతంత్ర్యోద్యమాన్ని సామ్యవాద వ్యతిరేక దృష్టితో విశ్లేషించిన తీరు సమాజానికి సంబంధించిన వ్యాఖ్యానాలు అభ్యుదయోద్యమానికి తోడ్పడ్డాయి. ఇటువంటి నవలల్లో మహాధర రామమోహనరావు గారి 'కొల్లాయి గట్టితేనేమి?' వుప్పుల లక్ష్మణరావు 'అతడు-ఆమె', కొడవటిగంటి కుటుంబరావు 'చదువు' ముఖ్యమైనవి. (పు. 653- సాహితీ సుధ) అని కుండబద్దలు కొట్టారు డా. కొల్లు వెంకటేశ్వరరావు.

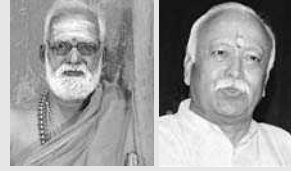
రెంటాల గోపాలకృష్ణ, గంగినేని వెంకటేశ్వరరావు, పురిపండా అప్పలస్వామి, అనిశెట్టి సుబ్బారావు, బెల్లకొండ రామదాసు, సి.విజయలక్ష్మి, అశోక్ మొదలైన అభ్యుదయవాదుల రచనల్లో జాతీయ భావముంది. వట్టికోట ఆళ్లారాస్వామి అభ్యుదయం వెంట నడిచినవాడే. ఆయన కథలు, నవలల్లో అదే ఉన్నా 'గాలివటం' కథలో మల్లేశం-పాలమ్మాయి (ఓ పిల్లాడికి తల్లిని ఒకటి చేసి ఆదర్శం చాటుకున్నాడు. అలాంటి సంఘటనలు జాతీయభావాన్ని చాటుతాయి.

ఆధునిక కాలంలో అభ్యుదయవాదం బలం వుంజుకుంది. ఈ పంథాననుసరించిన దర్శనయనం శ్రీనివాసాచార్య అజంతా గుహల అందాలను ఇలా వర్ణించాడు-

'ఒక్కొక్క గుహలోకి, గుహ నుంచి/మరో గుహలోకి యాత్రిస్తుంటే/ఎన్నెన్ని చిత్ర దృశ్యాలు, దృశ్య జీవితాలు, జీవన వర్ణకాంతులు/అటు పద్మపాణి ఒక ముఖంలో/ధ్యాన సాంధ్యాకారుణ్య శాంతి కాంతిరీతిల ప్రవాహం...' దేవతలను వర్ణిస్తూ నీరాజనాలర్పించడం జాతీయవాద లక్షణం.

ఆధునిక అభ్యుదయ సాహిత్యంలో ముందు వరుసలో నున్న డా. నందిని సిధారెడ్డి కవితలు, కథలు పేరొందినవి. చక్కని కవితాశిల్పి డా. సిధారెడ్డి భూమిస్వప్నం, సంభాషణ, ప్రాణహత, చిత్రకన్న మొదలైన కవితా, కథా కావ్యాలు వెలువరించిన మేధావి.నేను అక్షరతూణీరంలోంచి పరంపరగా అక్షరాలు సందిస్తానని గర్వంగా నినదించాడు. భూమి యాతన, భూమి వాసన, భూమి సంకెళ్లరౌద చిన్ననాటి నుండే విన్న ఆయన అధ్యయనం, ఆచరణ ద్వారా పొందిన తమ అనుభవాలను కవితలో బంధించాడు. 'భూమి స్వప్నిస్తోంది/పచ్చటి ముఖంలో పలవరించే అరుణ నయనల్లో/భూమి స్వప్ననిస్తోంది/భూమీద వృక్షాలు స్వప్నిస్తున్నాయి/పక్షుల మీద ప్రాణాలు పెట్టుకుని సడలని../నిర్భీక విశ్వాసంతో కలలు కంటున్నాయి.' 'కలలు కనండి, కన కలల్ని సాకారం చేసుకోండి' అన్న మాజీ రాష్ట్రపతి అబ్దుల్ కాలం జాతిహిత సందేశాన్ని ప్రతీకాత్మకంగా గుర్తు చేస్తుంది.

ఈ అంశంపై సమగ్రమైన పరిశోధన జరగాల్సి ఉంది. ★

'మహారుషి మోహన్ భాగవత్'

- శ్రీ సిద్ధేశ్వరానంద భారతీస్వామి

(ఇటీవల జరిగిన ఉత్తరాంచల్ విశ్వహిందూ పరిషత్ సమావేశంలో పూజ్య స్వామిజీ చేసిన అనుగ్రహ భాషణలోని ఒక విభాగ సారాంశం.)

ప్రపంచమంతటిలోను ప్రాచీనమైనది హిందూమతం. వేదమతం - ననాతనమతం వ్యవహారంలోని పదాలు. ఒకప్పుడు హిందూమతంలో అంతర్భాగాలుగా - శైవ, వైష్ణవాదులు కూడా మతం అన్న పేరుతో ఉండేవి. అయితే వీటన్నింటికీ వేదశాస్త్ర పురాణాలు ప్రమాణ గ్రంథాలు. ఈ ప్రమాణాన్ని అంగీకరించని బౌద్ధ జైనమతాలు వచ్చిన తరువాత కొన్ని వివరీత పరిణామాలు వచ్చినవి. అప్పటిదాక ఈ దేశంలోని అన్ని ఆలోచనా మార్గాల వారు ఇది భరతభూమి అని. అందరి తల్లి భారతమాత అని భావించేవారు. ఆసీతుశీతా చలం భాషలు వేరైనా, దేవుళ్లు వేరైనా ఒకే జాతికి చెందిన వాళ్లమని భావించి తీర్థయాత్రలు, దివ్యక్షేత్ర దర్శనాలు చేసేవారు. బౌద్ధమతం విదేశాలలో కూడా ప్రబలిన తర్వాత వారు ఈ జాతిమీదకు దండయాత్రకు వస్తే మనమతం వారని విజాతీయులు ఈ జాతిని జయించటానికి తోడ్పడినారు బౌద్ధులు. ఇప్పటి బౌద్ధం దాదాపు హిందూమతంలో కలసిపోయింది. బౌద్ధమతాధిపతి దలైలామా బుద్ధుడు విష్ణుమూర్తి అవతారమని ప్రకటించాడు.

ఈ నేపథ్యంలో చరిత్రను పరిశీలించినప్పుడు మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ మతాల వల్ల జాతీయతకు వచ్చిన ప్రమాదం - ఫలితాలు అందరికీ తెలిసినవే. వీటిని జాగ్రత్తగా గమనించి ఇటీవల కొద్దిరోజుల క్రింద రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ- సర్ సంఘచాలక్ మోహన్జీ భాగవత్, హైదరాబాద్లో ప్రసంగిస్తూ - 'ఈ దేశంలో ఉన్న ఏ మతస్థుడైనా తాను హిందూజాతికి చెందినవాడనని భావించాలి. తన ఇష్టదేవత ఎవరైనా కావచ్చు. ఎవరినైనా ఆరాధించవచ్చు. తాను క్రైస్తవుడైతే నేను హిందూ - క్రిష్టియన్ - తాను మహమ్మదీయుడైతే హిందూ ముస్లిం అని జాతికి ప్రాధాన్యం ఇచ్చి తీరాలి' అన్నారు. స్వాగతించ వలసిన ఈ మహత్తర తత్వాన్ని అంగీకరించటానికి ఇష్టం లేనివారు ఆ భావనను తీవ్రంగా ఖండించారు.

ధర్మవ్యవస్థలో ఒక సంఘర్షణాత్మకమైన పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు - జాతి ధర్మానికి గాని కలిగినప్పుడు ధర్మస్వరూపుడైన పరమేశ్వరుడు తగిన వ్యక్తిని ఎన్నుకొని ధర్మచైతన్య ప్రసారం చేయటం జరుగుతుంది. అటువంటి వారినే ప్రాచీన కాలంలో ఋషులనేవారు. ఆ కోవలోని ధర్మవీరుడు - ఋషి మోహన్జీ భాగవత్. ఈనాడు భారతదేశంలో మారిన, మారుతున్న పరిస్థితులను గమనించి మారవలసిన ధర్మబద్ధ సూచనల నా మహాపురుషుడందించాడు.

కొన్ని దశాబ్దాల కింద కేంద్ర ప్రభుత్వంలో మంత్రిగా ఉన్న ఎంసీ చాగ్లా 'నేను జాతిరీత్యా హిందువును. విశ్వాసాన్ని బట్టి మహమ్మ దీయుడను' అన్నాడు. ఆ భావన జాతీయ ధర్మభావుకమైనది. ఈ సందర్భంలో చాలాకాలం విశ్వాసాన్ని క్రింద ఆర్గనైజర్ పత్రికలో అంతర్జాతీయ ప్రచారంపొందిన వార్త ప్రచురితమైంది. ఈజిప్టులో ఒక ముస్లిం ఆ మతాధికారి - ముల్లా - సంచలనాత్మకమైన వ్యాసం వ్రాశాడు. "నేను మహమ్మదీయుడను. అల్లా నా దైవం. ఆ శబ్దానికి సర్వేశ్వరుడని అర్థం. అది సర్వనామం. అంటే ఇంగ్లీషులో కామన్ నౌన్. ప్రావర్ నౌను పేరు ఉండాలి గదా! నేను గ్రంథాలన్నీ వెదికాను దొరకలేదు. భారతదేశానికి వచ్చిన తర్వాత అల్లా పేరు కృష్ణుడని తెలుసుకొన్నాను అన్నాడు.

ఎవరు ఈ భరతభూమిని తల్లిగా భావిస్తారో, ధర్మవీరులై ప్రకాశించిన రాముడు, కృష్ణుడు మొదలైన వారిని ఆరాధ్యులుగా భావిస్తారో, వేదకాలం నుండి ప్రజలకు మార్గనిర్దేశకులైన ఋషిపరంపరను గురుదేవులుగా విశ్వసిస్తారో వారే నిజమైన హిందువులు. ★

International
Cricket Council

ఐసీసీ చొరవతో అగ్రతాంబూలం

ఆంధ్ర మాజీ క్రికెటర్ జీఎన్ లక్ష్మి అరుదైన ఘనతను సొంతం చేసుకుంది. అంతర్జాతీయ క్రికెట్ మండలి మ్యాచ్ రిఫరీల ఎలైట్ వ్యూనల్లో చోటు సంపాదించింది. దీంతో పురుషుల వన్డే మ్యాచ్ రిఫరీగా ఎంపికైన తొలి మహిళగా చరిత్ర సృష్టించింది.

రంగం ఏదైనా పురుషులతో సమానంగా నేటి మహిళలు దూసుకుపోతున్నారు. తగిన ప్రోత్సాహం, అవకాశాలు కల్పిస్తే పురుషులకు మహిళలు ఏమాత్రం తీసిపోరని చాటుకోవడానికి తహతహ లాడుతున్నారు. క్రికెట్లో పురుషులతో సమానంగా మహిళలకు సైతం అవకాశాలు కల్పించాలన్న ఐసీసీ, తన వ్యూహంలో భాగంగా సమర్థులు, ప్రతిభావంతులైన మాజీ మహిళా క్రికెటర్లకు కీలక బాధ్యతలు అప్పగిస్తోంది. మహిళలను సైతం మ్యాచ్ రిఫరీలుగా నియమిస్తోంది. ఐసీసీ గతంలో ప్రకటించిన మ్యాచ్ రిఫరీల జాబితాలో చోటు దక్కించుకున్న ఆంధ్ర మాజీ క్రికెటర్ జీఎన్ లక్ష్మి పురుషుల టీ-20, వన్డే మ్యాచ్లో రిఫరీగా సేవలు అందించింది.

క్రీడా కృష్ణ, 84668 64969

ఐసీసీ మ్యాచ్ రిఫరీగా ఎంపికైన భారత తొలి మహిళ ఘనతను తెలుగు రాష్ట్రాలకు చెందిన లక్ష్మి సాధించడం చరిత్రలో నిలిచిపోతుంది. లక్ష్మి క్రికెటర్గా, అంపైర్గా, మ్యాచ్ రిఫరీగా అపార అనుభవం ఉంది. 1986 నుంచి 2004 వరకూ ఆంధ్ర, సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వే, బిహార్, ఈస్ట్ జోన్, సౌత్ జోన్ జట్లకు ఆల్రౌండ్గా ఆడిన రికార్డు కూడా ఆమె పేరునే ఉంది. అవుట్ స్వింగ్ బౌలింగ్ ఆల్రౌండ్గా సుదీర్ఘ కెరియర్ కొనసాగించిన లక్ష్మి, రిటైర్మెంట్ తర్వాత మ్యాచ్ రిఫరీగా బాధ్యతలు చేపట్టింది. 2008-09 సీజన్లో భారత దేశవాళీ క్రికెట్లో తొలిసారిగా మ్యాచ్ రిఫరీగా బాధ్యతలు నిర్వహించింది. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో మహిళల మూడు వన్డేలు, మూడు టీ-20 మ్యాచ్లకు మ్యాచ్ రిఫరీగా సేవలు అందించడం ద్వారా ఐసీసీ గుర్తింపు సంపాదించింది.

బదురోజుల సాంప్రదాయ టెస్ట్, వన్డే, టీ-20 మ్యాచ్లు జరిగే సమయంలో ఫీల్డ్ అంపైర్లు

బాధ్యతలు నిర్వహించినా, మ్యాచ్ నజావుగా సాగటంలో మ్యాచ్ రిఫరీనే కీలకంగా వ్యవహరిస్తారు.

జీఎన్ లక్ష్మి

మ్యాచ్ నిర్వహణ బాధ్యత ప్రధానంగా మ్యాచ్ రిఫరీపైనే ఉంటుంది. మహిళా క్రికెట్లో గతంలో పురుషులే మ్యాచ్ రిఫరీలుగా వ్యవహరించే వారు. అయితే ఐసీసీ వివిధ దేశాలకు చెందిన సమర్థవంతమైన మాజీ మహిళా క్రికెటర్లకు పరీక్షలు నిర్వహిస్తూ మ్యాచ్ రిఫరీలుగా ఎంపిక చేస్తూ వస్తోంది.

ఆస్ట్రేలియా వేదికగా జరిగిన 2020 మహిళా టీ-20 ప్రపంచకప్లో సైతం లక్ష్మినే మ్యాచ్ రిఫరీగా సేవలు అందించింది. కుటుంబ సభ్యుల ప్రోత్సాహం, బీసీసీఐ అండదండల కారణంగానే తాను ఈ స్థాయికి ఎదిగానని, పురుషుల మ్యాచ్లకు సైతం మ్యాచ్ రిఫరీగా వ్యవహరించడం తనకు ఎంతో ఉత్కంఠను కలిగించినట్లు ప్రకటించింది.

51 ఏళ్ల లక్ష్మి 2008-09 సీజన్ నుంచి భారత దేశవాళీ క్రికెట్లో మ్యాచ్ రిఫరీగా తన ప్రస్థానం మొదలు పెట్టింది. అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఇప్పటి వరకూ మూడు మహిళా వన్డేలు, 16 పురుషుల టీ-20, 7 మహిళా టీ-20 మ్యాచ్లకు మ్యాచ్ రిఫరీగా సేవలు అందించింది.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

మనది జాతీయతే

11వ పుట తరువాయి..

ఆక్రమిస్తాయి. అలా కాకపోయినా భిన్న పద్ధతులు, ఆర్థికసంస్థల ద్వారా ఆయా దేశాల మీద ఆధిపత్యం ప్రదర్శించడం గమనించవచ్చు. అయితే ప్రపంచ ధోరణి ఇలాగే ఉంటుంది. కాబట్టి మనం చెప్పే విషయం అర్థం కావడం కష్టమే అనిపించవచ్చు.

కాబట్టి ఇక్కడి జాతీయత (రాష్ట్రీయత) రాజకీయపరమైనది కాదు. సాంస్కృతిక పరమైనది. ప్రజావళిని కలిపి ఉంచేది. సంస్కృతిని ఒకటిగా నిలిపేది. ఏకాత్మతను నిర్మాణం చేసేది. రాజకీయ శక్తులలో ఆధిపత్యం, దురాక్రమణలున్నాయి. కానీ, రాష్ట్రీయతలో ప్రేమ, కరుణ, త్యాగం, సేవ, సమన్వయాలు ఉన్నాయి. అలాగే హిందూరాష్ట్రం, భారతరాష్ట్రం, హిందూ రాష్ట్రీయ భావన, హిందూ రాష్ట్రీయత అనేవి సరైనవి. రాష్ట్రీయవాదం, జాతీయవాదం అనేవి సకారాత్మకమైన భావనను కలిగించే పదాలు కాలేవు. వాదానికి ఇక్కడ అవకాశమే లేదు. ఇదొక జీవన విధానం. ఇదొక

భాషల్లో వైవిధ్యం ఉంది. కొన్ని పదార్థాల్లో వైవిధ్యం ఉంది. కాబట్టి అదే కళ్లద్దాలతో చూస్తున్న కారణంగా వేరే వాళ్లకు అర్థం కాదు. వైవిధ్యమనేది సృష్టి సౌందర్యం. Diversity a beauty of the nature. అందుకని వైవిధ్యంలో ఏకాత్మతను దర్శించడమే భారతీయ సంస్కృతి, రాష్ట్రీయ జీవనం.

హిందూ రాష్ట్రీయ జీవనం అన్నప్పుడు వైవిధ్యంలో అనేక భాషలున్నాయి. విశ్వంలోని ప్రతి భాషను గౌరవించాలి. ప్రతి భాష వికసించేందుకు అవకాశం ఇవ్వాలి. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అనేక రకాల జీవన పద్ధతులున్నాయి. భోజన పద్ధతులున్నాయి. ఆయా మతాలను బట్టి వేవధారణ ఉంది. వాటన్నిటిని గౌరవిస్తూ, వాటి పోషణకు అవకాశం ఇవ్వాలి. ఇతరుల జీవన విధానానికి, మరొక జీవన పద్ధతికి, సమాజ శ్రేయస్సుకు, సృష్టి శ్రేయస్సుకు గాని విఘాతం కలిగించనంత వరకు ప్రతిది గౌరవింప తగినదే.

అలాగే ప్రపంచంలో భగవంతుడిని ఎన్నో పేర్లతో పిలుస్తున్నారు. భగవంతుడు ఒక్కడే. పేర్లు వేర్వేరు. ఆ భగవంతుని చేరడం కోసం పద్ధతులు, మార్గాలు

ఏర్పడుతుంది.

హిందూ రాష్ట్రీయ భావన (రాష్ట్రీయత)లో ప్రకృతి అనేది మనిషి భోగం కోసం కాదు. మనిషి కూడా ప్రకృతిలో ఒక అంగం మాత్రమే. ప్రకృతి అంటే మనిషి కోసమే అనే ఆలోచన తప్పు. నేడు మనిషి తన అవసరాల కోసం ప్రకృతిని కొల్లగొడుతున్నాడు. ఫలితంగా పర్యావరణ సమతౌల్యం దెబ్బతింటున్నది. వాతావరణం కలుషితమవుతోంది. ప్రపంచంలో వనరులన్నీ ఖాళీ అయిపోతాయని అందరూ భయపడుతున్నారు. ఆ దృష్ట్యా హిందూ రాష్ట్రీయ జీవనంలో - ఉపనిషత్తుల్లో బోధించినట్లుగా, గాంధీజీ చెప్పినట్లుగా, ప్రకృతి మనిషి అవసరాలను తీర్చుతుంది గాని, దురాశను తీర్చలేదు. అందుకనే మనిషి కోరికలను సంయమనం చేసుకోవటమే రాష్ట్రీయత. అదే సంస్కృతి. మనిషి సుఖంగా, గౌరవంగా జీవించాలి. మనిషి తన సుఖం కోసం, భోగవిలాసాల కోసం ప్రకృతిని ధ్వంసం చేయడం సంస్కృతికి భిన్నమైనది. పర్యావరణ సంతృప్తం జరిగి అన్ని ప్రాణులను సంరక్షించేందుకు దోహద పడేదీ, ప్రకృతికి, మనిషికి మధ్య ఉండే సంబంధం తెలిపేదే హిందూ రాష్ట్ర జీవనం. నేడు ప్రపంచంలో అందరు కోరుకునేది 'పర్యావరణ పరిరక్షణ'. ఇది కూడా హిందూ రాష్ట్రీయ జీవనంతోనే సాధ్యమవుతుంది. అందుకే మానవుడికి- ప్రకృతికి మధ్య ఉండే సంబంధం, మానవ- మానవ సమాజానికి ఉండే సంబంధం. దేశానికి - దేశానికి ఉండే సంబంధం. వీటన్నిటిని సమన్వయం చేసేదే హిందూ రాష్ట్రీయ జీవనం. అయితే ఇటీవలకాలంలో వచ్చిన ఇజం కారణంగా హిందూ రాష్ట్ర జీవన విధానాన్ని కూడా జాతీయవాదం అని కొందరు వాడుతున్నారు. ఈ కారణంగా ఒక రాజకీయమైన దృష్టి ఏర్పడింది. అందువల్ల అనేక అనుమానాలకు, భ్రమలకు దారితీస్తున్నది. అవన్నీ పటాపంచలై ప్రజలందరూ కలిసి ఉండే వాతావరణం నేడు కావాలి.

మనదేశంలో వైవిధ్యం ఉంది. అనేక ప్రాంతాలు, భాషలు, గిరిజన తెగలు, ప్రకృతి ఆరాధకులు, ఏ దేవుడినీ పూజించని వాళ్లు ఉన్నారు. ముస్లింలు, క్రైస్తవులు ఉన్నారు. పార్సీలు, బౌద్ధులు, సిక్కులు జీవిస్తున్నారు. వీళ్లందరూ హిందూ సంస్కృతి, రాష్ట్రీయత ఆధారంగా కలిసి జీవించగలరు. తమ మతాలను అవలంబిస్తునే అందరూ ఒకే పరమేశ్వర అంశ అనే భావన ఉన్నప్పుడు రాష్ట్రీయ జీవనంలో కలిసి జీవించగలరు. గిరిజన, గ్రామీణ, నగర అనే తేడాలు లేకుండా, ఏ రకమైన తెగలు, భాషా భేదాలు లేకుండా, పూజా పద్ధతులు వేర్వేరు అయినప్పటికీ, అందరూ కలిసి ఈ భూమిలో జీవించగలరు. అందుకు ఆధారం సంస్కృతిమే.

ఇక్కడ రాష్ట్రీయ జీవనానికి, రాష్ట్రీయతకు ఆధారం సంస్కృతి తప్ప రాజకీయం కాదు. దేశాన్ని

ఇక్కడి జాతీయత (రాష్ట్రీయత) రాజకీయపరమైనది కాదు. సాంస్కృతిక పరమైనది. ప్రజావళిని కలిపి ఉంచేది. సంస్కృతిని ఒకటిగా నిలిపేది. ఏకాత్మతను నిర్మాణం చేసేది. రాజకీయ శక్తులలో ఆధిపత్యం, దురాక్రమణలున్నాయి. కానీ, రాష్ట్రీయతలో ప్రేమ, కరుణ, త్యాగం, సేవ, సమన్వయాలు ఉన్నాయి. అలాగే హిందూరాష్ట్రం, భారతరాష్ట్రం, హిందూ రాష్ట్రీయ భావన, హిందూ రాష్ట్రీయత అనేవి సరైనవి. రాష్ట్రీయవాదం, జాతీయవాదం అనేవి సకారాత్మకమైన భావనను కలిగించే పదాలు కాలేవు. వాదానికి ఇక్కడ అవకాశమే లేదు. ఇదొక జీవన విధానం.

జీవనదృష్టి. కాబట్టి భారతదేశంలో వేదకాలం నుండి వికసించిన జీవన విధానం ప్రపంచానికి కొన్ని జీవన విలువలను ఇచ్చింది. ఈ సృష్టి ఒకే పరమేశ్వర తత్వం నుంచి జనించింది. వరమేశ్వరుని అంగీకరించిన వ్యక్తులు ఒకే తత్వం, ఒకే పదార్థం అని నమ్ముతారు. రసాయనశాస్త్రంలో పదార్థం మార్పు చెందుతుంది తప్పితే విధ్వంసం కాదు. అందుకని ఒకే పదార్థం నుండి ఆవిష్కరించినది కాబట్టి సృష్టి అంతటా ఒకే పదార్థం, ఒకే దైవత్వముంది అన్నప్పుడు సృష్టిమొత్తంలో ఏకాత్మత ఉంటుంది. ఏకాత్మతను దర్శించటమే హిందూత్వం, హిందూ రాష్ట్రీయత, హిందూ జీవన విధానం. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా వివిధ దేశాల్లో వైవిధ్యం ఉంది.

అనేకం. ప్రతి మార్గాన్ని గౌరవించవలసిందే. అయితే దైవం పేరుతో మతోన్మాదం, దురహంకారం, తమ మతాన్ని ఇతరులపై రుద్దటం, మతం పేరుతో సామ్రాజ్యాన్ని నిర్మించాలని అనుకోవడం, మత మార్పిడి వంటివి భారతీయ రాష్ట్రీయ జీవనంలో పొసగదు. ఇది మానవాళికి మంచిది కాదు కూడా. ప్రపంచ వ్యాప్తంగా హిందూ రాష్ట్రీయ జీవనంలోనే ఉపాసన పద్ధతికి స్వాతంత్ర్యం ఉంది. ఏ దేవుని పట్ల విశ్వాసం లేనివారికి కూడా స్వాతంత్ర్యం ఉంది. అటువంటి వారికి గౌరవం లభిస్తోంది. ఒక్క హిందూ రాష్ట్రీయ జీవనంలో అందరూ కలిసి జీవించే అవకాశం ఉంటుంది. ఇజం అన్నప్పుడు మళ్లీ వెంటనే వేరేవాళ్లమీద తమ భావాలను రుద్దే దృష్టి

ప్రపంచంలో నేడు భారతీయులు ఎక్కడికి వెళ్లినా అక్కడివారు గౌరవిస్తున్నారు. ఎందుకంటే భారతీయులు స్థానిక జాతీయ జీవనంలో, అక్కడి ప్రజల జీవనంతో మమేకమైతున్నారు. సమాజ వికాసం కోసం కృషిచేస్తున్నారు. వారిలో కలిసి పనిచేస్తున్నారు. ఎక్కడా కలబరించేందుకు యత్నించడం లేదు. ఇది నేడు ప్రత్యక్షంగా కనిపిస్తోంది. అందుకే వసుధైక కుటుంబకం, విశ్వకల్యాణం లాంటివి మనం కోరుకుంటున్నాం. కృణ్వంతో విశ్వమార్గం అనే శబ్దంలో కూడా ఆర్య అనేది జాతి వాచకం కాదు. సంస్కార వాచకం మాత్రమే. అట్లాగే సర్వభవంతు సుఖిణః అంటున్నామే కాని, భారతీయ భవంతు సుఖిణః, పాకిస్తాన్ భవంతు సుఖిణః అని చెప్పడం లేదు. ఈ దృష్టికోణంలో విశ్వ కల్యాణం, సమిష్టి కల్యాణం, చరాచర సృష్టి కల్యాణం కనిపిస్తోంది.

పాలించేందుకు ప్రభుత్వం అవసరం. రాజ్యాంగం కావల్సిందే. చట్టాలు రూపొందించవలసిందే. వాటిని అందరూ గౌరవించాలి. ఆచరించాలి. అనుసరించాలి. కానీ రాజ్యాంగంతో పాటుగా ఈ సంస్కృతిని కూడా అనుసరించాలి. అందుకే రాజ్యాంగాన్ని ఏర్పాటు చేసే సమయంలో డా॥ అంబేద్కర్ కూడా ఈ దేశ ప్రజలందరూ కలిసి జీవించాలి అనే ఉద్దేశంతో రాజ్యాంగ నిర్మాణం చేశారు. కనుకనే మత వివక్ష, మత దురాహంకారం, మతం పేరుతో సంతుష్టికరణ ఈ దేశంలో లేవు. నేడు సామాజిక, రాజకీయ జీవితంలో సంతుష్టికరణ కారణంగానే భేదాభిప్రాయాలు, హింస, దౌర్జన్యాలు చెలరేగుతున్నాయి. అలాగే ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉగ్రవాదం, హింస కనబడుతున్నాయి. వైషమ్యాలు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. అసంతృప్తి, నిరాశ, నిస్పృహలు కనిపిస్తున్నాయి. అందుకు కారణం ఇజమే. రెండు ప్రపంచ యుద్ధాలు జరిగాయి. మూడవ ప్రపంచ యుద్ధం వస్తుందనిపిస్తుంది. వాస్తవానికి మూడవ ప్రపంచ యుద్ధం కొనసాగు తున్నట్లే ఉంది. కనుకనే అందరూ విచారంగా, అసంతృప్తిగా ఉన్నారు. ఏదో ఒక పేరుతో అశాంతి రగులుతోంది. హింస, దౌర్జన్యాలు జరుగుతున్నాయి. ఒకరు మరొకరిని కబళించాలనే దృష్టితో ఉన్నారు. వీటి ప్రతిబింబమే నేటి పరిస్థితి. ఇందుకు ఉగ్రవాదం అవసరం లేదు. ఉగ్రవాదాన్ని, హింసను ప్రేరేపించి ఏదో ఒక జాతి పేరుతో, ప్రాంతం పేరుతో రెచ్చగొట్టి, అబద్ధాలు ప్రచారం చేసి, ప్రజల మధ్య వైషమ్యాలు సృష్టించి హింసను రెచ్చగొడుతున్నారు. దానికి ఇజమే కారణం.

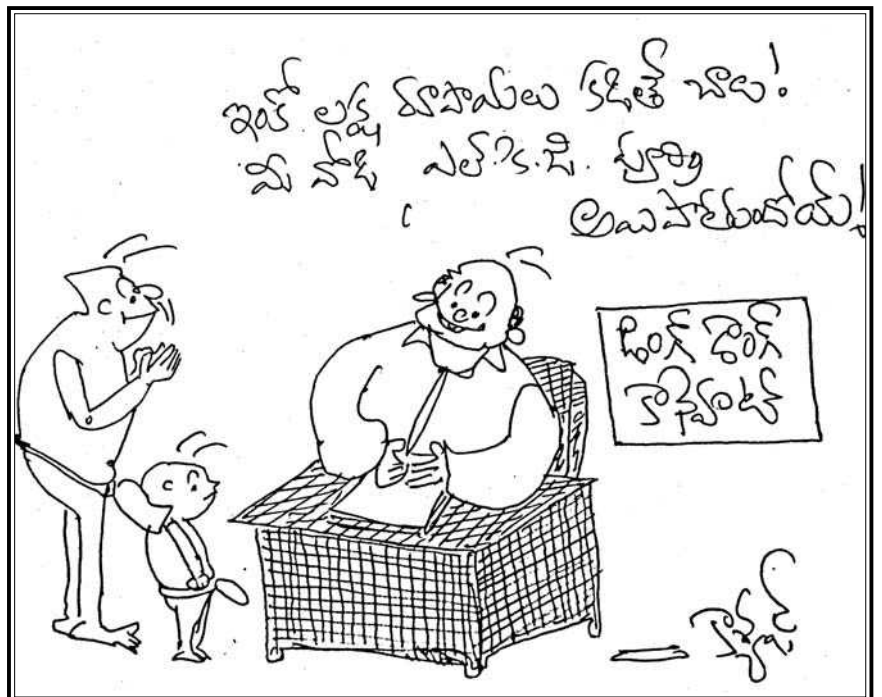
ప్రాచీన, మధ్య యుగాలలో గానీ, నేడు గానీ వ్యక్తిగత జీవితానికి, కుటుంబ జీవితానికి, సామాజిక జీవితానికి ప్రపంచంలో అన్ని దేశాలు కలిసి ఉండడానికి ఉపకరించే రాష్ట్రీయ భావన సాంస్కృతిక పరమైనది. దానికి మనం, అంటే భారతీయులం, ప్రతినిధులం. అలాగే ఈ సమాజం వ్యవహరించాలి. హిందూ రాష్ట్రీయతలో, భారత జాతీయతలో జాతీయవాదం అనేది సరైంది కాదు. ఇందులో ఏ రకమైన ఇజం లేదు. ఇది ఏ రకమైన రాజకీయ

దురాహంకారం కాదు. అది సాంస్కృతిక, ఏకాత్మత పరమైంది, విశ్వకల్యాణం కోరుకునేది.

ప్రపంచంలో నేడు భారతీయులు ఎక్కడికి వెళ్లినా అక్కడివారు గౌరవిస్తున్నారు. ఎందుకంటే భారతీయులు స్థానిక జాతీయ జీవనంలో, అక్కడి ప్రజల జీవనంతో మమేకమైతున్నారు. సమాజ వికాసం కోసం కృషిచేస్తున్నారు. వారితో కలిసి పనిచేస్తున్నారు. ఎక్కడా కలబరించేందుకు యత్నించడం లేదు. ఇది నేడు ప్రత్యక్షంగా కనిపిస్తోంది. అందుకే వసుధైక కుటుంబకం, విశ్వకల్యాణం లాంటివి మనం కోరుకుంటున్నాం. కృణ్వంతో విశ్వమార్గం అనే శబ్దంలో కూడా ఆర్య అనేది జాతి వాచకం కాదు. సంస్కార వాచకం మాత్రమే. అట్లాగే సర్వభవంతు సుఖిణః అంటున్నామే కాని, భారతీయ భవంతు సుఖిణః, పాకిస్తాన్ భవంతు సుఖిణః అని చెప్పడం లేదు. ఈ దృష్టికోణంలో విశ్వ కల్యాణం, సమిష్టి కల్యాణం, చరాచర సృష్టి కల్యాణం కనిపిస్తోంది.

కలిసి మెలిసి జీవించే అవకాశం ఇచ్చింది మన సంస్కృతి. ఇక్కడ రాష్ట్రం అంటే భూమి. ఆ భూఖండం మీద నివసించే సమాజం. ఆ సమాజ జీవనంతో వికసించే సంస్కృతి, పరంపర. ఆ సమాజంలో జీవించిన మహాపురుషులు, వారి జీవన విలువలు, ఆ సమాజ జీవనలక్ష్యం. ఈ మొత్తం కలిస్తేనే రాష్ట్రం, రాష్ట్రీయ జీవనం, రాష్ట్రీయత ఏర్పడతాయి. అందుకనే దీనదయాశీ భారత- హిందూ - రాష్ట్ర జీవన పరంపర, రాష్ట్రీయ సంస్కృతి, రాష్ట్రీయ చరిత్ర, రాష్ట్రీయ మహాపురుషులు, రాష్ట్రీయ జీవన లక్ష్యం వంటి అంశాల గురించి ఒక పుస్తకమే రాశారు. అందులో వ్యక్తి నుండి, కుటుంబం, సమాజం, దేశం, దేశంలో ఉండే సంస్కృతి తద్వారా ప్రపంచంలోని అన్ని దేశాలనే విషయం విపులంగా వివరించారు. వీటిని సరిగ్గా అర్థం చేసుకుంటే చాలు. రాష్ట్రీయత అంటే ఏమిటో తెలుస్తుంది.

వ్యాసకర్త : ఆర్ఎస్ఎస్ సహ సర్కార్యవాహ

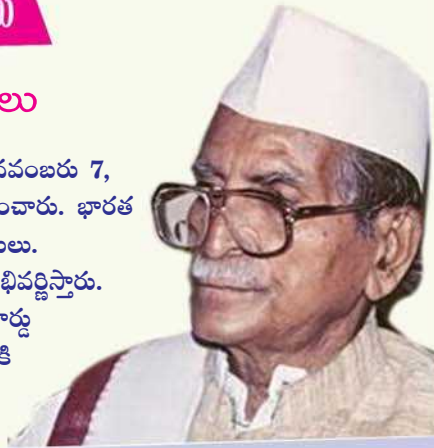

భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు

గోగినేని రంగనాయకులు

ఆచార్య ఎన్.జి.రంగా గా ప్రసిద్ధి చెందారు. నవంబరు 7, 1900న గుంటూరు జిల్లా నిడుబ్రోలులో జన్మించారు. భారత స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు, రైతాంగ నాయకులు. ఈయనను భారత రైతాంగ ఉద్యమ పితగా అభివర్ణిస్తారు. సుదీర్ఘకాలం పార్లమెంట్ సభ్యునిగా ఉండి రికార్డు సృష్టించారు. 1933లో రైతు కూలీ ఉద్యమానికి నేతృత్వం వహించారు. జూన్ 9, 1995న మరణించారు.

జనరల్ క్వెస్ట్

1. ఇటీవల భారత్‌లో నిర్వహించిన 'సమస్తే ట్రంప్' కార్యక్రమంలో ఏ దేశ అధ్యక్షుడు ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు?
2. సి.ఎ.ఎ.ని విస్తరించండి?
3. భారత ప్రథమ పౌరుడు?

ఊర్దూ : 'ఓ' : క్షిప్ర గ్రంథం గ్రంథం
ద్రవ్యము 'ఓ' : ఉర్దూ 'ఓ' : దానియ్యం

మెడుకు మేత

అనగనగా ఓ
అప్పరస. ఆమె
పేరులో మధ్య
అక్షరం తీసేస్తే మేక.

కొన్ని : దాని

మంచిమాట

అజ్ఞాని మనసు అతని
నాలుక మీద ఉంటుంది.
జ్ఞాని నాలుక అతని
హృదయంలో ఉంటుంది.

హాజరయ్యారు. బీర్బల్ ఇద్దరినీ
గుర్రపుశాలకి తీసుకువెళ్లి, దారి
చూపించమని సాయమడిగిన వ్యక్తిని
'నీ గుర్రాన్ని తీసుకెళ్లు.' అన్నాడు. అన్ని
గుర్రాల మధ్యన తనదని వాదించిన
గుర్రం తెలుసుకోలేకపోయాడు అతను.
బిక్క మొహం వేశాడు. సామంతరాజు
వెంటనే తన గుర్రాన్ని గుర్తుపట్టాడు.
గుర్రం కూడా యజమానిని చూసి
దగ్గరకు వచ్చింది. వెంటనే బీర్బల్ ఆ
వ్యక్తిని శిక్షించమని, గుర్రానికి అసలు
యజమాని సామంతరాజునని అక్కర్లే
నివేదించాడు. దీంతో సామంతరాజు
కోరిక నెరవేరినందుకు బీర్బల్‌ని
ప్రశంసించి తన రాజ్యానికి
వెళ్లిపోయాడు.

విందు.. వినోదం... పెండ్లి.. పేరంటం...

అన్నింటా మీ నేస్తం.

క్రేన్

వక్క పలుకులు

వీటికి సాటి మరేవి లేవు

www.craneindia.net

శ్రీరంధి సుబ్బారావు మరియు శ్రీమతి రంధి రంజీతరమ్మ

ఇప్పుడు మీ కోసం
సరికొత్త ప్యాకింగ్‌లో
సరికొత్త రుచులతో

మేషం: అశ్విని, భరణి, కృత్తిక 1వ పాదం

కొత్త వ్యూహాలతో ముందుకు సాగుతారు. ఆస్తి వివాదాలు ఒక కొలిక్కి వస్తాయి. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. ఆలోచనలు తక్షణం అమలు చేస్తారు. విద్యార్థులు, నిరుద్యోగులు కొత్త ఆశలతో ముందుకు సాగుతారు. ఉద్యోగాలలో అనుకూల మార్పులు ఉంటాయి. వ్యాపారులకు పెట్టుబడులు సమకూరతాయి. 9, 10 తేదీలలో దూర ప్రయాణాలు. కుటుంబంలో సమస్యలు. గణపతి అర్చనలు చేయండి.

వృషభం: కృత్తిక 2, 3, 4 పా, రోహిణి, మృగశిర 1,2 పాదాలు

చేపట్టిన పనులు సకాలంలో పూర్తిచేస్తారు. నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగలాభం. స్థిరాస్తి వివాదాలు పరిష్కారమవుతాయి. జీవితంలో అనుకున్నది సాధించాలన్న పట్టుదల పెరుగుతుంది. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. ఇంటి నిర్మాణయత్నాల్లో అవాంతరాలు తొలగుతాయి. వ్యాపారస్తులకు తగినంత లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులు విధుల్లో చికాకులు అధిగమిస్తారు. 10,11 తేదీల్లో ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. రుణయత్నాలు. అనారోగ్యం. శివాష్టకం పఠించండి.

మిథునం:మృగశిర 3,4 పాదాలు, ఆర్ద్ర, పునర్వసు 1,2,3 పాదాలు

ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగ్గా ఉంటుంది. దీర్ఘకాలిక సమస్యలు కొన్ని పరిష్కరించుకుంటారు. వివాహాది వేడుకల్లో పాల్గొంటారు. ఆస్తి వివాదాలు పరిష్కరించుకుంటారు. పనులు నిర్విఘ్నంగా పూర్తిచేస్తారు. విద్యార్థులు అవకాశాలు సాధిస్తారు. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొంటారు. వ్యాపారులకు లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులకు ఉన్నత హోదాలు. 12, 13 తేదీలలో వృధా ఖర్చులు. బాధ్యతలు పెరుగుతాయి. దత్తాత్రేయ స్తోత్రాలు పఠించండి.

కర్కాటకం: పునర్వసు 4వ పాదం, పుష్యమి, అశ్లేష

ఆదాయానికి మించి ఖర్చులు పెరుగుతాయి. కుటుంబంలో ఒత్తిళ్లు పెరుగుతాయి. తరచూ ప్రయాణాలు ఉంటాయి. ప్రత్యర్థులు కొన్ని సమస్యలు సృష్టించే వీలుంది. ఉద్యోగయత్నాలు నెమ్మదిస్తాయి. విలువైన దాక్కుమెట్లు జాగ్రత్త పర్చుకోండి. వ్యాపారస్తులకు లాభాలు స్వల్పమైతంగా అందుతాయి. ఉద్యోగులకు అదనపు బాధ్యతలు తప్పవు. 11,12 తేదీల్లో శుభవాద్రులు. వాహనయోగం. కీలక నిర్ణయాలు. ఆదిత్య హృదయం పఠించండి.

సింహం: మఖ, పుబ్బ, ఉత్తర 1వ పాదం

కొత్త కార్యక్రమాలకు శ్రీకారం చుట్టి సమయానికి పూర్తి చేస్తారు. కుటుంబంలో శుభకార్యాలు నిర్వహిస్తారు. సమాజసేవలో భాగస్వాములవుతారు. వాహనాలు, స్థలాలు కొనుగోలు చేస్తారు. వ్యాపారులు భాగస్వాములతో తగాదాలు పరిష్కరించుకుంటారు. ఉద్యోగులకు ఉన్నత పోస్టులు దక్కుతాయి. 9,10 తేదీల్లో అనుకోని ప్రయాణాలు. అనారోగ్యం. శ్రీరాఘవేంద్రస్వామి స్తోత్రాలు పఠించండి.

కన్య: ఉత్తర 2,3,4 పాదాలు, హస్త, చిత్త 1,2 పాదాలు

అనుకున్న పనులు సకాలంలో పూర్తిచేస్తారు. సంఘంలో గౌరవం పెరుగుతుంది. అదనపు ఆదాయం సమకూరుతుంది. వ్యతిరేకులను కూడా అనుకూలురుగా మార్చుకుంటారు. ఆస్తుల విషయంలో సమస్యలు తీరతాయి. విద్యార్థులకు అవకాశాలు దక్కుతాయి. వ్యాపారులకు లాభాలు. ఉద్యోగులకు మరింతగా ప్రశంసలు పొందుతారు. 10,11 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. బంధువిరోధాలు. గణేశాష్టకం పఠించండి.

తుల: చిత్త 3,4 పాదాలు, స్వాతి, విశాఖ 1,2,3 పాదాలు

ఆస్తుల వ్యవహారాలలో కొత్త ఒప్పందాలు చేసుకుంటారు. శ్రమకు తగిన ఫలితం అందుకుంటారు. చేపట్టిన కార్యక్రమాలు విజయ వంతంగా పూర్తి చేస్తారు. భూములు, వాహనాలు కొనుగోలు చేస్తారు. ఆర్థిక విషయాల సంతృప్తికరంగా ఉంటాయి. వ్యాపారస్తులకు ఊహించని లాభాలు అందుతాయి. ఉద్యోగులు విధుల్లో ప్రశంసలు అందుకుంటారు. 13,14 తేదీలలో బంధువిరోధాలు. ఆకస్మిక ప్రయాణాలు. సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని పూజించండి.

వృశ్చికం: విశాఖ 4వ పాదం, అనూరాధ, జ్యేష్ఠ

ఏ కార్యక్రమం చేపట్టినా విజయవంతం. కుటుంబంలో ఒత్తిడులు తొలగుతాయి. సన్నిహితులతో వివాదాల పరిష్కారం. అశ్రుర్యకరమైన సంఘటనలు ఎదురవుతాయి. వ్యాపారులు విస్తరణ కార్యక్రమాలు చేపడతారు. ఉద్యోగులకు ఉన్నత హోదాలు రాగల సూచనలు. రాజకీయవేత్తలు, కళాకారులు, పరిశోధకులకు ఆహ్వానాలు అందుతాయి. 11,12 తేదీలలో దూరప్రయాణాలు. అనుకోని ఖర్చులు. అంజనేయ దండకం పఠించండి.

ధనుస్సు: మూల, పూర్వాషాఢ, ఉత్తరాషాఢ 1 పాదం

ఆదాయం సంతృప్తినిస్తుంది. అనుకున్న పనులు పూర్తి చేసే వరకూ విశ్రమించరు. ఆస్తుల కొనుగోలు యత్నాలు కలసివస్తాయి. మీ ఆలోచనలు కార్యరూపంలో పెడతారు. ప్రతిభ వెలుగులోకి వస్తుంది. జీవిత భాగస్వామి ద్వారా ఆస్తి లేదా ధనలాభ సూచనలు. వ్యాపారులు మరింతగా విస్తరణ కార్యక్రమాలు చేపడతారు. ఉద్యోగులకు ఉన్నత పోస్టులు. 9,10 తేదీలలో వ్యయ ప్రయాసలు. విష్ణుసహస్రనామ పారాయణ చేయండి.

మకరం: ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 పాదాలు, శ్రవణం, ధనిష్ఠ 1,2 పాదాలు

ప్రారంభంలో కొన్ని అవాంతరాలు, సమస్యలు ఎదురైనా సర్దుబాటు చేసుకుంటారు. ముఖ్యమైన కార్యక్రమాలు ఎట్టకేలకు పూర్తి చేస్తారు. స్థిరాస్తి విషయంలో చికాకులు తొలగుతాయి. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. కొన్ని విషయాలలో అంచనాలు నిజమవుతాయి. వేడుకలలో పాల్గొంటారు. వ్యాపారులు లాభాలు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులకు విధుల్లో ప్రతిబంధకాలు తొలగుతాయి. 12,13 తేదీల్లో వృధా ఖర్చులు. ఆరోగ్యభంగం. దత్తాత్రేయ స్తోత్రాలు పఠించండి.

కుంభం: ధనిష్ఠ 3,4 పాదాలు, శతభిషం,పూర్వాభాద్ర 1,2,3పాదాలు

చేపట్టిన పనులు సమయానికి పూర్తిచేస్తారు. ఆత్మీయులతో వివాదాలు సర్దుకుంటాయి. ఆలోచనలు అమలు చేస్తారు. మీ యుక్తితో ప్రత్యర్థులను కూడా ఆకట్టుకుంటారు. సమస్యలు తీరి ఊపిరిపీల్చుకుంటారు. వాహనాలు, ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తారు. దేవాలయాలు సందర్శిస్తారు. విద్యార్థులకు కొత్త అవకాశాలు. వ్యాపారాలు లాభసాటిగా ఉంటాయి. ఉద్యోగులకు పదోన్నతులు. 11,12 తేదీలలో అనుకోని ప్రయాణాలు. శివపంచాక్షరి పఠించండి.

మీనం: పూర్వాభాద్ర 4వ పాదం, ఉత్తరాభాద్ర, రేవతి

పనులు సకాలంలో పూర్తి చేస్తారు. సంఘంలో గౌరవం మరింత పెరుగుతుంది. ఆస్తి వివాదాలు కొలిక్కి వస్తాయి. వాహనాలు, గృహయోగాలు. తీర్థయాత్రలు చేస్తారు. విద్యార్థులకు అనుకూల ఫలితాలు. వ్యాపారులు కొత్త పెట్టుబడులు అందుకుంటారు. ఉద్యోగులకు ఉన్నతపోస్టులు దక్కుతాయి. 14,15 తేదీల్లో బంధువిరోధాలు. ఆరోగ్యభంగం. దుర్గాస్తోత్రాలు పఠించండి.

తరుణ్ భాస్కర్
దర్శకత్వం
వహించిన ద్వితీయ

చిత్రం 'ఈ నగరానికి ఏమైంది?' లో నలుగురు కథా నాయకులలో ఒకడిగా నటించాడు విశ్వక్ సేన్. ఆ తర్వాత 'ఫలక్ నుమా దాస్' మూవీలో హీరోగా నటించడంతో పాటు తానే దర్శకత్వం వహించాడు. దీన్ని విశ్వక్ తండ్రి కరాటే రాజు నిర్మించారు. మలయాళ చిత్రానికి రీమేక్ అయిన 'ఫలక్ నుమా దాస్' తో మాస్ కు చేరువైన విశ్వక్ సేన్ తాజా చిత్రం 'హిట్' తో మల్టీప్లెక్స్ వారి ఆదరణ చూరగొనే ప్రయత్నం చేశాడు. గతంలో 'ల' చిత్రాన్ని నిర్మించిన ప్రశాంతి త్రిపురనేని, హీరో నానికి విమర్శకుల ప్రసంశలతో పాటు అవార్డులూ దక్కాయి. అందుకే ఈ సారి వీరు విజయాన్ని దక్కించుకోవాలనే ప్రయత్నంతో 'హిట్' మూవీ నిర్మించారు. 'ల' తో దర్శకుడిగా ప్రశాంత్ వర్మ పరిచయం కాగా, 'హిట్' తో శైలేష్ కొలను తొలిసారి మోగాఫోన్ పట్టుకున్నాడు.

కథ విషయానికి వస్తే, హోమి సైడ్ ఇంటర్వెన్షన్ టీమ్ (హిట్) కు విశ్వ (భానుచందర్) హెడ్. అతని నేతృత్వంలో విక్రమ్ (విశ్వక్ సేన్), అభిలాష్ (శ్రీనాథ్ మాగంటి), రోహిత్ (చైతన్య సగిరాజు) పని చేస్తుంటారు. సిటీలోని మిస్సింగ్, మర్డర్ కేసులను తమదైన శైలిలో ఛేదించి, నేరస్థులను పట్టుకుంటూ ఉంటారు. ఓ చిత్రమైన అనారోగ్యంతో బాధ పడుతున్న విక్రమ్ ను కొంతకాలం ఉద్యోగానికి దూరంగా ఉండమని అతని ఫ్యామిలీ డాక్టర్ సలహా ఇస్తుంది. దానిని పాటించకపోతే ప్రాణానికి ప్రమాదం అని హెచ్చరిస్తుంది. కానీ విక్రమ్ డిపార్ట్మెంట్ కు దూరంగా తాను ఉండలేనని తేల్చి చెప్పేస్తాడు. ఓ విషాదభరితమైన గతం అతన్ని నిత్యం వెంటాడుతూ, ప్రశాంతంగా ఉండనీయకుండా చేస్తుంటుంది. ఫోరెన్సిక్ నిపుణురాలైన నేహా (రుహానీ శర్మ) తో ఏర్పడిన విక్రమ్ పరిచయం ప్రేమగా మారుతుంది. ప్రీతి అనే అమ్మాయి తప్పిపోవడంతో ఆమెకు సంబంధించిన కేసును పరిశీలిస్తుంటుంది నేహా. ఆ కేసు అనుకోకుండా విక్రమ్ చేతిలోకి వస్తుంది. అదే సమయంలో ప్రీతితో పాటు, నేహా సైతం మిస్ అయ్యిందనే విషయం విక్రమ్ ను కలవర పరుస్తుంది. నేహాతో విక్రమ్ కు ప్రేమానుబంధం ఉన్న కారణంగా ఆ కేసును అతనికి ఇవ్వకుండా అభిలాష్ కు విశ్వ

విశ్వక్ లోని కొత్తకోణాన్ని ఆవిష్కరించిన

'హిట్'

అప్పగిస్తాడు. వృత్తిపరమైన వైరంతో విక్రమ్ పట్ల ద్వేషం పెంచుకున్న అభిలాష్, నేహా మిస్సింగ్ వెనుక విక్రమ్ హస్తం ఉందని నిరూపించడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. ఓ పక్క ప్రియురాలి అదృశ్యం, మరో పక్క ఎన్ని రకాలుగా ప్రయత్నించినా నేహా కేసులో క్లూ దొరక్కపోవడంతో విక్రమ్ మానసికంగా ఒత్తిడికి గురవుతాడు? మరి ఇంటెలిజెంట్ ఇన్వెస్టిగేటివ్ ఆఫీసర్ గా పేరు తెచ్చుకున్న విక్రమ్ ఈ కేసుని ఎలా డీల్ చేశాడన్నది మిగతా సినిమా.

రివేంజ్ డ్రామాలు తెలుగువారికి కొత్తకాదు.

చంద్రం

అయితే... ఓ మర్డర్ మిస్టరీని ఆసక్తికరంగా ఛేదించడమనే కథలను ఇప్పుడిప్పుడే తెలుగువాళ్లు ఆదరించడం మొదలుపెట్టారు. ఆరు పాటలు, నాలుగు పోరాట దృశ్యాలు, కామెడీ ట్రాక్... ఇలా రెండు గంటల సినిమాలో అన్నీ ఉండాలనే ఆరాటం నుండి... కాన్సెప్ట్ బేస్డ్ ఫిల్మ్ ను ఇష్టపడటం ఇప్పుడిప్పుడే జరుగుతోంది. అదే ధైర్యంతో నాని, ప్రశాంతి 'హిట్' మూవీని నిర్మించారు. సినిమా ప్రారంభం నుండి ముగింపు వరకూ దర్శకుడు కొలను శైలేష్ పక్కదారులు పట్టుకుండా ట్రాక్ మీదనే నడిచాడు. దాంతో తర్వాత ఏం జరుగుతుందనే ఆసక్తి థియేటర్ లోని ప్రతి ఒక్క ప్రేక్షకుడికి కలిగి తీరుతుంది. కానీ పతాక సన్నివేశాన్ని మాత్రం అనుకున్నంత బలంగా చూపించలేకపోయాడు. మరీ ముఖ్యంగా హత్యకు కారణంగా చూపించిన సంఘటనలు తేలిపోయాయి. దాంతో అప్పటి వరకూ పెంచుకుంటూ వచ్చిన టెంపో ఒక్కసారిగా సడలిపోయింది.

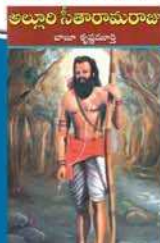
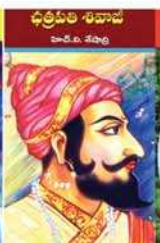
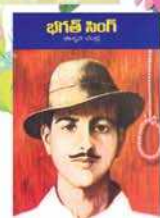
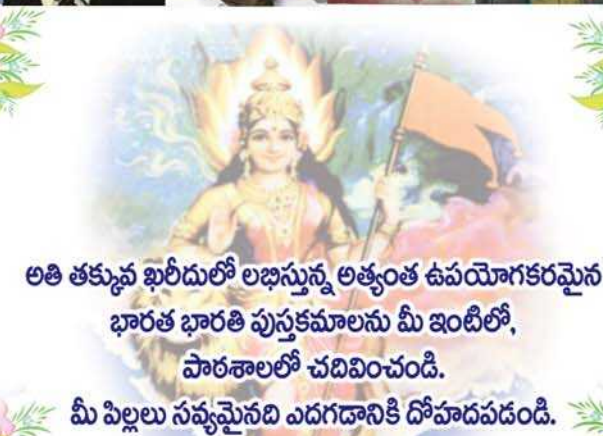
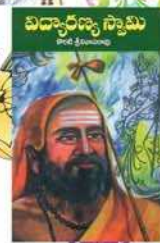
నటీనటుల నుండి తనకు కావాల్సిన నటనను రాబట్టడంలో మాత్రం కొత్తవాడైనా దర్శకుడు శైలేష్ కృతకృత్యుడయ్యాడు. విశ్వక్ సేన్ కు తొలి రెండు సినిమాలతో లభించిన ఇమేజ్ వేరు. ఈ సినిమాతో లభించే గుర్తింపు వేరు. ఓ వైపు అనారోగ్యంతో పోరాటం చేస్తూనే, మరోవైపు వృత్తిపరమైన ఒత్తిడిలను తట్టుకుంటూ ముందుకు సాగే పోలీస్ అధికారిగా విశ్వక్ సేన్ చక్కటి నటన కనబరిచాడు. రుహానీ శర్మ (చి.ల.సా. ఫేమ్) కు నటించడానికి పెద్దంత సోఫ్ట్ లేకపోయింది. కొత్తవారైన శ్రీనాథ్ మాగంటి, చైతన్య సగిరాజు ఆయా పాత్రల్లో చక్కగా ఒదిగిపోయారు. మురళీశర్మ పోషించిన ఇబ్రహీం పాత్రకు పెద్దంత ప్రాధాన్యం లేకుండా పోయింది. ఇతర ప్రధాన పాత్రలను భానుచందర్, బ్రహ్మాజీ, హరితేజ తదితరులు పోషించారు. హరితేజకు ఇది పూర్తి భిన్నమైన పాత్రే. ఈ తరహా చిత్రాలకు వివేక్ సాగర్ మంచి సంగీతం అందిస్తాడే పేరు ఇప్పటికే వచ్చేసింది. దానిని అతను నిలబెట్టుకున్నాడు. ఇక ఎస్. మణికందన్ సినిమాటోగ్రఫీ కారణంగా సన్నివేశాలతో ప్రేక్షకులు మమేకం కాగలిగారు.

నిజానికి 'హిట్' మూవీలో రివీల్ చేయని సంఘటనలు కొన్ని ఉన్నాయి. ముందే ఈ చిత్రానికి సీక్వెల్ చేయాలనే ఆలోచన దర్శక నిర్మాతలకు ఉండటంతో వాటిని అలానే దాచిపెట్టేశారు. దాంతో థియేటర్ నుండి బయటకు వచ్చే ప్రేక్షకుడి మనసులో లోటు చోటు చేసుకుంటుంది. అయితే నిర్మాతలు ప్రశాంతి, నానిలకు 'హిట్' సూపర్ హిట్ ను అందించకపోయినా... ఓ మంచి ప్రయత్నం చేశారనే పేరునైతే తెచ్చిపెడుతుంది. కానీ కమర్షియల్ గా ఎంతవరకూ పక్కా అవుతుందనేది వేచి చూడాలి.

వ్యాసకర్త : సీనియర్ జర్నలిస్ట్

తామెవరూ, ఎటువంటి ఘనచరిత్రకు వారసులూ
మన భావితరాలకు తెలియాలి గదా!
ఆ దృష్టితో రూపొందించినదే ఈ బాల పుస్తకమాల

భారత భారతి

భారత భారతి బాల పుస్తకమాలగా ఇప్పటికీ వెలువడిన
166 పుస్తకాలు విడివిడిగా ఒక్కొక్కటి 15 రూపాయలు.
మొత్తం సెట్ 2150 రూపాయలకే లభిస్తుంది.

సాహిత్యనికేతన్

3-4-852, కేశవనిలయం,
బర్హత్ పురా, హైదరాబాద్ - 27.
దూరవాణి : 040-27563236

సాహిత్యనికేతన్

ఏలూరురోడ్, గవర్నరుపేట,
విజయవాడ - 2.
దూరవాణి : 9440643348

MAHAVEER GROUP OF INSTITUTIONS

(AN ISO 9001-2008 CERTIFIED INSTITUTION)

Estd : 2001

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | IT | MECH. | CIVIL | AERO

PG

M.Tech

DE & CS | VLSI | PE & ES | CSE | SE | AMS

MBA

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

INSTITUTE OF SCIENCE & TECHNOLOGY

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2009

Courses Offered :

Polytechnic

DECE | DEEE | DCME | DME | DCE

Counseling Code : MHVR

MAHAVEER

Institute of Science & Technology Polytechnic (2nd Shift)

(Approved by AICTE, Affiliated to SBTET Hyderabad.)

Email: mist.admissions@gmail.com | website : mist.ac.in

Estd : 2010

Courses Offered :

B.Tech

ECE | EEE | CSE | MECH.

Counseling Code : AARM

AAR MAHAVEER

ENGINEERING COLLEGE

(Approved by AICTE, Affiliated to JNTUH, Hyderabad.)

Email: aarm.admissions@gmail.com | website : aarm.ac.in

Estd : 2014

Courses Offered :

B.Com

Computers & General

B.Sc

MSCs

MAHAVEER DEGREE COLLEGE

For Arts, Commerce & Science

(Approved by Telangana Govt. - Affiliated to Osmania University)

Email: mdc.admissions@gmail.com | website : mahaveerdegreecollege.com

Sponsored by **MAHAVEER EDUCATIONAL SOCIETY**

FOR NRI / MANAGEMENT SEATS

Ph: 040-29880079, 29880086, 29880089, 29880081, 29880087

Cell : 9542001907, 9849944411

Vyasapuri, Bandlaguda, Post : Keshavgiri, Hyderabad - 500 005.